Nr. 3. Warszawa, dnia 30 czerwca 1928 r. **Rok XI.**

DZIENNIK URZĘDOWY

MINISTERSTWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH.

Prenumerata roczna 8 zł. **Cena egzemplarza 2 zł.**

Adres Redakcji: Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, ul. Nowy Świat 69 Wydz. Org. Prawny Telef. 220-20

Adres Administracji: Komisarjat Rządu, ul. Senatorska Nr. 12. Telef. 96-87.

TREŚĆ:

IV. Pisma okólne Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

V. Ruch służbowy w dziale Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

I.

Zarządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych.

1.

Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dn. 4 maja 1928 r. Nr. AA. 329/I. w sprawie czasop. „Sierp“ — debit pocztowy.

Na podstawie art. 14 Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o prawie prasowem w tekście ogłoszonym w Rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dn. 4. I. 1928 r. Dz. U. R. P. Nr. 1, poz. 1 odbieram debit pocztowy czasopismu p. t. „SIERP“, wydawanemu w Kijowie w języku polskim i zakazuję jego rozpowszechniania na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

Jednocześnie traci moc prawną zarządzenie Min. Spraw Wewn. z dn. 10. X. 1924 r. Nr. BC. 8532/24, dotyczące odebrania debitu pocztowego czasop. „Sierp“ na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej z wyjątkiem województwa poznańskiego, pomorskiego i górnośląskiej części woj. śląskiego.

Minister Spraw Wewnętrznych
(—) *Sławoj Składkowski.*

2.

Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dn. 4 maja 1928 r. w sprawie czasop. „Globus“— debit pocztowy.

Na podstawie art. 14 Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o prawie prasowem w tekście ogłoszonym w Rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dn. 4. I. 28 r. (Dz. U. R. P. Nr. 1, poz. 1) odbieram debit pocztowy czasopismu p. t. „GLOBUS“, wydawanego w Kijowie w języku ukraińskim i zakazuję jego rozpowszechniania na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

Jednocześnie traci moc prawną zarządzenie Min. Spr. Wewn. z dn. 3. X. 25 r. Nr. BC. 7589/25, dotyczące odebrania debitu pocztowego czasop. „Globus“ na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej z wyjątkiem województw: poznańskiego, pomorskiego i górnośląskiej części woj. śląskiego.

Minister Spraw Wewnętrznych
(—) *Sławoj Składkowski.*

3.

Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dn. 4 maja 1928 r. Nr. AA. 1222/I. w sprawie czasop. „Di Presse“ — odebranie debitu pocztowego.

Na podstawie art. 14 Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o prawie prasowem w tekście ogłoszonym w Rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dn. 4. I. 28 r. (Dz. U. R. P. Nr. 1, poz. 1), odbieram debit pocztowy czasopismu p. t. „DI PRESSE“, wydawanemu w Buenos-Aires w języku żydowskim i zakazuję jego rozpowszechniania na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

Jednocześnie traci moc prawną zarządzenie Min. Spraw Wewn. z dn. 25. I. 1924 r. Nr. BC. 9239/24, dotyczące odebrania debitu pocztowego czas. „Di Presse“ na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej z wyjątkiem wojew. poznańskiego, pomorskiego oraz górnośląskiej części woj. śląskiego.

Minister Spraw Wewnętrznych
(—) *Sławoj Składkowski.*

4.

Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dn. 7. V. 1928 r. Nr. AA. 532/2 w sprawie czasop. „Der Sindikalist“ — debit pocztowy.

Na podstawie art. 14 Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o prawie prasowem w tekście ogłoszonym w Rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dn. 4. I. 28 r. (Dz. U. R. P. Nr. 1, poz. 1) odbieram debit pocztowy czasopismu p. t. „DER SYNDIKALIST“, wydawanemu w Berlinie w języku niemieckim i zakazuję jego rozpowszechniania na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

Jednocześnie traci moc prawną zarządzenie Min. Spraw Wewn. z dn. 23. VII. 23 r. Nr. BC. 1567/23, dotyczące odebrania debitu pocztowego czas. „Der Syndikalist“ na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej z wyjątkiem wojew. poznańskiego, pomorskiego oraz górnośląskiej części woj. śląskiego.

Minister Spraw Wewnętrznych
(—) *Sławoj Składkowski.*

5.

Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych Nr. AA. 1616/I — 28 z dn. 22 maja 1928 r. w sprawie czasop. „Der Odeser Arbeter“—debit pocztowy.

Na podstawie art. 14 Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o prawie prasowem w tekście, ogłoszonym w Rozporządzeniu Min. Sprawiedliwości z dn. 4. I. 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 1, poz. 1), odbieram debit pocztowy czasopismu p. t. „Der Odeser Arbeter“ wydawanemu w Odesie w języku żydowskim i zakazuje jego rozpowszechniania na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

Minister Spraw Wewnętrznych
(—) *Sławoj Składkowski.*

6.

Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych Nr. AA. 1619/I—28 z dnia 22 maja 1927 r. w sprawie czasop. „Der Junger Arbeter“.

Na podstawie art. 14 Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o prawie prasowem w tekście ogłoszonym w Rozporządzeniu Min. Sprawiedliwości z dn. 4. I. 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 1, poz. 1), odbieram debit pocztowy czasopismu p. t.

„Der Junger Arbeter“ wydawanemu w Mińsku w języku żydowskim i zakazuje jego rozpowszechnianie na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

Minister Spraw Wewnętrznych
(—) *Sławoj Składkowski.*

7.

Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dn. 22 maja 1928 r. Nr. AA. 1621|I—28 w sprawie czasop. „Międzynarodowy Korespondent Chłopski“— debit pocztowy.

Na podstawie art. 14 Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o prawie prasowem w tekście ogłoszonym w Rozporządzeniu Min. Sprawiedliwości z dn. 4. I. 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 1, poz. 1), odbieram debit pocztowy czasop. p. t. „Międzynarodowy Korespondent Chłopski“ wydawanemu w Berlinie w języku polskim i zakazuję jego rozpowszechniania na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

Minister Spraw Wewnętrznych
(—) *Sławoj Składkowski.*

8.

Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dn. 22 maja 1928 r. Nr. AA. 1620|I—28 w sprawie czasop. „Biednota“ — debit pocztowy.

Na podstawie art. 14 Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o prawie prasowem w tekście ogłoszonym w Rozporządzeniu Min. Sprawiedliwości z dn. 4. I. 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 1, poz. 1), odbieram debit pocztowy czasopismu p. t. „Biednota“ wydawanemu w Moskwie w języku rosyjskim i zakazuję jego rozpowszechniania na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

Minister Spraw Wewnętrznych
(—) *Sławoj Składkowski.*

9.

Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 22. V. 1928 r. Nr. AA. 1622|I.28. w sprawie czasopisma „Oktiabrskaja Gazeta“ — debit pocztowy.

Na podstawie art. 14. Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o prawie prasowem w tekście ogłoszonym w Rozporządzeniu Min. Sprawiedliwości z dnia 4. I. 1928 r. D. U. R. P. Nr. 1, poz. 1 odbieram debit pocztowy czasopismu p. t. „OKTIABRSKAJA GAZETA” wydawanemu w Moskwie w języku rosyjskim i zakazuję jego rozpowszechniania na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

Minister Spraw Wewnętrznych.
(—) *Sławoj Składkowski.*

10.

Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 22 maja 1928 r. Nr. AA. 1623|I.28. w sprawie Czasopisma „Raboczaja Moskwa“— debit pocztowy.

Na podstawie art. 14 Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o prawie prasowem w tekście, ogłoszonym w Rozporządzeniu Min. Sprawiedliwości z dnia 4. I. 1928 r. D. U. R. P. Nr. 1. poz. 1 odbieram debit pocztowy czasopismu p. t. „Raboczaja — Moskwa” wydawanemu w Moskwie w języku rosyjskim i zakazuję jego rozpowszechniania na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

Minister Spraw Wewnętrznych
(—) *Sławoj Składkowski.*

11.

Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 22 maja 1928 r. Nr. A. A. 1625I.|28. w sprawie czasopisma „Oktiabrskie-Wschody“ — debit pocztowy.

Na podstawie art. 14. Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o prawie prasowem w tekście, ogłoszonym w Rozporządzeniu Min. Sprawiedliwości z dnia 4. I. 1928 r. D. U. R. P. Nr. 1. poz. 1 odbieram debit pocztowy czasopismu p. t. „Oktiabrskie-Wschody” wydawanemu w Charkowie w języku rosyjskim i zakazuję jego rozpowszechniania na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

Minister Spraw Wewnętrznych
(—) *Sławoj Składkowski.*

12.

Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 22 maja 1928 r. Nr. AA. 1626 I.28 w sprawie czasopisma „Najwelt“ — debit pocztowy.

Na podstawie art. 14. Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o prawie prasowem w tekście, ustalonym w Rozporządzeniu Min. Sprawiedliwości z dnia 4. I. 1928 r. D. U. R. P. Nr. 1. poz. 1 odbieram debit pocztowy czasopismu p. t. „Najwelt” wydawanemu w Buenos Ayres w języku żydowskim i zakazuję jego rozpowszechniania na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

Minister Spraw Wewnętrznych.
(—) *Sławoj Składkowski.*

II.

Obwieszczenia Ministra Spraw Wewnętrznych.

13.

Obwieszczenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 14 maja 1928 r. w przedmiocie zmiany nazwy gminy Neudorf w powiecie samborskim województwie lwowskiem.

Niniejszem zmieniam nazwę gminy Neudorf w powiecie samborskim, województwie lwowskiem na „Zadniestrze".

Minister Spraw Wewnętrznych

(—) Sławoj Składkowski.

14.

Obwieszczenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 14 maja 1928 r. w przedmiocie zmiany nazwy gminy Rehberg w powiecie jaworowskim w województwie lwowskiem.

Niniejszem zmieniam nazwę gminy Rehberg w powiecie jaworowskim, województwie lwowskim na „Pyszówka".

Minister Spraw Wewnętrznych.

(—) Sławoj Składkowski.

15.

Obwieszczenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 17 kwietnia 1928 roku w przedmiocie zmiany nazwy miasta Kamienna w powiecie koneckim, województwie kieleckiem.

Niniejszem zmieniam nazwę miasta Kamienna w powiecie koneckim, województwie kieleckiem na „Skarżysko-Kamienna".

Minister Spraw Wewnętrznych.

(—) Sławoj Składkowski.

16.

Obwieszczenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 21 czerwca 1928 roku w przedmiocie zmiany nazwy gminy Ciemnik-Węglarski w powiecie świeckim, województwie pomorskiem.

Niniejszem zmieniam nazwę gminy Ciemnik-Węglarski w powiecie świeckim, województwie pomorskim na „Ciemniki."

Minister Spraw Wewnętrznych.

(—) Sławoj Składkowski.

17.

Obwieszczenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 21 czerwca 1928 roku w przedmiocie zmiany nazwy gminy Mały Konopat Niemiecki w powiecie świeckim województwie pomorskiem.

Niniejszem zmieniam nazwę gminy Mały Konopat Niemiecki w powiecie świeckim, województwie pomorskiem, na „Mały Konopat".

Minister Spraw Wewnętrznych.

(—) Sławoj Składkowski.

III.

Okólniki Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

18.

Okólnik Nr. 54 z dnia 2 kwietnia 1928 r. Nr. OL. 7071|28. do Pana Wojewody (wszystkich z wyjątkiem Śląskiego), i Kom. Rządu m. st. Warszawy w sprawie upoważnienia Komendantów Wojewódzkich P. P. do mianowania szeregowych i rozwiązywania z nimi stosunku służbowego.

Powyższe podaje się do wiadomości.

Za Naczelnika Wydziału.
(—) W. Czapiński.
Radca Ministerjalny.

M. S. W.
KOMENDA GŁÓWNA
POLICJI PAŃSTW.
Nr. 9921
Warszawa, dn. 30 marca 1928 r.

Odpis

Okólnik Nr. 1592.

Do wszystkich P. P. Komendantów Wojew. P. P.

Na podstawie art. 40 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 6.III. 1928 r. o Policji Państwowej (Dz. Ust. Nr. 28|28, poz. 257), upoważniam P. P. Komendantów Wojewódzkich P. P.:

1) do mianowania szeregowych p. p.,

2) do rozwiązywania w trybie ustępu 3 art. 95 wspomnianego rozporządzenia stosunku służbowego z szeregowymi p. p., którzy przesłużyli w p. p. mniej niż 3 lata, zaś w trybie art. 151 z szeregowymi p. p., którzy przesłużyli w p. p. 3 lata lub więcej,

3) do rozwiązywania stosunku służbowego z szeregowymi p. p. w trybie art. 101 tegoż rozporządzenia,

4) do unieważnienia nominacji szeregowych p. p. w trybie art. 105 tegoż rozporządzenia.

Istniejący czasowy zakaz przyjmowania szeregowych do p. p. (pismo ok. K. Gł. Nr. 7123 z dn. 3.III. 28 r.) nadal utrzymuję, wobec czego z uprawnień, wynikających z art. 40 rozporządzenia z dn. 6.III. b. r. i przelanych na P. P. Komendantów Wojewódzkich co do przyjmowania szeregowych mogą Panowie Komendanci korzystać po odwołaniu zakazu.

Komendant Główny P. P.
(—) Maleszewski.
Pułkownik

Rozdzielnik:
P. Minister Spraw Wewnętrznych, P. Dyr. Dep. I MSW., Wydz. OL. MSW., P. Kom. Gł. P. P., P. Zast. Kom. Gł., P. ppłk. Nagler, P. Kom. Gł. Pol. Woj. Śl., Wszyscy PP. Kom. Woj. P. P., Inspekcja K. G. Wydz. I-IV K. G., Gł. Szkoła Pol., Gazeta Adm. i P. P., Archiwum.

Za zgodność
podpis

19.

Okólnik Nr. 55 z dnia 10 kwietnia 1928 r. Nr. OL. 680|28 do Pana Wojewody (wszyscy) w sprawie znajomości obowiązujących przepisów.

Okólnikiem Nr. 148 z dnia 6 sierpnia 1927 r. (OL. 2534) zwróciłem uwagę Pana Wojewody na brak niezbędnej znajomości obowiązujących przepisów u urzędników referujących we władzach administracji ogólnej i wskazałem Panu Wojewodzie zarządzenia, jakie należało wydać celem usunięcia tych braków.

Ostatni okres prac legislacyjnych Rządu na podstawie pełnomocnictw wynikających z ustawy z dnia 2 sierpnia 1926 r. (Dz. Ust. Nr. 78, poz 443) przyniósł tak doniosłe i głęboko sięgające zmiany w obowiązujących dotąd przepisach, że bez dokładnego zapoznania się wszystkich urzędników referujących z temi przepisami, przynajmniej w takim zakresie, jaki w ich referacie jest niezbędny, prawidłowe funkcjonowanie, aparatu administracyjnego nie da się pomyśleć.

Urzędnicy władz administracji ogólnej, których skala wiadomości z zakresem obowiązujących przepisów musi być niezmiernie szeroka, gdyż obejmuje nietylko przepisy z zakresu administracji spraw wewnętrznych, lecz także działów zespolonych, stają się w tym wypadku wobec szczególnie trudnego i odpowiedzialnego zadania. Z tego powodu uważam za potrzebne przypomnieć Panu Wojewodzie postanowienia, zawarte w okólniku Nr. 148 i wezwać Pana Wojewodę do wydania zarządzeń, ażeby wskazówki w okólniku tym zawarte zostały — o ile się to dotąd nie stało — wprowadzone w życie z należytą energją.

Pośród przepisów, któremi posługują się w urzędowaniu władze administracji ogólnej, trzeba zwrócić szczególniejszą uwagę na niektóre wydane w ostatnich czasach rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej, które mają podstawowe znaczenie; do rozporządzeń tych zaliczam następujące:

1) rozporządzenie Prezydenta R. P. z dnia 19 stycznia 1928 r. o organizacji i zakresie działania władz administracji ogólnej (Dz. U. R. P. Nr. 11, poz. 86),

2) rozporządzenie Prezydenta R. P. z dnia 22 marca 1928 r. o postępowaniu administracji (Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 341),

3) rozporządzenie Prezydenta R. P. z dnia 22 marca 1928 r. o postępowaniu przymusowem w administracji (Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 342),

4) rozporządzenie Prezydenta R. P. z dn. 22 marca 1928 r. o postępowaniu karno-administracyjnem (Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 365),

5) rozporządzenie Prezydenta R. P. z dnia 6 marca 1928 r. o policji państwowej (Dz. U. R. P. Nr. 28, poz. 257).

W związku z każdem z tych rozporządzeń powstają oczywiście odnośne przepisy Konstytucji.

Znaczenia tych przepisów dla administracji ogólnej nie potrzebuję tłumaczyć; całkowita i gruntowna znajomość tych rozporządzeń musi być podstawą i nieodzownym warunkiem prawidłowego urzędowania urzędów wojewódzkich i starostw; nieznajomość tych przepisów, a zwłaszcza rozporządzeń regulujących postępowanie, może doprowadzić do nieobliczalnych konsekwencyj, przynieść szkodę ludności załatwiającej swoje sprawy w urzędach i zamiast spodziewanego uporządkowania stosunków prawnych wywołać niedopuszczalny chaos.

Wobec tego, niezależnie od wskazań zawartych w okólniku Nr. 148, uznałem za niezbędne wydanie specjalnych zarządzeń, które mają na celu ułatwić wszystkim urzędnikom administracji ogólnej dokładne zapoznanie się z powyższemi 5-ciu rozporządzeniami i dopilnować, ażeby wszyscy urzędnicy istotnie posiedli zupełną znajomość tych przepisów. Zaznaczam zgóry, iż niniejsza akcja ma charakter powszechny i obejmuje wszystkich urzędników referujących w starostwach, urzędach wojewódzkich i ministerstwie spraw wewnętrznych, bez względu na ich wykształcenie, kategorję służbową i stanowisko; urzędników, którzy po upływie wyznaczonego terminu nie wykażą zupełnej znajomości powyższych przepisów, będę musiał zaliczyć do rzędu takich, którzy nie posiadają kwalifikacyj do pełnienia czynności referentów we władzach administracji ogólnej.

Akcja objęta niniejszem zarządzeniem będzie przeprowadzona w sposób następujący:

1) P. P. Wojewodowie *wezwą bezzwłocznie wszystkich urzędników referujących w starostwach i urzędach wojewódzkich, ażeby w najkrótszym czasie zapoznali się z tekstami powyższych 5-ciu rozporządzeń*, tak by mogli następnie korzystać ze zrozumieniem rzeczy z dalszej akcji dokształceniowej; bliższe szczegóły tych zarządzeń pozostawiam Panom Wojewodom, nadmieniam jednak, iż przygotowanie odnośne nie może trwać dłużej aniżeli 2 do 3 tygodni.

2) W urzędach wojewódzkich będą zorganizowane wykłady dla wszystkich urzędników referujących; wykłady te będą połączone z ustnemi kolokwiami oraz wypracowaniami piśmiennemi, w celu przekonania się o postępie nauki. Wyznaczeni przeze mnie urzędnicy Ministerstwa Spraw Wewnętrznych będą objeżdżali województwa i kontrolowali działalność kursów. Zechce Pan Wojewoda *bezzwłocznie wydać zarządzenia względnie przedłożyć wnioski zmierzające do zorganizowania powyższych wykładów.*

3) Przed rozpoczęciem czynności kursów w urzędach wojewódzkich będzie zorganizowany w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych krótki kurs dla instruktorów wojewódzkich, t. j. tych urzędników, zaproponowanych przez Pana Wojewodę, którzy:

a) mają kierować wykładami w urzędzie wojewódzkim dla urzędników tego urzędu;

b) mają kierować akcją dokształcenia urzędników starostw (o czem niżej).

4) Jako wstęp do wykładów dla urzędów wojewódzkich, które zorganizują P. P. Wojewodowie, projektuję w każdym urzędzie wojewódzkim krótki trzydniowy kurs prowadzony przez urzędników delegowanych w tym celu z Min. Spraw Wewnętrznych; celem tych kursów będzie wyłożenie podstawowych zasad powyższych rozporządzeń i zamierzeń Rządu, w przepisach tych zrealizowanych, jako też udzielenie praktycznych wskazówek co do sposobu prowadzenia kursów. W kursach

tych prócz urzędników urzędów wojewódzkich wezmą udział urzędnicy starostw, w szczególności po jednym urzędniku z każdego starostwa, możliwie z wykształceniem prawniczem.

5) Co się tyczy akcji nauczania urzędników starostw, oznajmiam, co następuje: Forma bezpośrednich wykładów dla tych urzędników natrafia na trudności, ponieważ szczupłość sił w urzędach wojewódzkich i starostwach nie pozwala ani na powoływanie urzędników starostw na dłuższy czas do miast wojewódzkich, ani też na delegowanie na czas dłuższy wykładowców z urzędów wojewódzkich do powiatów; pozatem ewentualne powołanie nawet dwóch lub więcej urzędników z każdego starostwa na kursy nie rozwiązałoby sprawy w sposób zadawalający, gdyż w starostwach bezmała wszyscy urzędnicy, z wyjątkiem pomocniczych sił kancelaryjnych, spełniają w większym lub mniejszym zakresie czynności referendarskie oraz stykają się ze stronami, a wskutek tego znajomość przepisów o postępowaniu musi objąć wszystkich tych urzędników. Również niejednolity poziom wykształcenia ogólnego, a w niektórych województwach niemal całkowity brak elementu prawniczego w starostwach, powoduje, iż wykład obowiązujących przepisów nie może być podany odnośnym urzędnikom w formie krótkich z natury rzeczy objaśnień na kursach, a musi im być podawany stopniowo w ciągu dłuższego czasu i w sposób szczególnie przystępny i jasny.

Z tych powodów biorę pod uwagę zorganizowanie kursu korespondencyjnego dla urzędników starostw, prowadzonego bezpośrednio z centrali. Szczegóły będą zakomunikowane później. Tymczasem zaznaczam, iż ta forma dokształcenia urzędników starostw polegałaby na tem, że Ministerstwo wydawałoby w krótkich odstępach czasu (prawdopodobnie tygodniowych) poszczególne arkusze systematycznego wykładu odnośnych przepisów; arkusze te byłyby rozsyłane bezpłatnie wszystkim starostom w ilości takiej, ażeby każdy urzędnik referujący otrzymał osobny egzemplarz; obowiązkiem każdego urzędnika będzie zapoznać się dokładnie z treścią otrzymanego wykładu tak, ażeby następny wykład zastał go całkowicie przygotowanym; w ten sposób systematycznie i bez zbytniego obciążenia urzędnicy starostw zapoznaliby się w krótkim czasie (dwóch do trzech miesięcy), z całym materjałem.

6) Nie przesadzając, czy powyższe kursy korespondencyjne będą istotnie zorganizowane, proszę P. P. Wojewodów, ażeby *ze swej strony rozważyli możliwe zarządzenia, zmierzające do przeprowadzenia akcji dokształcenia* urzędników starostw w zakresie wymienionych na wstępie pięciu rozporządzeń przez urzędy wojewódzkie we własnym zakresie, wykorzystując wskazówki zawarte w okólniku Nr. 148. W każdym razie wchodzą tu w rachubę w pierwczym rzędzie instruktorzy wojewódcy, którzy odbędą w Min. Spraw Wewn. kurs, o którym mowa pod 3). Szczegółowe *wnioski* należy mi przedłożyć. Zaznaczam zgóry, iż nadzór nad akcją dokształcenia urzędników starostw i odpowiedzialność za jej wyniki, bez względu na to w jakiej formie ona będzie prowadzona, obciąża instruktorów wojewódzkich oraz naczelników wydziałów względnie kierowników oddziałów w urzędach wojewódzkich w zakresie tych spraw, które im podlegają. Urzędnicy Min. Spraw Wewn. delegowani przeze mnie będą przekonywali się na miejscu w starostwach o postępach nauki. Za zaniedbania w tym względzie będę pociągał do surowej odpowiedzialności zarówno urzędników starostw jak też i tych urzędników wojewódzkich, którzy mają czuwać nad akcją dokształceniową.

7) Należy również zarządzić, ażeby *komisje egzaminacyjne* w urzędach wojewódzkich zwracały szczególniejszą uwagę na to, czy kandydaci posiadają gruntowną znajomość wymienionych na wstępie 5-ciu rozporządzeń Prezydenta Rzeczypospolitej.

Sprawozdania Pana Wojewody oczekuję w ciągu tygodnia od dnia otrzymania niniejszego pisma.

Za Ministra
(—) Jaroszyński.
Podsekretarz Stanu

20.

Okólnik Nr. 56 z dnia 4 kwietnia 1928 r. Nr. SG. 552/1/28. Do Pana Wojewody (wszystkich za wyjątkiem Śląskiego) w sprawie ryczałtowania opłat pocztowych za przesyłki komunalnych kas oszczędności oraz gminnych pożyczkowo-oszczędnościowych

powyższe przesyła się do wiadomości.

Za Naczelnika Wydziału
(—) Kowalewski
Radca Ministerjalny

MINISTERSTWO POCZT
I TELEGRAFÓW
Wydział V.
Nr. 1627/V.
Warszawa, dn. 21 marca 1928 r.

Odpis.

Do
Ministerstwa Spraw Wewnętrznych
w miejscu.

Ministerstwo Poczt i Telegrafów wyjaśnia, że w myśl postanowień art. 23 ustawy z dnia 3 czerwca 1924 r. o poczcie, telegrafie i telefonie (Dz. U. R. P. Nr. 58 poz. 584) z ryczałtowania opłat pocztowych za przesyłki listowe mogą korzystać tylko władze i urzędy państwowe oraz władze i urzędy samorządowe, te ostatnie odnośnie przesyłek nadawanych w wykonaniu poruczonego zakresu działania.

Ponieważ korespondencja komunalnych kas oszczędnościowych (powiatowych i miejskich) oraz gminnych kas pożyczkowo oszczędnościowych powyższym wymogom nie odpowiada, przeto wymienione instytucje nie mogą korzystać z prawa nadawania pszesyłek listowych za opłatą ryczałtową.

(—) Heilman
Dyrektor Departamentu

21.

Okólnik Nr. 57 z dnia 13 kwietnia 1928 r. Nr. SG. 273/1/28. Do wszystkich PP. Wojewodów (z wyjątkiem Wojewody Śląskiego)

w sprawie badania planów i kosztorysów przy sposobności zatwierdzania uchwał pożyczkowych związków komunalnych.

W związku ze wzmożoną działalnością inwestycyjno-budowlaną związków komunalnych (budową nowych lub rozbudową istniejących już urządzeń, zakładów i przedsiębiorstw komunalnych) wzrosło też znacznie ich zapotrzebowanie pieniężne, które przeważnie pokrywają drogą zaciągania pożyczek długoterminowych. Z uwagi na doniosłe skutki, jakie zadłużenie ma dla gospodarki związków komunalnych, konieczne jest, by władze nadzorcze przy zatwierdzeniu uchwał pożyczkowych zwracały baczną uwagę na cel, konieczność i wysokość pożyczki, jak niemniej rentowność zamierzenia zależną od warunków oprocentowania i umorzenia. O ile chodzi o ocenę pierwszych 2 kryterjów, to miarodajną w tym względzie powinna być przedewszystkiem lokalna znajomość stosunków, a co do 2 ostatnich — znajomość rynku pieniężnego.

Odnośnie do wysokości pożyczki decydującą rolę odgrywa projekt i kosztorys robót, które starający się o zatwierdzenie uchwały pożyczkowej związek komunalny winien przedstawić władzy nadzorczej. Celem uniknięcia budów kosztowniejszych, aniżeliby to odpowiadało rozsądnej oszczędności, a zwłaszcza, co już nieraz miało miejsce, budów nieodpowiadających celowi, uznaję za konieczne, aby PP. Wojewodowie zalecili związkom komunalnym w ich własnym interesie, zasięganie co do sporządzanych planów opinij wytrawnych znawców odnośnych działów gospodarki komunalnej (profesorów wyższych uczelni lub wybitniejszych fachowców). Odnośne opinje związki komunalne powinny przedstawić władzy nadzorczej wraz z planami i kosztorysami.

Niezależnie od tego w porozumieniu z Panem Ministrem Robót Publicznych zarządzam, aby PP. Wojewodowie przed zatwierdzeniem uchwał pożyczkowych co do przedstawionych planów i kosztorysów żądali opinij Okręgowych Dyrekcyj Robót Publicznych, a jeżeliby te ostatnie nie posiadały odpowiednich specjalistów w danym dziale budowy, odnosili się w tych sprawach o opinję do Ministerstwa Robót Publicznych. Opinij należy także żądać od innych fachowych Wydziałów Urzędu Wojewódzkiego.

Rozumie się samo przez się, że opinjowanie nie powinno się stać powodem zbyt przewlekłego załatwiania wystąpień związków komunalnych o zatwierdzenie uchwał pożyczkowych.

Minister Spraw Wewnętrznych
(—) *Sławoj Składkowski*

22.

Okólnik Nr. 58 z dnia 12.IV 1928 r. Nr. OB. 730|1|28. Wszystkim PP. Wojewodom, P. Komisarzowi Rządu na m. st. Warszawę oraz P. Naczelnikowi Urzędu do spraw mniejszości w Katowicach w sprawie kosztów podróży.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych udziela do wiadomości i stosowania.

Za Naczelnika Wydziału
(—) *Czerwiński*
Radca Ministerjalny

MINISTERSTWO SKARBU
L: D. III.3399/1/27.
Warszawa, dn. 20 marca 1928r. Odpis.

Do
Ministerstwa Robót Publicznych
w|m.

Na pismo z dnia 10 grudnia 1927 r. L: III. 7535, w sprawie § 12 ustęp piąty Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 17 września 1927 o należnościach za podróże służbowe, delegacje (odkomenderowania) i przeniesienia (Dz. U. R. P. Nr. 92 poz. 826), Ministerstwo Skarbu wyjaśnia co następuje:

Zaliczanie w rachunkach kosztów podróży i djet wynagrodzenia za chód po 30 groszy od kilometra z tytułu chodzenia z miejsca kwatery w miejscowości delegacji czy komisji do miejsca pracy i zpowrotem, jak również z tytułu chodzenia przy pracy budowy dróg, obwałowania rzek i umocnienia jej brzegów, wszelkiego rodzaju pomiarach i t. p. nie znajduje uzasadnienia w postanowieniach wymienionego rozporządzenia.

Rozporządzenie to nie przewiduje *wogóle* wynagrodzenia czy zwrotu kosztów z powyższego tytułu. Nie daje także podstawy do takiego zaliczania § 12 ustęp piąty; cały ten paragraf bowiem łącznie z § 11 jest bliższem rozwinięciem postanowienia § 2 pkt 1. 2, II. 2 (także III. 2, o którem się w dalszym ciągu nie wspomina jako bezprzedmiotowym dla niniejszej sprawy), dotyczącego zwrotu kosztów przejazdu ze zwykłego miejsca służbowego do miejscowości komisji czy delegacji i zpowrotem, jak również zwrotu kosztów przejazdu w razie zmian miejscowości komisji czy delegacji.

W tym stanie rzeczy należy zarachowywane przez funkcjonarjuszów kwoty z omówionego tytułu skreślać jako nieuzasadnione.

Podsekretarz Stanu
(—) *Grodyński*

MINISTERSTWO SKARBU
L. D. III. 3399/1/27.
Warszawa, dn. 20.III 1928 r. Odpis.

Do
Kancelarji Cywilnej Prezydenta Rzeczypospolitej, Biura Sejmu i Senatu, Najwyższej Izby Kontroli, Prezydjum Rady Ministrów i wszystkich Ministerstw
w|m.

Ministerstwo Skarbu podaje do wiadomości z prośbą o ewentualne wydanie odpowiednich zarządzeń.

Podsekretarz Stanu
(—) *Grodyński*

23.

Okólnik Nr. 59 z dnia 13 kwietnia 1928 r. Nr. OP. 1872|3-R-28. P. P. Wojewodom i P. Komisarzowi Rządu m. st. Warszawy w sprawie nadania urzędnikom tytułów służbowych

do wiadomości.

Naczelnik Wydziału
(—) *Dobrowolski*

MINISTERSTWO SPRAW WEWNĘTRZNYCH
Nr. OP. 1872/2-R-28
Warszawa, dnia 3.IV.1928 r.

Odpis

Do Pana Wojewody Wołyńskiego w Łucku

Na pismo Pana Wojewody z dnia 30 marca 1928 r. Nr. 1049|Pr. Ministerstwo Spraw Wewnętrznych oznajmia, iż urzędnikom I kategorji IX i X st. sł. nie można nadać tytułu służbowego, ponieważ tabela stanowisk nie przewiduje stanowisk i tytułów służbowych dla urzędników I kat. poniżej VIII st. sł. Urzędnicy ci będą mogli otrzymać tytuł referendarzy dopiero po uzyskaniu VIII st. sł.

Naczelnik Wydziału
(—) Dobrowolski

24.

Okólnik Nr. 60 z dnia 17 kwietnia 1928 r. Nr. Apr. 123|2-28 do wszystkich Panów Wojewodów w sprawie trybu zatwierdzenia targów i jarmarków.

Zmieniając okólnik Nr. 78 z dnia 3.III.1920 r. Nr. SP. 241/2 w sprawie wymienionej w nagłówku, zwalniam Wojewódzkie władze administracji ogólnej od obowiązku zawiadamiania Ministerstw: Spraw Wewnętrznych oraz Przemysłu i Handlu o każdorazowem zatwierdzeniu targów i jarmarków.

Dane o ustanowieniu, przeniesieniu oraz zmianie terminu targów i jarmarków należy komunikować tylko Ministerstwu Przemysłu i Handlu w okresach półrocznych.

Minister Spraw Wewnętrznych
(—) Sławoj Składkowski

25.

Okólnik Nr. 61 z dnia 18 kwietnia 1928 r. Nr. AP. 1869|28 do wszystkich Panów Wojewodów i Pana Komisarza Rządu na m. st. Warszawę w sprawie zabijania zwierząt przez funkcjonarjuszów pol. państw.

Do wiadomości Ministerstwa Spraw Wewnętrznych dochodzi niejednokrotnie, że władze administracji ogólnej powierzają organom policji państwowej w zakresie zabijania chorych i niebezpiecznych zwierząt czynności nie należące do właściwych obowiązków policji państwowej. Tak np. organa policji używane są do zabijania chorych zwierząt, będących na uwięzi np. krów, wołów i t. p., albo polecane jest policji zabijanie wałęsających się psów i kotów i t. d.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych wyjaśnia, że do obowiązków organów policji należy usuwanie zwierząt zagrażających bezpośrednio bezpieczeństwu publicznemu. Funkcjonarjuszowi policji może zatem być powierzone strzelanie do psów i kotów, będących na swobodzie, podejrzanych o wściekliznę, mogą być także urządzane z udziałem policji specjalne obławy na podejrzane o wściekliznę zwierzęta. Również w wypadkach, gdy przez władzę administracji ogólnej zarządzone zostanie na podstawie obowiązujących przepisów wybicie wszystkich znajdujących się na swobodzie psów i kotów, ciąży na funkcjonarjuszach policji państwowej obowiązek współdziałania przy wykonaniu tego nakazu.

Niedopuszczalne jest natomiast powierzanie organom policji zabijania zwierząt chorych lub podejrzanych o chorobę, pozostających na uwięzi (z wyjątkiem, gdy zwłoka zagraża bezpieczeństwu publicznemu), (wołów, krów, nierogacizny etc.) jak również specjalne delegowanie funkcjonarjuszy policji do zabijania wałęsających się zwierząt poza wypadkami obławy, o której mowa w ustępie poprzednim.

Zechce Pan Wojewoda (Pan Komisarz Rządu) wydać stosowne zarządzenia podległym Sobie władzom i organom i polecić ścisłe ich przestrzeganie.

Minister Spraw Wewnętrznych
(—) Sławoj Składkowski

26.

Okólnik Nr. 62 z dnia 19 kwietnia 1928 r. Nr. OL. 736|1|28 do PP. Dyrektorów Departam. I—V, PP. Naczelnika Wydz. Wojsk. i Aprow., Naczelników Wydziałów i wszystkich urzędników referujących Min. Spr. Wewn., Pana Dyrektora Głównego Urz. Statyst., Pana Głównego Komendanta Pol. Państw. w sprawie udziału przedstawicieli Min. Spraw Wewn. w obradach komisyj sejmowych.

Podając powyższe do wiadomości i zastosowania, przypominam równocześnie zarządzenia zawarte w okólniku Min. Spr. Wewn. Nr. 136|1926 r. oraz w piśmie z dnia 15 stycznia 1926 r. Nr. Pr. 174.

Podsekretarz Stanu
Zał. 3. *(—) Jaroszyński.*

PREZES RADY MINISTRÓW
Nr. 6272.
Warszawa, dnia 4.IV.1928 r.

Odpis.

Okólnik Nr. 17.

Do wszystkich Panów Ministrów w Warszawie.

Zgodnie z postanowieniami art. 44 ustęp końcowy Konstytucji zostaną w najbliższych dniach złożone Sejmowi rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej, wydane na podstawie art. 44 ust. 5 Konstytucji, oraz na podstawie art. 44 ust. 6 Konstytucji i ustawy z dnia 2 sierpnia 1928 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy.

Ponieważ przy rozpatrywaniu przez komisję Sejmu niektórych z tych rozporządzeń może być omawiana kwestja zgodności ich z Konstytucją i powołaną ustawą z dnia 2 sierpnia 1926 r., przeto komunikuję Panu Ministrowi, że na posiedzeniu komisyj przy omawianiu tych spraw delegowany będzie szef mojego Biura Prawnego w celu odpie-

rania ewentualnych zarzutów, z którym delegaci Panów Ministrów na komisje winni się w konkretnych sprawach uprzednio porozumiewać i w razie potrzeby informować go natychmiast o ewentualnych podniesionych w czasie obrad komisyj kwestjach, dotyczących zgodności poszczególnych rozporządzeń Prezydenta Rzeczypospolitej z Konstytucją i ustawą z dnia 2 sierpnia 1926 r.

Proszę Pana Ministra o wydanie bezzwłocznych odpowiednich zarządzeń.

Prezes Rady Ministrów
(—) *K. Bartel.*

MINISTERSTWO
SPRAW WEWNĘTRZNYCH
Nr. OL. 9305|26.
Warszawa, dnia 21.XI.1926 r.

Odpis.
Natychmiast.

Okólnik Nr. 136.

Do PP. Dyrektorów Depart. I—V, PP. Naczelników Wydziałów i wszystkich Urzędników Min. Spr. Wewn.

Z powodu rozpoczynających się obrad komisyj sejmowych i senackich, powiadamiam, iż w posiedzeniach komisyj w ogólności, a komisji budżetowej w szczególności mogą brać udział delegaci poszczególnych Departamentów Min. Spraw Wewn. i urzędów podległych Ministrowi Spraw Wewnętrznych nieinaczej, jak po uzyskaniu imiennej delegacji Pana Ministra lub mojej. Obecność na posiedzeniach komisyj innych urzędników jest wzbroniona. O potrzebie delegowania swego przedstawiciela na posiedzenie którejkolwiek z komisyj — zechce mi przeto Pan Dyrektor zakomunikować zawczasu, podając równocześnie nazwisko urzędnika, którego zamierza wydelegować.

(—) *Jaroszyński,*
Podsekretarz Stanu.

MINISTERSTWO
SPRAW WEWNĘTRZNYCH.
Nr. Pr. 174.
Warszawa, dnia 15.I.1926 r.

Pilne.
Odpis.

Do Pana Dyrektora Głównego Urzędu Statystycznego, Pana Gen. Dyrektora Służby Zdrowia, Panów Dyrektorów Departamentów I—III, Pana Głównego Inspektora Ministerjalnego, Pana Głównego Komendanta P. P., Panów Naczelników Wydziałów M. S. Wewn.

Przesyłając w załączeniu uchwalony przez Radę Ministrów na posiedzeniu w dniu 30.XII 1925 r. wniosek P. Prezesa Rady Ministrów w sprawie udziału Rządu w pracach komisyj sejmowych i senackich, polecam ściśle do uchwały tej stosować się tak osobiście, jak również nakazać to samo podwładnym urzędnikom, delegowanym na posiedzenia komisyj sejmowych i senackich.

Minister Spraw Wewnętrznych
(—) *Wł. Raczkiewicz.*

Otrzymują:
P. Dyrektor Gł. U. St.
P. Gen. Dyrektor Służby Zdrowia.
PP. Dyrektorzy Depart. I—III.
P. Gł. Inspektor Min.
P. Gł. Komendant P. P.
PP. Naczelnicy Wydziałów M. S. Wewn.

Odpis.

Wniosek Prezesa Rady Ministrów na Radę Ministrów w sprawie udziału Rządu w pracach komisji sejmowych.

Praktyka wykazuje, że współdziałanie Rządu w pracach komisji sejmowych nie stoi na wysokości zadania, Rząd, jako całość, nie posiada niejednokrotnie informacji, jakie są losy projektu ustawy uchwalonego przez Radę Ministrów; co gorzej, po uchwaleniu projektu przez komisję, gdy projekt ma iść na plenum Sejmu, wychodzi często na jaw, że projekt zawiera postanowienia nieuzgodnione z Ministrem Skarbu. W okresie sanacji ten ostatni szczegół nabiera szczególnej wagi,

W sprawie współdziałania Rządu z komisjami obowiązują uchwały Rady Ministrów z dnia 5 i 6 lipca 1920 r. oraz z 17 grudnia 1923 r.

Sądzę, że należy dotychczasowe te uchwały ująć w jedną uchwałę, uzupełnić (jak załącznik), a ponadto uchwalić:

„Rada Ministrów zleca Ministrowi Skarbu, by do dni 14-u przedłożył Radzie Ministrów wnioski zmierzające do wzmocnienia współpracy Ministerstwa Skarbu z komisjami sejmowemi i umożliwienia Ministrowi Skarbu względnie Rządowi wczesnej interwencji, celem niedopuszczenia do uchwał niezgodnych z polityką finansową Rządu“.

Prezes Rady Ministrów
(—) *Skrzyński.*

Odpis.
Projekt.

Załącznik.

1. Dla ułatwienia współpracy Rządu z ciałami ustawodawczemi, zapewnienia Rządowi wiadomości o pracach Sejmu i Senatu i zabezpieczenia wpływu Rządowi na uchwały tych ciał — koniecznym jest ścisły kontakt Rządu z komisjami Sejmu i Senatu przedewszystkiem przez udział zainteresowanych ministrów, względnie delegowanych urzędników w pracach tych komisji.

2. Pożądanym jest osobisty udział członków Rządu w obradach komisji. W razie niemożności osobistego jawienia się delegują zainteresowani ministrowie na posiedzenia komisji urzędników, którzy, reprezentując stanowisko Rządu, działają ściśle w granicach otrzymanych pełnomocnictw i instrukcji.

3. W razie delegowania na komisję urzędników przez kilka ministerstw, musi pomiędzy delegatami nastąpić uprzednio uzgodnienie opinji, stanowisko bowiem Rządu na zewnątrz winno być bezwzględnie jednolite. To samo dotyczy wzięcia udziału w komisji przez paru przedstawicieli jednego Ministerstwa.

4. Delegaci winni działać w pełnem porozumieniu z delegatem tego ministerstwa, które jest wnioskodawcą w danej sprawie, będącej przedmiotem obrad komisji. Nie wolno jest delegatom innych resortów wnosić oświadczeń, któreby dotyczyły zmian projektu, a nie wyłącznie spraw danego resortu, bez porozumienia z delegatem ministra-wnioskodawcy; nie wolno wobec komisji, nawet przy odpieraniu zarzutów, składać winy na drugi resort i wogóle występować w swoich oświadczeniach w sposób, któryby nie był w zupełnej harmonji w stosunku do projektu i sposobu postępowania delegatów innych resortów.

Obecni na komisji delegaci Rządu obowiązani są składać sprawozdanie o uchybieniach powyższych przepisów swoim przełożonym ministrom, którzy odniosą się do właściwego ministra o pociągnięcie odnośnego winnego delegata do odpowiedzialności dyscyplinarnej.

5. Jeżeli na komisji Sejmu lub Senatu wypłyną wnioski lub sprawy, które nie pochodzą od Rządu i nie były rozpatrywane przez Radę Ministrów oraz, gdy komisja żąda od delegata natychmiastowego wypowiedzenia się, delegat ten może wyjątkowo wypowiedzieć zdania w imieniu swego ministerstwa tylko o tyle, o ile dana sprawa należy wyłącznie do kompetencji danego ministerstwa i nie dotyka interesów innego ministerstwa ani pod względem formalnym, ani rzeczowym oraz gdy przedmiot, jak również stanowisko dotyczącego ministra wobec danej sprawy, są delegatowi dokładnie znane, a sprawa ze względu na mniejszą doniosłość nie wymaga zajęcia wobec niej stanowiska ze strony całego Rządu.

We wszystkich innych wypadkach winien on powstrzymać się bezwzględnie od wypowiedzenia zdania i oświadczyć, że przedstawi rzecz ministrowi, a zarazem prosić o zdjęcie sprawy narazie z porządku dziennego.

6. Funkcjonarjusze państwowi mogą być powoływani, jako rzeczoznawcy przez komisje sejmowe i senackie (art. 78 regulaminu Sejmu i art. 61 regulaminu Senatu) także imiennie, jednak wyłącznie za pośrednictwem ich władzy przełożonej.

Powołani, jako rzeczoznawcy, mogą brać udział w komisjach wyłącznie w tym charakterze czyli oddawać odpowiedzi określające kwestje, będące przedmiotem zapytania, pod względem prawnym lub fachowo-rzeczowym, jednak z bezwzględnem wyłączeniem tak oświadczeń, jak i wniosków, mogących być inicjatywą do odrębnych wniosków poselskich, idących przeciw projektowi Rządu oraz z wyłączeniem wszelkich krytycznych uwag o projekcie oraz brania udziału w dyskusji.

O ile rzeczoznawcami są sędziowie względnie członkowie sądu, z reguły funkcje rzeczoznawców należy powierzać sędziom, a nie powinni roli tej pełnić prezesi sądu, którzy winni czuwać, aby delegowani, jako rzeczoznawcy, sędziowie dostosowali się do powyższych przepisów.

27.

Okólnik Nr. 63 z dnia 20 kwietnia 1928 r. Nr. OB. 802/1/28. Do Pana Wojewody (wszystkich z wyj. Śląskiego) i Pana Komisarza Rządu na m. st. Warszawę w sprawie zapotrzebowania inwentarza biurowego dla Województw i Starostw.

Zapoczątkowana w ubiegłym okresie budżetowym akcja doprowadzenia urządzeń biurowych w urzędach administracji ogólnej I i II instancji do stanu zapewniającego zarówno należyty dla powagi tych urzędów wygląd jak i osiągnięcie ułatwień w urzędowaniu, będzie kontynuowane nadal.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zamierza akcję tę całkowicie przeprowadzić w ciągu 3-ch najbliższych lat.

Celem zdobycia faktycznych danych, jakie są pod tym względem braki i jakie zachodzą potrzeby uzupełnień niezbędnego inwentarza i urządzeń biurowych przesyła się do wypełnienia dołączony formularz.

Stosownie do odpowiednich rubryk należy w 1-ej z nich wykazać przedmioty inwentarza biurowego, nabytego w ciągu ostatniego okresu budżetowego ze szczególnem uwzględnieniem ostatnio dokonanych zakupów według wskazówek zarządzenia z dn. 20 lutego r. b. Nr. OB. 118|k|p|28R.

W następnej rubryce należy wstawić takie przedmioty, których nabycie jest niezbędne w ciągu bieżącego okresu budżetowego.

Zakupów tegorocznych zamierza Min. Spr. Wewn. dokonać centralnie, aby osiągnąć jednolity typ umeblowania i urządzeń, jak też niskich cen, możliwych tylko przy masowem zamówieniu.

Na bieżący okres budżetowy należy przeto wykazać tylko takie przedmioty, których typ wspólny jest dla wszystkich urzędów, a więc: stoły, biurka, krzesła, szafy i t. p., unikać zaś należy podawania urządzeń zbytkowych jak: garniturów mebli, dywanów, żyrandoli i t. p.

W dalszych rubrykach zamieszczone winny być przedmioty, których nabycie jest mniej nagłe i konieczne.

Zaleca się przy zestawianiu wszystkich rubryk stosowanie oględności i umiarkowania potrzeb, a to w tym celu, by Min. Spraw Wewn. było w stanie potraktować je realnie.

Wymienione wykazy należy zestawić i przedłożyć je Min. Spraw Wewnętrznych do dnia 20 maja r. b.

Naczelnik Wydziału

1 zał. *(—) A. Robaczewski.*

Plan projektowanych uzupełnień urządzenia biurowego dla Województw i Starostw.

Uzyskany nowy inwentarz biurowy w ost. okresie budżetowym			Niezbędne do nabycia przedmioty w 1928 r.			Niezbędne do nabycia w 1929 r.			Niezbędne do nabycia w 1930 r.		
Wyszczególnienie przedmiotów	Ilość		Wyszczególnienie przedmiotów	Ilość		Wyszczególnienie przedmiotów	Ilość		Wyszczególnienie przedmiotów	Ilość	
	w Województwie	w Star.		dla W-twa	dla Starostw		dla W-twa	dla Starostw		dla W-twa	dla Starostw

28.

Okólnik Nr. 64 z dnia 25 kwietnia 1928 r. Nr. OL. 7671|28 do P. P. Dyrektorów Depart., Naczelników Wydziałów i wszystkich urzędników Min. Spraw Wewnętrznych, P. Głównego Komendanta Pol. Państw., P. Dyrektora Głównego Urzędu Statystycznego w sprawie odpowiedzi na interpelacje.

Podając powyższe do wiadomości i ścisłego stosowania w uzupełnieniu okólnika Ministerstwa Nr. 103|1927 r. polecam, ażeby P. P., żądając jako materjału do odpowiedzi sprawozdań od władz Min. podległych, wyznaczali im do nadesłania tych sprawozdań nieprzekraczalny termin z tem wyrachowaniem, aby termin 7-io dniowy przewidziany w okólniku Prezesa Rady Ministrów zawsze mógł być przez Ministerstwo dotrzymany.

Minister Spraw Wewnętrznych
(—) Sławoj Składkowski

PREZES RADY MINISTRÓW
Nr. 6961
Warszawa, dn. 16.IV.1928 r.

Odpis

Okólnik Nr. 19.

Do Pana Ministra Spraw Wewnętrznych w Warszawie

W związku z rozpoczęciem kadencji Sejmu i Senatu — proszę P. P. Ministrów o przestrzeganie następujących przepisów przy odpowiadaniu na zgłoszone do Nich interpelacje.

1. Po wpłynięciu interpelacji do Prezydjum Rady Ministrów — odpis której P. P. Ministrowie otrzymują bezpośrednio z kancelarji Sejmu — Prezydjum Rady Ministrów każdorazowo powiadamiać będzie zainteresowanego Pana Ministra o terminie, w którym odpowiedź na interpelację ma być wygotowana.

W razie niemożności dotrzymania wskazanego terminu zechcą P. P. Ministrowie zawiadomić o tem Prezydjum Rady Ministrów co najmniej na siedem dni wcześniej z podaniem poważnych motywów niemożności nadesłania rzeczowej odpowiedzi. Przypominam przytem okólnik mój Nr. 18 z dnia 17 marca 1927 r. L. 4619, w którym sprawa ta została już odpowiednio ujęta.

2. Po opracowaniu odpowiedzi na zgłoszoną interpelację zostaje ona w trzech egzemplarzach przesłana do Prezydjum Rady Ministrów. Prezydjum Rady Ministrów przekazuje oryginał odpowiedzi, zaopatrzony podpisem Pana Ministra, wraz z jedną odbitką, przeznaczoną dla posłów — interpelantów, p. Marszałkowi Sejmu, a drugą odbitkę zachowuje w swoich aktach.

Prezes Rady Ministrów
(—) K. Bartel

29.

Okólnik Nr. 65 z dnia 25 kwietnia 1928 r. Nr. OL. 767|1|28 do wszystkich P. P. Wojewodów w sprawie odpowiedzi na interpelację.

W związku z rozpoczęciem nowej kadencji ciał ustawodawczych, przypominając celem ścisłego stosowania zarządzenie swe, podstawowe zawarte w okólniku Nr. 103/1927 r. Ministerstwo podaje do wiadomości wyciąg z ostatnio wydanego zarządzenia P. Prezesa Rady Ministrów.

„1. Po wpłynięciu interpelacji do Prezydjum Rady Ministrów — odpis której P. P. Ministrowie otrzymują bezpośrednio z kancelarji Sejmu — Prezydjum Rady Ministrów każdorazowo powiadamiać będzie zainteresowanego Pana Ministra o terminie, w którym odpowiedź na interpelację ma być wygotowana.

W razie niemożności dotrzymania wskazanego terminu zechcą P. P. Ministrowie zawiadomić o tem Prezydjum Rady Ministrów co najmniej na siedem dni wcześniej z podaniem poważnych motywów niemożności nadesłania rzeczowej odpowiedzi".

Celem umożliwienia Ministerstwu przestrzegania tego zarządzenia — Min., żądając od P. P. sprawozdań, jako materjału do odpowiedzi na interpelację, będzie wskazywało nieprzekraczalny termin, w ciągu którego ma być nadesłane bądź sprawozdanie merytoryczne, bądź *uzasadnione poważnemi motywami wyjaśnienie* o niemożności w tym terminie nadesłania sprawozdania merytorycznego. — Panowie ze swej strony zechcą zwrócić uwagę na to, aby termin, o którym wyżej mowa, był w każdym wypadku dotrzymany.

Minister Spraw Wewnętrznych

(—) Sławoj Składkowski

30.

Okólnik Nr. 66 z dnia 26 kwietnia 1928 r. Nr. OP. 2533/1-R-28 do wszystkich P. P. Wojewodów i P. Komisarza Rządu w Warszawie w sprawie nadawania stanowisk praktykantom po złożeniu egzaminu praktycznego.

W niektórych Województwach, jak się okazało z nadesłanych Ministerstwu Spraw Wewnętrznych list starszeństwa z dn. 31 grudnia 1927 r., istnieją „urzędnicy administracyjni I kategorji" w IX, a nawet w X stopniu służbowym.

W określeniu powyższem tkwi błąd zasadniczy, gdyż obowiązujące przepisy nie znają stanowisk I kategorji poniżej VIII stopnia służbowego. Źródło błędu leży w tem, że za podstawę zaliczenia pewnych urzędników do kategorji wzięto nie, jak należało, fakt zajmowania przez nich stanowiska służbowego tej kategorji, lecz samo posiadanie kwalifikacyj, dla tej kategorji stanowisk przepisanych.

Wobec tego uważam za konieczne wyjaśnić, że nie może być przynależności urzędnika do danej kategorji bez zajmowania przezeń stanowiska służbowego, przewidzianego w tabeli stanowisk. Mianowanie zaś na stanowisko służbowe kandydata, który po upływie przepisanego okresu służby przygotowawczej uzyskał przez złożenie egzaminu praktycznego kwalifikacje, wymagane do objęcia stanowiska danej kategorji — uzależnione jest od otworzenia się odpowiedniego wakansu.

Egzaminowany praktykant administracyjny I kategorji zostaje urzędnikiem I kategorji nie przez sam fakt złożenia właściwego egzaminu, lecz dopiero wówczas, gdy po zawakowaniu stanowiska referendarza w VIII stopniu służbowym będzie na to stanowisko mianowany.

Dopuszczalne jest oprócz tego mianowanie egzaminowanego praktykanta I kategorji — ale w tym wypadku za wyraźną jego zgodą — na wakujące stanowisko niższej kategorji, np. sekretarza w IX st. sł.; przez zamianowanie jednak sekretarzem nominat nie staje się urzędnikiem pierwszej, lecz drugiej kategorji.

Nominacje takie, jak ostatnio wspomniana, należy uważać za przejściowe — i w miarę opróżniania się stanowisk referendarzy w VIII stopniu— awansować w pierwszym rzędzie na te stanowiska sekretarzy IX stopnia, posiadających wyższe wykształcenie, ukończoną służbę przygotowawczą I kategorji i takiż egzamin praktyczny.

O ile więc praktykant administracyjny I kategorji złoży przepisany egzamin, nadanie mu stanowiska służbowego może nastąpić w trojaki sposób:

1) przez mianowanie referendarzem w VIII st. sł. w obrębie tego Województwa, w którem złożył egzamin praktyczny, przyczem mianowanie może być dokonane, o ile takie stanowisko w Województwie wakuje; albo:

2) przez mianowanie referendarzem w VIII st. sł. w innem Województwie — w tym celu należy o kandydaturze zawiadomić Ministerstwo, które w wypadku tym samo dokona nominacji na jedno z wakujących w Państwie stanowisk referendarzy; albo:

3) jeśli przed zawakowaniem stanowiska referendarza okaże się wcześniej wolnem stanowisko sekretarza w IX stopniu, można na stanowisko to mianować egzaminowanego praktykanta I kategorji, o ile tenże zgodę swą na to wyrazi.

Powyższe trzy alternatywy należy każdemu praktykantowi I kategorji, niezwłocznie po złożeniu przezeń egzaminu praktycznego, przedstawić do wyboru.

Dokonane do chwili otrzymania niniejszego okólnika nominacje na urzędników I kategorji w IX lub X stopniu służbowym można narazie pozostawić bez zmiany, do czasu awansowania tych urzędników w trybie przepisanym. Na przyszłość jednak należy trzymać się ściśle podanych wyżej wskazówek.

Powyższe stosuje się analogicznie do praktykantów II kategorji.

Minister Spraw Wewnętrznych

(—) Sławoj Składkowski

31.

Okólnik Nr. 67 z dnia 26 kwietnia 1928 r. Nr. OL. 780 1 28. Do Panów Wojewodów (wszystkich) i P. Komisarza Rządu m. st. Warszawy w sprawie interwencji posłów i senatorów.

Przypominając Panom zarządzenie moje, wydane okólnikiem Nr. 5 z dnia 15 stycznia 1927 r. w tej sprawie—uzupełniam je jak następuje:

Interwencje w sprawach objętych punktem c) uchwały Rady Ministrów z dn. 16 grudnia 1926 r. (przytoczonej w okólniku Nr. 5), a wchodzących w zakres działania władz administracji ogólnej, winny się koncentrować w rękach Wojewodów (Komisarza Rządu m. st. Warszawy), nie zaś powiatowych władz administracji ogólnej. Zasada ta odpowiada duchowi rozporządzenia z dn. 19 stycznia 1928 r. o organizacji i zakresie działania władz administracji ogólnej i ma na celu zapewnić jednolitość w traktowaniu interwencyj i spraw niemi poruszanych.

Zechce zatem P. Wojewoda (P. Komisarz Rządu) zarządzić, aby, w razie zwrócenia się PP. posłów i senatorów w tych sprawach do starostw, ci ostatni przedkładali o tem PP. Wojewodom (P. Komisarzowi Rządu) nie angażując się w żadnej mierze co do przewidywanych skutków interwencyj.

Zasady ustalone zarządzeniem, zawartym w okólniku Nr. 5 oraz w niniejszym okólniku mają zastosowanie do wszystkich posłów i senatorów oraz do wszystkich klubów poselskich i senackich bez wyjątku.

Wreszcie zaznaczam, że winni zbytniej uległości posłom i senatorom zwłaszcza w sprawach nieobjętych omawianemi zarządzeniami, będą pociągani do odpowiedzialności.

Minister Spraw Wewnętrznych
(—) Sławoj Składkowski

MINISTERSTWO SPRAW WEWNĘTRZNYCH
Nr. OL. 780 1 28.
Warszawa, dn. 26 kwietnia 1928 r.

PP. Dyrektorom Departamentów, Naczelnikom Wydziałów M. S. Wewn., Panu Dyrektorowi Głównego Urzędu Statyst., Panu Głównemu Komendantowi P. P., Panu Dowódcy Korpusu Ochrony Pogranicza.

Udzielam do wiadomości i anologicznego zastosowania.

Minister Spraw Wewnętrznych
(—) Sławoj Składkowski

32.

Okólnik Nr. 68 z dnia 28 kwietnia 1928 r. Nr. ZU. 1692/28. Do Panów Wojewodów w Białymstoku, Kielcach, Krakowie, Lublinie, Lwowie, Stanisławowie, Tarnopolu, Toruniu i Warszawie w sprawie wykonywania ustawy o uzdrowiskach.

W dzienniku ustaw Nr. 36 pod poz. 331 ukazało się rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 22 marca 1928, zmieniające ustawę o uzdrowiskach z dnia 23.III 1922 (Dz. U. R. P. Nr. 31, poz. 254). Rozporządzenie to, które w dalszym ciągu niniejszego okólnika będzie określane jako „nowela“, uznaje za posiadające charakter użyteczności publicznej dalszych 12 uzdrowisk tak, że łącznie z uzdrowiskami, wymienionemi w art. 2 ustawy o uzdrowiskach oraz w rozporządzeniu z dnia 28.XII.1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 14 z r. 1924), posiadają charakter użyteczności publicznej następujące uzdrowiska:

1. W Woj. Białostockiem: Druskieniki.
2. „ „ Kieleckiem: Busk (państwowe), Ojców, Solec,
3. W Woj. Krakowskiem: Krzeszowice, Krynica (państwowe), Rabka, Swoszowice, Szczawnica, Zakopane, Żegiestów.
4. W Woj. Lubelskiem: Nałeczów.
5. „ „ Lwowskiem: Iwonicz, Lubień Wielki, Rymanów, Szkło (nieczynne), (państwowe) Truskawiec.
6. W Woj. Stanisławowskiem: Burkut (nieczynne), (państwowe), Jaremcze, Morszyn, Worochta.
7. W Woj. Tarnopolskiem: Zaleszczyki.
8. „ „ Pomorskiem: Inowrocław.
9. „ „ Warszawskiem: Ciechocinek, Otwock.

Nadanie tymczasowych statutów.

W myśl znowelizowanego art. 10 ustawy o uzdrowiskach należy do zakresu działania PP. Wojewodów między innemi nadawanie uzdrowiskom wyżej wymienionym tymczasowych statutów i Ministerstwo Spraw Wewnętrznych przywiązuje dużą wagę do tego, by PP. Wojewodowie nadali statuty te w jaknajkrótszym czasie.

Uzdrowiskom, w którym urzędują tymczasowe komisje uzdrowiskowe, powołane na podstawie ustawy z dnia 28. VII. 1922 r. Dz. U. R. P. Nr. 67, poz. 605, powinny być nadane statuty przed 24 czerwca 1928 r., gdyż w tym terminie tracą w myśl noweli (art. 4) moc obowiązującą przepisy tej ustawy i tymczasowe komisje uzdrowiskowe nie miałyby podstawy prawnej do dalszego funkcjonowania.

Przy nadawaniu statutów winny współdziałać z głosem stanowczym wydziały wojewódzkie. Gdyby jednak w chwili, gdy statuty te będą już przygotowane, Wydział wojewódzki nie byłzorganizowany, zechcą P. P. Wojewodowie korzystać z postanowień art. 57 rozporządzenia z dnia 19. I. 1928 r. o organizacji i zakresie działania władz administracji ogólnej (Dz. U. R. P. Nr. 11, poz. 86).

W każdym jednak razie przed nadaniem statutu należy umożliwić oświadczenie się co do projektu statutu lokalnym czynnikom, a zwłaszcza

gminom lub wydziałom powiatowym oraz właścicielom zdrojowiska.

Statuty te nie mogą być sporządzone schematycznie, lecz muszą uwzględniać indywidualne potrzeby i warunki rozwoju poszczególnych uzdrowisk. Opracowanie ich powinno być poruczone referentom z wykształceniem prawniczem, obznajmionym z ustawami samorządowemi, przy współdziałaniu sił lekarskich.

W szczególności Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zaznacza:

Granice okręgu ochrony sanitarnej.

Celem oznaczenia granic okręgu ochrony sanitarnej należy powołać komisję, o ile to już nie miało miejsca, przewidzianą w art. 12 ustawy o uzdrowiskach. Wnioski tej komisji dałyby podstawę do tymczasowego określenia przez Pana Wojewodę granic okręgu ochrony sanitarnej, a w przyszłości służyłyby za podstawę do ustalenia tych granic zgodnie z pierwszym ustępem powołanego wyżej art. 12.

Przy sposobności udziału w tej komisji przedstawiciele władz administracji ogólnej, zapoznawszy się należycie z terenem, mogliby również rozpatrzyć sprawę granic uzdrowiska i inne kwestje, które ma unormować statut, oraz przedłożyć Panu Wojewodzie odpowiednie w tej mierze wnioski. Przy określaniu granic uzdrowiska oraz okręgu ochrony sanitarnej należy w miarę możności dążyć do tego, by granice te pokrywały się z granicami gmin względnie gromad.

Granic okręgów ochrony sanitarnej nie należy zakreślać zbyt obszernie ponad istotną potrzebę. Na całym bowiem obszarze okręgu ochrony sanitarnej muszą być stosowane przepisy tytułu I cz. II rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z 16.II 1928 o prawie budowlanem i zabudowaniu osiedli (Dz. U. R. P. Nr. 23, poz. 202). Obejmowanie więc granicami okręgu ochrony sanitarnej zbyt wielkich obszarów o charakterze wiejskim byłoby, biorąc pod uwagę przepisy prawa budowlanego—niepożądane ze względu na stosunki lokalne i charakter wiejski tych osiedli.

Dla uzdrowisk, które mają już oznaczone granice okręgu ochrony sanitarnej (rozporządzenie z 1.X.1924 Dz. U. R. P. Nr. 89, poz. 848), są obowiązujące granice określone w rozporządzeniu. Jeśli dla uzdrowiska został już prawomocnie ustalony okrąg ochrony górniczej, należy przytoczyć w statucie postanowienia rozporządzenia, ustanawiającego te granice.

Skład komisji.

Ustalając w statucie skład komisji uzdrowiskowej, należy—oprócz osób, wymienionych w znowelizowanym art. 30 ustawy o uzdrowiskach— powoływać na okresy 3-letnie, o ile stosunki w danem uzdrowisku na to pozwalają, przedstawiciela lekarzy ordynujących w uzdrowisku i przedstawiciela właścicieli willi i pensjonatów. Nadto Ministerstwo Spraw Wewnętrznych podaje pod rozwagę PP. Wojewodów ewentualne powoływanie na członków komisji również przedstawicieli wydziałów powiatowych członków, mianowanych na lat 3 przez Pana Wojewodę, dalszych przedstawicieli samorządu gminnego, przedstawicieli poważnych zrzeszeń, popierających rozwój danego uzdrowiska, towarzystw turystycznych i t. d. Liczba członków komisji, powinna w mniejszych uzdrowiskach wynosić 5—7, a w większych do 10-ciu.

Dla lekarzy powiatowych, o ileby nie byli członkami komisji, należy przewidzieć udział w komisji z głosem doradczym. Co do składu komisji i innych postanowień statutów w zdrojowiskach państwowych otrzymają PP. Wojewodowie oddzielną instrukcję.

Zakres działania komisji.

Baczną uwagę należy zwrócić na określenie zakresu działania komisji, a w szczególności na należyte rozgraniczenie zakresu działania komisji uzdrowiskowej i gminy. Zauważa się, że w myśl art. 29 ustawy o uzdrowiskach sprawowanie policji zdrowia oraz kompetencje gminy z zakresu spraw budowlanych, o ile idzie o gminy miejskie, mogą P. P. Wojewodowie przekazywać komisji uzdrowiskowej w drodze rozporządzenia niezależnie od statutu uzdrowiska, natomiast inny zakres działania gminy może być poruczony komisji uzdrowiskowej tylko w drodze odpowiednich postanowień statutu. Przy układaniu więc statutu należy wziąć pod uwagę, czy gmina względnie gminy podołają w uzdrowisku obowiązkom, wynikającym zwłaszcza z rozporządzeń z 16.II.1928 r. o prawie budowlanem i zabudowaniu osiedli (Dz. U. R. P. Nr. 23, poz. 202) z dnia 16.III.1928 r. o zaopatrywaniu ludności w wodę (Dz. U. R. P. Nr. 32, poz. 310), oraz z dnia 16.III.1928 r. o usuwaniu nieczystości i wód opadowych (Dz. U. R. P. Nr. 32, poz. 311), a gdyby zachodziła uzasadniona obawa, że należyte spełnianie tych obowiązków przez gminę nie będzie możliwe czy to wskutek zbyt niskiego jej poziomu kulturalnego, czy to z uwagi na jej stan finansowy, należy odpowiedni zakres działania (w statucie względnie w rozporządzeniu Wojewody) przekazać komisji uzdrowiskowej o ile ta będzie posiadała dochody, niezbędne do spełnienia tych zadań. Szczególną uwagę należy zwrócić na unormowanie sprawy:

a) policji sanitarnej,

b) zakładania i utrzymywania urządzeń zdrowotnych,

c) policji budowlanej i zezwoleń na budowę,

d) zakładania i utrzymywania dróg, ulic i placów publicznych.

Zaznacza się, że niema przeszkód, by przekazanie komisji uzdrowiskowej zakresu działania gminy dotyczyło tylko części terytorjum gminnego, stanowiącego uzdrowisko.

Przekazywanie w stacjach klimatycznych zakresu działania komisyj uzdrowiskowych gminom.

Gdyby P. P. Wojewodowie uważali za pożądane w poszczególnych stacjach klimatycznych przekazanie agend komisyj uzdrowiskowych gminom na podstawie ostatniego ustępu art. 29 ustawy o uzdrowiskach, zechcą P. P. Wojewodowie przedstawić odpowiednie wnioski Ministerstwu. Nadanie tymczasowego statutu nastąpiłoby w tych wypadkach dopiero po decyzji Ministerstwa co do przekazania gminie agend komisji uzdrowiskowej.

Rozpoczęcie prac przez nowozorganizowane komisje uzdrowiskowe.

Pożądane jest, by komisje uzdrowiskowe zorganizowały się na podstawie statutów tymczasowych, nadanych przez P. P. Wojewodów w czasie jaknajkrótszym. Obejmowanie jednak czynności przez te komisje winno być tak zorganizowane, by nie powodowało to zastoju w normalnym trybie prac w uzdrowisku.

Szczególną uwagę zechcą P. P. Wojewodowie zwrócić na prawidłowe ułożenie się stosunków i zgodną współpracę komisyj uzdrowiskowych z właścicielami tych uzdrowisk w uzdrowiskach, w których komisje takie dotychczas nie istniały. Dotyczy to zwłaszcza najbliższego sezonu. Celem przygotowania bowiem tego sezonu właściciele tych uzdrowisk zawarli już umowy w takich sprawach, które w przyszłości będą należały do zakresu działania komisyj uzdrowiskowych (np. z orkiestrami koncertowemi). Umowy takie winny być przez komisje uzdrowiskowe dotrzymywane, względnie już podniesione wydatki zwracane.

Nadsyłanie Ministerstwu odpisów nadanych statutów.

Odpisy nadanych przez siebie statutów tymczasowych zechcą P. P. Wojewodowie przedkładać Ministerstwu do wiadomości w 2-ch egzemplarzach.

Wnioski o udzielenie gminom zezwoleń na pobieranie taks kuracyjnych.

Udzielenie gminie zezwolenia na pobieranie opłat kuracyjnych od letników na podstawie art. 40-a ustawy o uzdrowiskach powinno w zasadzie stanowić etap do nadania danej miejscowości charakteru uzdrowiska użyteczności publicznej.

Zezwoleń takich udzielać będzie Ministerstwo na okresy 3-letnie i to tylko tym gminom, do których już obecnie napływają letnicy w znaczniejszej liczbie (ponad 500 osób). Gminy starające się o takie zezwolenie, winny wskazać, jakie inwestycje zamierzają wprowadzić z sum uzyskanych z taks kuracyjnych z tem, że inwestycje te winny pozostawać w łączności z rozwojem danej miejscowości, jako uzdrowiska i dążyć do polepszenia warunków sanitarnych, oraz udogodnienia i uprzyjemnienia pobytu letnikom.

Odpowiednie wnioski wraz z wnioskami co do warunków, pod jakiemi zezwolenie winno być udzielone, zechcą P. P. Wojewodowie przedłożyć w możliwie najkrótszym czasie tak, by gminy te jeszcze w bieżącym roku mogły korzystać z przyznanych im uprawnień.

Minister Spraw Wewnętrznych

(—) Sławoj Składkowski

33.

Okólnik Nr. 69 z dnia 24 Kwietnia 1928 r. Nr. 206|3—28 do wszystkich P. P. Wojewodów, P. Komisarza Rządu na m. st. Warszawę i P. Naczelnika Urzędu do spraw mniejszości w Katowicach, w sprawie wynagrodzenia pracowników kontraktowych za służbę w niedzielę i święta.

W uzupełnieniu okólnika Nr. 46 z dn. 22 marca b. r. Nr. OB. 206|1|28 Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zgodnie z wyjaśnieniem Prezydjum Rady Ministrów i Ministerstwa Skarbu — oznajmia, że postanowienia uchwały Rady Ministrów z dnia 21 stycznia b. r. normującej wynagrodzenie niższych funkcjonarjuszów państwowych za służbę w niedzielę i święta, stosować należy do pełniących obowiązki niższych funkcjonarjuszów-pracowników kontraktowych, których stosunek służbowy opiera się na umowie, zawartej według wzoru, określonego okólnikiem z dn. 26 września 1924 r. Nr. AP. 8263 (103), poczynając od dn. *1 stycznia 1928 r.*

Uchwała powyższa nie ma zastosowania do szoferów samochodów osobowych którzy otrzymują za wyjazdy poza normalnemi godzinami pracy dodatek w myśl uchwały Rady Ministrów z dn. 4 lutego 1925 r., podanej do wiadomości okólnikiem z dnia 14 lutego 1925 r. Nr. 17.

Za Naczelnika Wydziału

(—) *St. Czerwiński*

Radca Ministerjalny.

34.

B. Pilne.

Okólnik Nr. 70 z dn. 27 Kwietnia 1928 r. Do Pana Wojewody (wszystkich), Pana Komisarza Rządu na m. st. Warszawę w sprawie stosowania przepisów ustawy o powszechnym obowiązku wojskowym.

W Dzienniku Ustaw R. P. Nr. 46 p. 458 ogłoszony został jednolity tekst ustawy z dn. 23 maja 1924 r. o powszechnym obowiązku służby wojskowej z uzupełnieniem i zmianami wprowadzonemi do niej rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 11 stycznia 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 4, p. 26), która to ustawa uzyskała nowy tytuł: „ustawa . . . . . o powszechnym obowiązku wojskowym“, miarodajny dla cytowania jej w przyszłości. Z tekstem tym winni się bezzwłocznie zaznajomić referenci prowadzący sprawy poborowe, przewodniczący komisyj poborowych, oraz lekarze powiatowi.

Z dniem bowiem 1 maja b. r. należy się posługiwać postanowieniami nowego tekstu ustawy z uwzględnieniem wskazanej tam numeracji poszczególnych artykułów oraz tytułu.

Powoływanie się na ustawę z dn. 23 maja 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 61, p. 609) dopuszczalnem jest tylko przy wyjaśnieniach spraw załatwionych jeszcze w myśl brzmienia powyższej ustawy.

Wszelkie zatem wzory ustalone rozporządzeniem wykonawczem do ustawy z roku 1924 oraz tekst samego rozporządzenia wykonawczego, o ile jest w nim powołany przepis ustawy, winien być poprawiony według numeracji artykułów ustawy, ogłoszonej w Dzienniku Ustaw Nr. 46. Numeracja paragrafów rozporządzenia wykonawczego do czasu ogłoszenia nowego rozporządzenia, co nastąpi w najbliższych miesiącach, winna być zachowana bez zmiany.

Za Naczelnika Samodz. Wydz. Wojsk.

(—) *Dr. Robel*

Radca Ministerjalny.

35.

Okólnik Nr. 71 z dn. 27 Kwietnia 1928 r. Nr. Wojsk. 390 7. Do Pana Wojewody (wszystkich) z wyjątkiem Białostockiego i Pana Komisarza Rządu na m. st. Warszawę w sprawie odroczenia i skrócenia czasu czynnej służby wojskowej.

W ślad zarządzenia z dnia 26 marca 1928 r. L. Wojsk. 390|2 Ministerstwo Spraw Wewnętrznych komunikuje:

W ustępie 3-m działu 1-go okólnika Min. Spraw Wewn. Nr. 48 z dn. 26 marca 1928 roku (Nr. Wojsk. 390/2) określony tam termin „do dni czternastu" poprawić należy „do czterech tygodni". Brzmienie tego ustępu po dokonanej poprawce będzie:

Jeżeli okoliczności uzasadniające prawo do odroczenia z tytułów wymienionych w punktach 1 i 2 ustępu pierwszego po upływie wyżej wskazanego 14-dniowego terminu, należy wnieść podanie najdalej do czterech tygodni od chwili zaistnienia względnie uzyskania wiadomości o tych okolicznościach.

Za Naczelnika Samodz. Wydz. Wojsk.

(—) *Dr. Robel*
Radca Ministerjalny.

36.

Okólnik Nr. 72 z dn. 2 maja 1928 r. Nr. Wojsk. 230/56/28. Do P. P. Wojewodów i P. Komisarza Rządu na m. st. Warszawę w sprawie zapisu wzrostu koni w księgach ewidencyjnych.

Przy wpisywaniu dat z „dowodu tożsamości konia" do ksiąg ewindencyjnych powstały wątpliwości, gdzie należy zanotować wzrost konia. Ministerstwo Spraw Wewnętrznych wyjaśnia, że wzrost konia w centymetrach powinien być wpisany do rubryki 8-ej (płeć) księgi „ks. Z" lub „ks. N".

Przykład: $\frac{\text{Klacz;}}{165}$ $\frac{\text{Wałach}}{170}$ i t. p.

Zechce Pan Wojewoda podać powyższe do wiadomości Starostom z poleceniem odpowiedniego pouczenia urzędów gminnych i pisarzy gminnych przy komisjach przeglądowych.

Zaznacza się, że koniom, które już stanęły do przeglądu i nie otrzymały wpisu wzrostu w księdze ewidencyjnej, odpowiedni zapis ma być uskuteczniony przy następnym przeglądzie lub przy najbliższej sposobności okazania „dowodu" w urzędzie gminnym.

Za Naczelnika Samodz. Wydz. Wojsk.

Dr. Robel
Radca Ministerjalny.

37.

Okólnik Nr. 73 z dnia 8 maja 1928 r. Nr. AP. 4220/1 do wszystkich P. P. Wojewodów w sprawie popierania akcji tworzenia: „Towarzystw upiększania miast".

Akcja prowadzenia od szeregu miesięcy przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych *w celu stworzenia dla ludności lepszych* i znośniejszych *warunków bytu pod względem zdrowotnym i estetycznym,* która osiągnęła już szereg dodatnich wyników, nie może stale się opierać jedynie na działalności władz państwowych i komunalnych. Dla rozwinięcia i przeprowadzenia jej w całej pełni, konieczne jest umożliwienie jaknajszerszym warstwom ludności wzięcia w niej udziału i współdziałania z władzami w tych tak ważnych dla całego społeczeństwa usiłowaniach.

Z powyższych względów Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zamierza w najbliższym czasie zainicjować i poprzeć tworzenie się narazie tylko w miastach (przedewszystkiem powiatowych) *towarzystw,* które miałyby na celu wpływanie na ich rozwój pod względem *zdrowotnym i estetycznym i współdziałania* w tym kierunku z władzami państwowemi i samorządowemi.

Towarzystwa takie nosiłyby nazwę *„Towarzystwa upiększenia miasta.........",* i zakres ich działalności w głównych zarysach byłby następujący:

1) Wpajanie przez odpowiednią propagandę i zachęcanie, zamiłowania do czystości, estetyki i hygjeny wśród mieszkańców miasta, — inicjowanie i popieranie ozdabiania okien, balkonów i podwórz kwiatami i roślinami,— popieranie estetycznego urządzania wystaw sklepowych, szyldów, reklam świetlnych i t. p.;

2) Podejmowanie inicjatywy i popieranie sadzenia drzew na ulicach i placach, zakładania skwerów, kwietników i plantacyj, opieka nad temi urządzeniami i t. p.;

3) Uprawianie propagandy w prasie w kierunku przypominania ludności, że jest moralnym obowiązkiem każdego w zakresie swej możności przyczyniać się do upiększania i uzdrowotnienia warunków bytu swego i swych współobywateli;

4) Przedstawianie właściwym władzom (tak państwowym, jak i samorządowym) potrzeb miasta pod względem zdrowotnym i estetycznym, czynienie starań tak u władz jak i u ogółu mieszkańców, aby w miarę sił i możności dbano o piękno, rozwój i zdrowie miasta oraz współdziałanie z władzami w tych sprawach.

W poszczególnych wypadkach do zakresu działania towarzystw należałoby również ułatwianie obcym zwiedzania miasta i udzielanie im informacyj o rzeczach godnych widzenia.

Towarzystwa miałyby prawo urządzania konkursów i wydawania nagród honorowych np. za najładniej urządzone okna i balkony lub wystawy sklepowe, za najestetyczniej i najporządniej utrzymane domy i podwórza i t. p., przyczem mogłyby podawać wyniki konkursów i nazwiska nagrodzonych osób do wiadomości publicznej, umieszczać tabliczki z odpowiednim napisem na wyróżnionych domach i sklepach i t. d.

Członkowie towarzystw opłacaliby składki bardzo niskie, tak aby jaknajszerszym kołom ludności dać możność wzięcia w nich udziału. Pozatem mogłyby być członkami honorowemi i te osoby, które położyłyby zasługi w zakresie celów towarzystw. Członkowie mieliby prawo do noszenia odznaki, a po dłuższym czasie należenia do towarzystwa, lub w razie specjalnie wydatnej działalności otrzymywaliby dyplomy honorowe i zostaliby zapisani do złotej (pamiątkowej) księgi towarzystwa.

Na czele towarzystwa winna stać, w charakterze protektora względnie prezesa honorowego, osoba zajmująca w życiu miejscowem wybitne stanowisko społeczne czy urzędowe (np. Starosta), która przez swe stanowisko i wpływy w społeczeństwie będzie mogła skutecznie opiekować się towarzystwem i popierać jego działalność.

Podając powyższe do wiadomości Panów, zaznaczam, że Ministerstwo opracowuje wzór statutu dla tego rodzaju towarzystw, który w najbliszym czasie prześle Panom, poczem będzie można przystąpić do popierania akcji tworzenia towarzystw.

Zauważam, że udział inicjatywy społecznej w pracy Rządu nad uzdrowotnieniem i upiększeniem kraju może dać jaknajkorzystniejsze wyniki, z drugiej zaś strony działalność towarzystw będzie się mogła rozwinąć celowo i pożytecznie tylko wówczas, jeśli władze okażą im jaknajszersze i najżyczliwsze poparcie i opiekę oraz będą się stale interesować tą działalnością. Poparcie to winno znaleźć wyraz również w jaknajliczniejszym udziale w towarzystwach urzędników państwowych i samorządowych w charakterze członków.

Nie wątpię, że P. P. Wojewodowie i Starostowie oraz władze samorządowe wykażą odpowiednie zainteresowanie tą sprawą i poczynią wszelkie zależne od nich kroki, aby zapoczątkowywana obecnie akcja mogła się należycie rozwinąć i dać odpowiednie wyniki. Zechcą Panowie porozumieć się również z naczelnikami innych władz na powierzonym Panom obszarze w celu uzyskania z ich strony odpowiedniego współdziałania i zainteresowania tą sprawą podległych im urzędników.

Minister Spraw Wewnętrznych

(—) Sławoj Składkowski.

38.

Okólnik Nr. 74 z dn. 8 maja 1928 r. Nr. OB. 115/4. Do wszystkich P. P. Wojewodów, P. Komisarza Rządu na m. Warszawę i P. Naczelnika Urzędu do spraw mniejszości w Katowicach, w sprawie godzin urzędowania.

Nawiązując do okólnika Nr. 51 z roku bieżącego (Nr. OB. 115 z dn. 31. III. 1928), którym podano do wiadomości uchwałę Rady Ministrów z dn. 23 marca 1928 r. w sprawie nowych godzin urzędowania od dn. 1 kwietnia r. b. Ministerstwo Spraw Wewnętrznych prosi o zwrócenie uwagi podległym Panu Wojewodzie (Komisarzowi) urzędom i funkcjonarjuszom na konieczność ścisłego stosowania się do okólnika Nr. 61 z roku 1924 (Nr. AO. 1601 z dn. 7 czerwca 1924), a w szczególności do jego ustępu ósmego dotyczącego załatwiania interesantów w godzinach urzędowych.

(—) Jaroszyński

Podsekretarz Stanu

39.

Okólnik Nr. 75 z dn. 7 maja 1928 r. Nr. OP. 2725|1-R-28. Do wszystkich P. P. Wojewodów, P. Komisarza Rządu w Warszawie i P. Komendanta Głównego Policji Państwowej w sprawie interpretacji art. 23 ustępu 2 względnie art. 72 lit. „c" ustawy emerytalnej z dnia 11. 12. 1923 r.

Ministerstwo Sprawiedliwości pismem z dnia 5 kwietnia 1928 r. Nr. I. U. 2560/28 — udzieliło Ministerstwu Skarbu następującego wyjaśnienia w sprawie interpretacji art. 23 ustępu 2 względnie art. 72 lit. „c" ustawy emerytalnej z dn. 11. 12. 23 r. (Dz. Ust. Nr. 6 poz. 46) w zastosowaniu do wypadków warunkowego zawieszenia kary z mocy ustawy z dnia 10. VI. 1926 r. Dz. Ust. Nr. 61 poz. 354 lub rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 17. IX. 1927 r. Dz. Ust. Nr. 83 poz. 741.

Jeśli sąd orzeknie warunkowe zawieszenie wykonania kary, natenczas skazanie nie pociąga za sobą „utraty zdolności do piastowania urzędu publicznego, względnie prawa do uposażenia emerytalnego", a tem samem warunki, przewidziane w art. 23 p. 2 ustawy emerytalnej z 11. XII 1923 r. nie są spełnione i wstrzymanie wypłacania emerytury nie jest wogóle dopuszczalne.

Warunki zaś w art. 23 p. 2 ustawy emerytalnej nie są przy warunkowem zawieszeniu wykonania kary dlatego spełnione, „gdyż utrata zdolności do piastowania urzędu publicznego oraz prawa do uposażenia emerytalnego" następuje w myśl ogólnych postanowień prawa karnego tylko o tyle, o ile skazanie pociąga za sobą skutki. Utrata bowiem uposażenia emerytalnego oraz zdolności do piastowania urzędu jest właśnie jednym z owych skutków skazania. Ponieważ przy warunkowem zawieszeniu wykonania kary „skutki na okres próby są zawieszone", wobec tego i skutek, przewidziany w art. 23 p. 2 ustawy emerytalnej, nie działa, a tem samem osoba, co do której orzeczono warunkowe zawieszenie kary, emerytury narazie nie traci. Dopiero w razie zarządzenia przez sąd wykonania zawieszonej kary skutki — o ile wogóle łączą się z tem skazaniem — zaczynają działać. Jeśli sąd w okresie przewidzianym w ustawie nie zarządzi wykonania kary, natenczas kara wraz ze wszelkiemi skutkami (a więc i temi, które są przewidziane w art. 23 punkt 2 ustawy emerytalnej) jest darowana. Ten sam stan prawny zachodzi, jeżeli sąd nie w wyroku, lecz w późniejszej dodatkowej uchwale po uprawomocnieniu się wyroku — zawiesi wykonanie kary. Uchwałę taką należy rozumieć jako uzupełnienie wyroku co do orzeczenia o karze, a zatem należy ją uważać za zawieszającą skutki skazania już od chwili prawomocności wyroku. Następstwa te pociąga za sobą dodatkowa uchwała oczywiście tylko o tyle, o ile uzyska prawomocność.

Powyższe podaje się do wiadomości na podstawie pisma okólnego Ministerstwa Skarbu z dn. 21 kwietnia 1928 r. Nr. D. I. 4813/5-28 — rozesłanego Izbom Skarbowym we Lwowie, Poznaniu i Warszawie oraz Wydziałowi Skarbowemu Województwa Śląskiego w Katowicach.

Naczelnik Wydziału

(—) Dobrowolski

40.

Okólnik Nr. 76 z dnia 9 maja 1928 r. Nr. AP. 788|20. Do wszystkich P. P. Wojewodów i P. Komisarza Rządu m. st. Warszawy w sprawie opieki nad grobami wojskowemi.

Ministerstwo Robót Publicznych, które zajmuje się pieczą nad grobownictwem wojennem, zwróciło się do Min. Spraw Wewn. z prośbą, aby władze administracji ogólnej i podległe im organa wykonawcze okazywały pomoc urzędnikom, wykonującym z ramienia Min. Robót Publicznych tę pieczę.

Pomoc ta polegałaby na:

1) ułatwianiu personelowi Urzędu Wojewódzkiego, referatu grobownictwa wojennego, przez władze gminne wynajmowania robotników i podwód dla robót remontowych cmentarzy wojennych i dokonywania ekshumacyj mogił;

2) roztaczaniu zę strony władz gminnych baczniejszej pieczy nad uchronieniem cmentarzy wojennych przed rozmyślnem niszczeniem ogrodzeń cmentarzy, krzyży i nagrobków na mogiłach;

3) włożeniu na władze gminne obowiązku nie uchylania się od udziału w razie potrzeby przy spisywaniu w ich obecności przez funkcjonarjuszów grobownictwa wojennego protokułów odbiorczych z wykonanych robót remontowych cmentarzy lub przy spisywaniu protokułów ekshumacyjnych mogił;

4) roztoczeniu ze strony organów policyjnych ściślejszego nadzoru nad tem, żeby na teren cmentarzy wojennych nie wchodziły bez wiedzy odnośnych organów wojewódzkich osoby obce dla zwiedzania cmentarzy, przeprowadzenia tam jakichkolwiek robót lub dokonywania zdjęć fotograficznych mogił.

Podając powyższe do wiadomości, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych prosi Pana Wojewodę o niezwłoczne wydanie podległym władzom stosownych zarządzeń.

Za Dyrektora Departamentu
(—) *Adelstein*
Naczelnik Wydziału

41.

Okólnik Nr. 77 z dnia 10 maja 1928 roku Nr. SF. 1563|ust. R. do P. Wojewody (wszystkich) w sprawie wymiaru świadczeń drogowych w naturze.

Doszło do wiadomości Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, że niektóre gminy za podstawę wymiaru świadczeń drogowych w naturze pomiędzy mieszkańców gmin, przyjmują ilość morgów, posiadanych przez tychże mieszkańców.

Praktyka taka jest niezgodna z obowiązującemi przepisami ustawowemi, gdyż według art. 30 ustawy drogowej z dn. 10. XII. 1920 r. (Dz. Ust. z r. 1921 Nr. 6, poz. 32) „do świadczeń drogowych w naturze mogą być pociągani wszyscy mieszkańcy gmin, opłacający podatki bezpośrednie *w stosunku do wysokości opłaconych przez nich podatków bezpośrednich*".

Zechce zatem Pan Wojewoda zwrócić uwagę, ażeby na obszarze podległego Mu Województwa świadczenia drogowe w naturze były wymierzane zgodnie z przytoczonym przepisem ustawy.

Dyrektor Departamentu
(—) *Weissbrod.*

42.

Okólnik Nr. 78 z dnia 12 maja 1928 roku Nr. OB. 2065 do wszystkich P. P. Wojewodów, P. Komisarza Rządu na m. st. Warszawę i Pana Naczelnika Urzędu do spraw mniejszości w Katowicach w sprawie wynagrodzenia pracowników kontraktowych za służbę w niedzielę i święta.

W uzupełnieniu okólnika Nr. 46 z dnia 22 marca b. r. Nr. OB. 206|1 28, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zgodnie z wyjaśnieniem Prezydjum Rady Ministrów, oznajmia, że wynagrodzenie za służbę w niedzielę i święta przysługuje funkcjonarjuszom niższym na podstawie uchwały Rady Ministrów z dnia 21 stycznia 1928 r., podanej do wiadomości wymienionym wyżej okólnikiem pod warunkiem pełnienia jej przynajmniej przez 8 godzin, t. j. czas przepisany normalnie w dniu powszednim, w myśl postanowień art. 101 ustawy o państwowej służbie cywilnej.

Za Naczelnika Wydziału
(—) *Czerwiński.*
Radca Ministerjalny.

43.

Okólnik Nr. 79 z dnia 5 maja 1928 roku Nr. AA. 1719|1 do wszystkich P. P. Wojewodów w sprawie egzekucji opłat i należności w trybie administracyjnym.

W związku z wejściem w życie rozporządzenia Prez. Rzplitej z dnia 22. III. 1928 r. o postępowaniu przymusowem w administracji (Dz. U. R. P. Nr, 36, poz. 342) Min. Spraw Wewn. zwraca szczególną uwagę P. Wojewody na Jego uprawnienia i obowiązki, wynikające z postanowień art. 9 wspomnianego rozporz. Racjonalne wykorzystanie tych uprawnień leży w interesie odciążenia powiatowych władz administr. ogólnej, jak i w interesie szybkiego przeprowadzania egzekucji drobniejszych.

W myśl postanowień art. 9 należy do Pana Wojewody określenie wzgl. ustalenia najwyższej sumy (kwoty pieniężnej), do jakiej może sięgać wartość świadczenia wzgl. przedmiotu egzekucji w wypadkach, gdy gmina dokonywa egzekucji na żądanie władz, skierowane do niej na zasadzie art. 9.

Z natury rzeczy suma ta będzie wyższą lub niższą w zależności od rodzaju gmin. W tym kierunku zechce Pan Wojewoda rozróżnić gminy miejskie i wiejskie; w obrębie gmin miejskich należy ponadto rozróżnić gminy większe i mniejsze, w obrębie zaś gmin wiejskich: zbiorowe i jednowioskowe. Oczywiście wyższą sumę określi się dla większych gmin miejskich oraz zbiorowych gmin wiejskich.

Nadmienia się, że bez oznaczenia przez P. Wojewodę wysokości będących w mowie sum władze państwowe i komunalne będą pozbawione wogóle możności korzystania z postanowień art. 9.

Rozporządzenie P. Wojewody winno być wydane w trybie art. 108 p. 1 a. oraz art. 110 rozp. Prez. Rzplitej z dnia 19. I. 1928 r. o organizacji i zakresie działania władz administr. ogólnej (Dz. U. R. P. Nr. 11. p. 86).

O wydanych rozporządzeniach doniesie Pan Wojewoda Ministerstwu równocześnie z ich wydaniem.

Podsekretarz Stanu.

(—) Jaroszyński.

44.

Okólnik Nr. 80 z dnia 16 maja 1928 r. Nr. ZH. 1822/28 do wszystkich P. P. Wojewodów (z wyjątkiem P. Wojewody Poznańskiego, Pomorskiego i Śląskiego i Pana Komisarza Rządu na m. st. Warszawę w sprawie kontroli nad przestrzeganiem przepisów sanitarnych przez zakłady fryzjerskie i golarskie.

Na podstawie wyników przygodnie dokonanych inspekcyj stwierdzono, że fryzjernie i golarnie nie przestrzegają wydanego przez Ministra Zdrowia Publicznego w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych rozporządzenia z dn. 6.III.22 r. o przepisach sanitarnych dla zakładów fryzjerskich i golarskich (Dz. U. R. P. Nr. 40/22, poz. 337), którego moc obowiązująca, określona na dwa lata, przedłużona została rozporządzeniami Ministra Spraw Wewnętrznych, mianowicie rozporządzeniem z dn. 17.V. 24 (Dz. U. R. P. Nr. 44, poz. 470) na dalsze dwa lata, a rozporządzeniem z dnia 29. IV. 26 (Dz. U. R. P. Nr. 42 poz. 261), aż do odwołania, zaś w szczególności stwierdzono, że nie jest przestrzegany wydany na podstawie powołanego powyżej rozporządzenia okólnik Ministerstwa Zdrowia Publicznego z dnia 12.VIII. 22 L. Ogr. 21693/647/22, w sprawie nadzoru sanitarnego nad zakładami fryzjerskiemi i golarskiemi.

Przeto polecam bezzwłocznie wydać odpowiednie zarządzenia, ażeby lekarze urzędowi poddali szczegółowej kontroli wszystkie znajdujące się na ich terenie służbowym fryzjernie i golarnie, oraz ażeby stwierdzone uchybienia zostały usunięte do dnia 1 lipca b. r. oraz aby stałe przestrzeganie przepisów sanitarnych bezwzględnie było zapewnione.

Równocześnie przypominam okólnik Ministerstwa Spraw Wewnętrznych (Generalnej Dyrekcji Służby Zdrowia) z dnia 18.III. 26 r. Nr. ZH. 1789/26, którym zarządzono, ażeby lekarze urzędowi pouczali pracowników zakładów fryzjerskich i golarskich co do znaczenia higjenicznego i sposobu stosowania poszczególnych przepisów sanitarnych.

O wynikach tej akcji oczekuję od Pana Wojewody (P. Komisarza Rządu na m. st. Warszawę) szczegółowego sprawozdania do dn. 31 lipca r. b.

Minister Spraw Wewnętrznych

(—) Sławoj Składkowski.

45.

Okólnik Nr. 81 z dnia 18 maja 1928 Nr. OP. 3081/1-R-28 do wszystkich P. P. Wojewodów i P. Komisarza Rządu w Warszawie w sprawie tytułów służbowych przywiązanych do stanowisk III kategorji.

Przy przedstawianiu do ustalania urzędników, zajmujących stanowiska III kategorji, bardzo niejednolicie traktowana jest przez pp. Wojewodów sprawa tytulatury tych urzędników. Niewątpliwie, wobec różnorodności funkcyj, jakie we władzach administracji ogólnej powierzone są urzędnikom tej kategorji i rozmaitości posiadanych przez nich stopni służbowych, zachodzi często trudność w wyborze najwłaściwszego tytułu z liczby ustanowionych rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 26 czerwca 1924 r., Dz. Ust. R. P. Nr. 64 poz. 631.

Celem przeto ujednolicenia i usystematyzowania tytulatury stanowisk III kategorji we władzach i urzędach podległych Ministerstwu Spraw Wewnętrznych, ustalam następujące zasady, któremi należy się kierować przy nadawaniu tytułów zajmującym te stanowiska urzędnikom:

I. *Odnośnie do urzędników pełniących czynności ściśle kancelaryjne:*

a) Urzędnicy XII st. sł. mają zawsze tytuł *kancelisty*.

b) Z pośród urzędników XI st. sł. tytuł *rejestratora* mają urzędnicy, pełniący czynności samodzielne; wszyscy inni otrzymują tytuł *kancelisty*.

c) Z pośród urzędników X st. sł. tytuł *adjunktów kancelaryjnych* przysługuje w starostwach: faktycznemu kierownikowi kancelarji starostwa (o ile nie kieruje kancelarją naczelnik kancelarji w IX lub wyższym stopniu), w urzędach wojewódzkich zaś kierownikiem odrębnych działów kancelarji wojewódzkiej; wszyscy inni urzędnicy kancelaryjni tego stopnia otrzymują tytuł *rejestratora*.

d) Z pośród urzędników IX, VIII lub wyższego stopnia służbowego do tytułu *naczelnika kancelarji* ma prawo tak w starostwach, jak i w Urzędzie Wojewódzkim rzeczywisty kierownik kancelarji starostwa lub takiż kierownik kancelarji wojewódzkiej; wszyscy inni urzędnicy kancelaryjni w tych stopniach otrzymują tytuł *adjunkta kancelaryjnego* (ewentualnie przy zastosowaniu § 7 rozporządzenia Rady Ministrów z dn. 26.VI. 1924, Dz. Ust. Nr. 64, poz. 631).

e) W Urzędzie Wojewódzkim jeden tylko urzędnik może mieć tytuł naczelnika kancelarji, o ile przepisy organizacyjne, wydane na podstawie art. 36 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 19.I. 1928 r. (Dz. Ust. Nr. 11, poz. 86) nie postanowią inaczej.

II. *Odnośnie do urzędników III kat., pełniących stale służbę w referatach:*

a) Wszyscy urzędnicy XI st. sł. otrzymują tytuł *rejestratora*.

b) Wszyscy urzędnicy powyżej XI st. sł. tytuł *adjunkta kancelaryjnego*.

III. *Odnośnie do urzędników rachunkowych III kategorji:*

Wszyscy urzędnicy rachunkowi tej kategorji

otrzymują bez względu na posiadany stopień służbowy tytuł *rachmistrza*.

Podając Panom powyższe do stosowania, zaznaczam, że zastrzeżenie zawarte w punkcie 5) okólnika Ministerstwa Spraw Wewnętrznych Nr. 41/OP. 1872/1 z dnia 21 marca 1928 r. — pozostaje jeszcze w mocy aż do dalszego zarządzenia.

Podsekretarz Stanu
(—) Jaroszyński

46.

Okólnik Nr. 82 z dnia 21 maja 1928 r. Nr. AA. 1855/1 do wszystkich P. P. Wojewodów w sprawie dostarczania czasopism do Min. Spr. Wewn.

Z dn. 4 maja 1928 r. weszło w życie rozporządzenie Ministra Wyznań Rel. iOśw. Publ. w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych w sprawie bezpłatnego dostarczania druków dla celów bibljotecznych i urzędowej rejestracji („Dz. Ust. R. P.“ Nr. 51, poz. 490).

Rozporządzenie w § 1 p. a) przewiduje, że każdy zakład graficzny winien dostarczać po jednym egzemplarzu wszystkich urzędowych i nieurzędowych czasopism niezwłocznie po ich odbiciu do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych *za pośrednictwem powiatowej administracji ogólnej*.

Zechce zatem P. Wojewoda wydać władzom podległym odpowiednie zarządzenie, aby przepis § 1 p. a), nakładający na zakłady graficzne obowiązek dostarczania powiatowej władzy administracji ogólnej egzemplarzy czasopism był ściśle przestrzegany. Egzemplarze czasopism, dostarczone przez zakłady graficzne powiatowej władzy administracji ogólnej, winny być przez te władze *niezwłocznie* przesłane *bezpośrednio* do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

W razie niestosowania się zakładów graficznych do przepisu § 1 p. a, rozporządzenia należy winnych naruszenia tego przepisu pociągać do odpowiedzialności sądowej z art. 67 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 10. V. 1927 r. o prawie prasowem („Dz. Ust. R. P.“ Nr. 1, poz. ex 1928).

Za Dyrektora Departamentu
(—) Śliwiński
Naczelnik Wydziału

47.

Okólnik Nr. 83 z dnia 22 maja 1928 r. Nr. OB. 1028 do wszystkich P. P. Wojewodów, P. Komisarza Rządu m. st. Warszawy i P. Naczelnika Urzędu do spraw mniejszości w Katowicach w sprawie zaliczki na uposażenie.

Pan Prezes Rady Ministrów w porozumieniu z p. Ministrem Skarbu — na podstawie art. 15 ustawy uposażeniowej z dnia 9.X.1923 r. (Dz. Ust. Nr. 116 poz. 924) okólnikiem z dnia 11 maja 1928 r. Nr. 8492 zarządził, co następuje:

I. Bezprocentowe zaliczki na uposażenie mogą być udzielane zgodnie z wyżej powołanemi przepisami funkcjonarjuszom państwowym, wyszczególnionym w art. 1 ustawy uposażeniowej z dnia 9 pazdziernika 1923 r., sędziom i prokuratorom, oficerom zawodowym i tym oficerom rezerwy, zatrzymanym w czynnej służbie, którzy zostali zakwalifikowani na oficerów zawodowych, oraz szeregowym zawodowym.

Z pośród osób wyżej wymienionych wyłącza się od prawa do zaliczki te, które: a) pozostają w stanie nieczynnym względnie w stanie rozporządzalności, b) są zawieszone w pełnieniu służby, c) pozostają na urlopie bezpłatnym oraz d) którym wypowiedziano stosunek służbowy.

II. Zaliczki mogą być udzielane w zasadzie tylko na pokrycie wydatków, spowodowanych chorobą proszącego, chorobą lub śmiercią tych członków rodziny, do których utrzymania proszący jest prawnie obowiązany, na spłatę długów, powstałych bez winy proszącego, w wypadku utraty niezbędnych ruchomości, na pokrycie wydatków, związanych z zawarciem związku małżeńskiego przez proszącego, jego dzieci ślubne, uprawnione, przysposobione oraz pasierbów, w wypadkach powiększenia się rodziny, na koszty odbycia podróży naukowych, ogłoszenia pracy naukowej, jak również na koszty nabycia własnego mieszkania. W wyjątkowych wypadkach mogą być przyznawane zaliczki również na cele konsumpcyjne, jak np. na zakup ubrania, obuwia, opału na zimę i t. p.

W wypadkach innych, niż wymienione w poprzednim ustępie, mogą być udzielane zaliczki tylko wyjątkowo za uprzednią zgodą Ministerstwa Skarbu, w razie istnienia okoliczności, zasługujących na szczególne uwzględnienie.

III. Uwzględnienie prośby o udzielenie zaliczki zależne jest od udowodnienia przez proszącego, że w danym wypadku ma miejsce jedna z wymienionych w p. II okoliczności.

IV. Zaliczkę na uposażenie przyznaje się w złotych do wysokości nieprzekraczającej 3-miesięcznego uposażenia.

Za podstawę obliczenia przyjmuje się uposażenie, przysługujące na zasadzie art. 3, 4, 37 ust. 1, 47 ust. 1, 48 ust. 2, 49 ust. 2, 54 ust. 1, 62 ust. 1 i 118 ustawy z dnia 9 października 1923 r. o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych i wojska (Dz. U. R. P. Nr. 116, poz. 924) oraz art. 4, 5, 8 i 25 ustawy z dnia 5 grudnia 1923 r. o uposażeniu sędziów w sądownictwie powszechnem i administracyjnem oraz prokuratorów (Dz. U. R. P. Nr. 134, poz. 1107), przy uwzględnieniu postanowień art. 8 ustawy z dnia 18 grudnia 1926 r. o uzupełnieniu prowizorjum budżetowego na czas od 1 października do 31 grudnia 1926 r. i o prowizorjum budżetowem na czas od 1 stycznia do 31 marca 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 125, poz. 725) oraz art. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 23 stycznia 1928 r. w sprawie podwyższenia uposażenia wojskowych zawodowych i oficerów rezerwy, zatrzymanych w czynnej służbie (Dz. U. R. P. Nr. 7 poz. 42). Ponadto uwzględnia się przy obliczaniu zaliczki dodatek mieszkaniowy.

Zaliczka udzielona na cele konsumpcyjne nie może przekraczać jednomiesięcznego uposażenia.

Wysokość zaliczki zależna jest od udowodnienia przez proszącego potrzeby uzyskania zaliczki w takiej właśnie wysokości.

V. Zwrot zaliczki, udzielonej w wysokości nieprzekraczającej jednomiesięcznego uposażenia, następuje w nie więcej niż 6-ciu, zaliczki, udzielonej w wysokości nieprzekraczającej dwumiesięcznego uposażenia, w nie więcej niż 12, zaś zwrot zaliczki w wymiarze wyższym w nie więcej niż 24 bezpośrednio po sobie następujących ratach miesięcznych.

Raty zaliczki potrąca się z uposażenia, począwszy od pierwszego dnia miesiąca następującego po przyznaniu zaliczki.

W wyjątkowych wypadkach, szczegółowo uzasadnionych, zaliczka może być udzieloną przed ostateczną spłatą poprzedniej zaliczki.

VI. Przyznawanie zaliczek osobom, pełniącym służbę we władzach naczelnych służy tymże władzom z wyjątkiem kierowników tych władz, którym zaliczki przyznaje Prezes Rady Ministrów. Przyznawanie zaliczek osobom pełniącym służbę przy władzach i urzędach niższych instancyj służy władzom podległym bezpośrednio władzy naczelnej, z wyjątkiem kierowników tych władz, którym przyznaje zaliczki władza naczelna.

W wypadkach gdy chodzi o udzielenie zaliczki przed spłatą połowy zaliczki poprzedniej, przyznawanie zaliczek należy zawsze do władzy naczelnej.

VII. W wypadkach rozwiązania stosunku służbowego należy zaległe raty zaliczki potrącić w całości, względnie zażądać zwrotu zaliczki w całości.

VIII. W razie śmierci przed spłatą zaliczki dług z powyższego tytułu obciąża spadkobierców do wysokości odziedziczonego majątku zgodnie z przepisami obowiązujących ustaw cywilnych.

IX. W sprawie umorzenia nieściągalnych rat zaliczek na uposażenie obowiązują dotychczasowe wydane w tej mierze przepisy z tą zmianą, że kwoty umorzone obciążać winny kredyty na uposażenie.

X. Kontrola regularnych spłat zaliczek należy do obowiązków władz asygnujących uposażenie służbowe.

Podając powyższe postanowienia do wiadomości i stosowania, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych równocześnie uchyla pismo swoje okólnikowe w sprawie zaliczek na uposażenie z dnia 25 stycznia 1924 r. Nr. OBR. 553.

Za Naczelnika Wydziału.

(—) Czerwiński

Radca Ministerjalny

48.

Okólnik Nr. 84 z dnia 23 maja 1928 r. Nr. OB. 1010|28. Wszystkim P. P. Wojewodom, P. Komisarzowi Rządu m. st. Warszawy oraz P. Naczelnikowi Urzędu do spraw mniejszości w Katowicach w sprawie awizy o zleceniach na wypłaty z rachunków bieżących.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych udziela do wiadomości i stosowania, zmieniając równocześnie okólnik swój Nr. 70 z dnia 24 czerwca 1924 r. Nr. AB. 3770.

Za Naczelnika Wydziału

(—) Czerwiński

Radca Ministerjalny

MINISTERSTWO SKARBU
L: D. VII. 253/2.
Warszawa, dn. 28 kwietnia 1928 r.

Odpis.

Do

wszystkich władz centralnych

Ministerstwo Skarbu w porozumieniu z Najwyższą Izbą Kontroli zmienia ostatni ustęp § 7 rozporządzenia Ministra Skarbu z dn. 14 sierpnia 1922 r. L. GUK. 3238/WAK. w sprawie otwarcia w Centralnej Kasie Państwowej i w kasach skarbowych rachunków bieżących (Monitor Polski Nr. 201 i Dz. Urz. Min. Skarbu Nr. 21 z r. 1922), tudzież okólnik z dn. 31 maja 1924 r. L. DK. 3225 WAK. w tym kierunku, że władze (urzędy), posiadające w Centralnej Kasie Państwowej i w kasach skarbowych rachunki bieżące, zawiadamiają kasy osobnym awizem o wystawieniu zleceń wypłaty na kwoty, przewyższające 500 zł. (pięćset złotych).

Dyrektor Departamentu

(—) Czauderna

49.

Okólnik Nr. 85 z dnia 26 maja 1928 r. Nr. OP. 3161|1-R-28. Do Wszystkich PP. Wojewodów i P. Komisarza Rządu w Warszawie w sprawie nadawania Medalu za Ratowanie Ginących.

Ustawą z dnia 22 marca 1928 r. ustanowiony został Medal za Ratowanie Ginących (Dz. U. R. P. Nr. 37, p. 351), mający na celu nagradzanie zasług, położonych przy ratowaniu tonących oraz ofiar katastrof żywiołowych. Medal ten może być nadawany tak obywatelom polskim, jak i cudzoziemcom, którzy nieśli ratunek z narażeniem własnego życia.

W myśl powyższego decydującym momentem przy nadawaniu tego odznaczenia jest poświęcenie i narażenie się na niebezpieczeństwo przy niesieniu ratunku.

Zechcą przeto Panowie Wojewodowie (Pan Komisarz Rządu m. st. Warszawy) przedstawić mi do odznaczenia Medalem tylko tych kandydatów, którzy warunkowi temu w zupełności odpowiadają.

Wnioski należy sporządzać na formularzach według załączonego wzoru i nadsyłać Ministerstwu w jednym egzemplarzu. Formularze mogą być wykonywane na hektografie lub na maszynie.

Minister Spraw Wewnętrznych

1 załącznik. *(—) Sławoj Składkowski*

WOJEWODA.. ....dn.......... 19....... r.

Nr.............

WNIOSEK

o odznaczenie p..

po raz..

MEDALEM ZA RATOWANIE GINĄCYCH

1.	Imię i nazwisko kandydata	
2.	Zawód Stanowisko	
3.	Dokładny adres	
4.	Życiorys	

5.	Szczegółowe opisanie czynu i uzasadnienie wniosku	
6.	Zwięzłe wymienienie czynu, który ma być przytoczony w dyplomie jako uzasadnienie odznaczenia	
		Wojewoda

50.

Okólnik Nr. 86 z dnia 26 maja 1928 r. Nr. Wojsk. 86/35 do wszystkich Panów Wojewodów i Pana Komisarza Rządu na m. st. Warszawę w sprawie ponownego przeglądu lekarskiego.

W ślad za zarządzeniami z dn. 20 stycznia 1928 r. Nr. Wojsk. 86/28 w sprawie przygotowań do poboru w roku 1928 i z dnia 26 marca 1928 r. Nr. Wojsk. 390/2 w sprawie odroczeń i skróceń czasu czynnej służby wojskowej, do czasu ogłoszenia w formie znowelizowanej rozporządzenia wykonawczego, Min. Spraw Wewnętrznych w związku z postanowieniami art. 39 ustawy o powszechnym obowiązku wojskowym z dnia 23 maja 1924 (Dz. Ust. R. P. Nr. 46 poz. 458 z 1928) wyjaśnia:

Przepisy §§ 83—86 rozporządzenia wykonawczego z dnia 21 marca 1925 r. (Dz. Ust. R. P. Nr. 37, poz. 252), omawiające kompetencję i tryb zmiany decyzyj komisyj poborowych, określających stopień zdolności poborowego do służby wojskowej, wobec postanowień art. 39 wyżej powołanej ustawy, tracą swą moc prawną.

Zmiany decyzyj komisyj poborowych określających stopień zdolności poborowego do czynnej służby wojskowej mogą być powzięte tylko przez właściwą komisję poborową. Za właściwą uważać należy komisję poborową, urzędującą na terenie tego powiatu, w którym dany poborowy stawał do poboru i otrzymał ostateczną kwalifikację, którą uznano go za zdolnego do czynnej służby wojskowej (kat. A).

W razie ostatecznego skwalifikowania poborowego do kat. A w drodze delegacji, właściwą jest komisja urzędująca na terenie powiatu władzy delegowanej.

Zmiana powziętej przez komisję poborową decyzji o zdolności do służby poborowej nastąpić może tylko w wypadkach, gdy w czasie pomiędzy zakwalifikowaniem poborowego do kat. A a jego wcieleniem do szeregu nabawił się on choroby lub ułomności, czyniących go niezdolnym do czynnej służby. W tych tylko wypadkach poborowy może wnieść prośbę o ponowne zbadanie stanu zdrowia i zmianę decyzji komisji poborowej do powiatowej władzy administracji ogólnej, w której listach poborowych został wpisany. Do prośby tej dołączyć winien poborowy ewentualnie posiadane świadectwo lekarza względnie zakładu leczniczego, stwierdzające datę nabycia choroby lub ułomności, jej rodzaj i stan. Wniesione podanie skieruje powiatowa władza administracji ogólnej do lekarza powiatowego, celem zbadania stanu zdrowia i postawienia w związku z tem odpowiedniego wniosku. Jeżeli chodzi o choroby lekarz powiatowy bez względu na to, czy do podania zostało dołączone świadectwo lekarza wolnopraktykującego, czy też niedołączono żadnego świadectwa winien stwierdzić rodzaj choroby i jej stan na podaniu na podstawie wyników badań przez siebie przeprowadzonych, przyczem winien wyrazić swoją opinję, czy poborowego przedstawić należy powtórnie przed komisją poborową, czy też nie. Przedstawione przez poborowego świadectwa lekarzy wolnopraktykujących nie mogą w niczem krępować zdania i oceny lekarza powiatowego.

W razie wyraźnego kalectwa, nabytego w czasie wyżej wskazanym jak utrata ręki, nogi, oka, kilku palców i t. p. winien naczelnik gminy na podaniu wymienić okoliczności, wśród których kalectwo nastąpiło, poczem lekarz powiatowy stwierdza rodzaj kalectwa i ewentualną konieczność ponownego przeglądu.

W wypadkach, gdy lekarz powiatowy nie uznaje zgłoszonej choroby (kalectwa) za tak dalece poważną, by mogła spowodować kwalifikację niższą od kategorji A stawia wniosek na odmowne załatwienie podania, uzasadniając ze swej strony odmowę. Od odmownego załatwienia podania przez powiatową władzę admin. ogólnej, proszącemu nie przysługuje żaden środek prawny.

Powiatowa władza administracji ogólnej po otrzymaniu podania poborowego o zmianę kwalifikacji z dodatnią opinją lekarza powiatowego wzywa poborowego imiennie do stawienia się przed komisją poborową w okresie głównym w dniach dodatkowego poboru lub przed dodatkową komisją poborową w najbliższym terminie jej urzędowania.

Ponowne badanie ma być przeprowadzone w myśl ogólnych zasad, normujących czynności komisji poborowej z tem, że poborowy nie może być wysłany na leczenie do szpitala. Wysyłka na ekspertyzę może być uskuteczniana tylko w uzasadnionych wypadkach.

Wyniki ponownego badania wraz z ponowną decyzją komisji poborowej mają być wpisane w rubrykach 16—20 listy poborowej w miejscu przeznaczonem na zapisanie wyników przeglądu przy drugiem stawiennictwie. W rubryce 15 (uwagi) listy poborowej i w protokóle imiennym przewodniczący winien uzasadnić krótko ponowny przegląd, przytaczając liczbę i datę odnośnego aktu w tej sprawie. Od poborowych którym komisja poborowa w drodze powtórnego badania zmieniła kwalifikację z kat. A na inną, przewodniczący winien odebrać posiadane przez poborowego zaświadczenie a także i ewentualnie posiadaną kartę powołania. Zaświadczenie załącza przewodniczący do protokółu, kartę powołania zwraca przez powiatową władzę administracji ogólnej właściwej powiatowej komendzie uzupełnień. Poborowemu takiemu ma być wydany odpowiedni nowy dokument w myśl obowiązujących przepisów.

W wypadkach zachodzącego podejrzenia, że kalectwo względnie choroba zostały wywołane rozmyślnie i w tym celu ażeby wprowadzić całkowitą lub częściową niezdolność do służby wojskowej, przewodniczący komisji poborowej winien zażądać od poborowego świadectwa lekarza, który go leczył względnie operował. Swiadectwo to winno stwierdzić, że cierpienie nie zostało wywołane rozmyślnie, względnie że usunięcie brakujących członków nastąpiło wskutek choroby lub nieszczęśliwe-

go wypadku. Z poborowym, który nie jest w stanie przedłożyć takiego zaświadczenia postąpić należy w myśl przepisów art. 42 ustawy o powszechnym obowiązku wojskowym.

Minister Spraw Wewnętrznych
(—) Sławoj Składkowski

51.

Okólnik Nr. 87 z dnia 25 maja 1928 r. Nr. OB. 1057. Wszystkim PP. Wojewodom, P. Komisarzowi Rządu m. st. Warszawy i P. Naczelnikowi Urzędu do spraw mniejszości w Katowicach w sprawie sposobu wypisywania asygnacyj

do wiadomości i stosowania.

Zaznacza się, że powołane przez Ministerstwo Skarbu rozporządzenie z dnia 20 marca 1928 r. L. D. VII. 216/2/28 ogłoszone zostało w Nr. 79 Monitora Polskiego z dnia 4 kwietnia 1928 r.

Za Naczelnika Wydziału
(—) Czerwiński
Radca Ministerjalny

MINISTERSTWO SKARBU
L. D. VII. 760/2.
Warszawa, dn. 25.IV 1928 r.

Do
wszystkich władz centralnych

Dla ujednostajnienia sposobu wypisywania treści asygnacyj na wypłaty należności z kas skarbowych, celem ułatwienia Centralnej Księgowości, izbom i kasom skarbowym cenzury wymienionych asygnacyj, Ministerstwo Skarbu ustaliło wzory treści asygnacyj odpowiadające wymogom postanowień §§ 27 i 28 Przepisów rachunkowo-kasowych (Monitor Polski Nr. 285 z 1921 r.) oraz § 34 tychże przepisów w brzmieniu, nadanem rozporządzeniem Ministerstwa Skarbu z dn. 20 marca 1928 r. L. D. VII. 216/2/28.

Wzory te przesyła się przy niniejszem z prośbą o udzielenie ich wszystkim podległym władzom i urzędom asygnującym celem ścisłego przestrzegania przy wypisywaniu asygnacyj. Nadto uprasza się o wydanie zarządzenia, aby asygnacje były wypisywane starannie i pismem czytelnem.

Dyrektor Departamentu
(—) Czauderna

Załączniki.

Załącznik do okólnika Ministerstwa Skarbu z dn. 25.IV 1928 r. L. D. VII. 760/2.

Wzory treści asygnacyj.

Wzór Nr. 1.

Asygnacja zwykła, wystawiona bezpośrednio na kasę skarbową.

Należność 500 zł.
Potrącenie —
Do wypłaty 500 zł.

Kasa Skarbowa w .... wypłaci N. N. 500 zł. (pięćset zł.), za dostarczoną Urzędowi (wymienić Urząd) .... jedną szafę drewnianą.

(M. P.)
podpis i tytuł urzędnika upoważnionego do podpisywania asygnacyj.

podpis i tytuł urzędnika kontrasygnującego asygnacje.

....

TREŚĆ TALONU.

N. N. otrzyma z Kasy Skarbowej w .... 500 zł. (pięćset złotych).

M. P. i podpisy jak wyżej.

Wzór Nr. 2.

Asygnacja na wypłatę należności służbowej jednemu funkcjon. bez potrąceń.

Należność 100 zł.
Potrącenie —
Do wypłaty 100 zł.

Centralna Księgowość Ministerstwa Skarbu / Izba Skarbowa w	upoważni	Centralną Kasę Państwową / Kasę Skarbową w ......

do wypłaty N. N., radcy ministerjalnemu (wojewódzkiemu) 100 zł. (sto złotych) tytułem różnicy uposażenia za m. lipiec 192... r. między VI, a VII. st. sł. z powodu awansu.

Pieczęć i podpisy.

....

TREŚĆ TALONU.

N. N. radca ministerjalny (wojewódzki) otrzyma z Centralnej Kasy Państwowej / Kasy Skarbowej w ...... 100 zł. (sto złotych).

Pieczęć i podpisy.

Wzór Nr. 3.

Asygnacja wystawiona bezpośrednio na kasę skarb. na wypłatę należności służbowej jednemu funkcjonarjuszowi, jeżeli jest jedno potrącenie.

Należność 100 zł.
Potrącenie 10 zł.
Do wypłaty 90 zł.

Kasa Skarbowa w ...... zapisze na rozchód kwotę 100 zł. (sto złotych), przypadającą N. N., inspektorowi urzędu X, tytułem zwrotu kosztów podróży i diet w myśl polecenia (czyjego) z dn.... 192... Nr...., potrąci z tej sumy i zapisze na dz. 5, § 11 budżetu Ministerstwa Skarbu 1928|9 r. kwotę 10 zł. tytułem zwrotu nadebranych kosztów podróży i diet w r. 1927|8 na podstawie asygnacji z dn.... Nr...., według dołączonej deklaracji, a resztę w kwocie 90 zł. (dziewięćdziesiąt złotych) wypłaci temuż inspektorowi N. N.

Pieczęć i podpisy.

....

TREŚĆ TALONU.

N. N., inspektor ...... otrzyma z Kasy Skarbowej w ...... 90 zł. (dziewięćdziesiąt złotych).

Pieczęć i podpisy.

Wzór Nr. 4.

Asygnacja zbiorowa, jeżeli jest kilka potrąceń.

Należność 142.530 zł.
Potrącenie 30.129 zł. 35 gr.
Do wypłaty 112.400 zł. 65 gr.

Centralna Księgowość Ministerstwa Skarbu (Izba Skarbowa w..................) upoważni Centralną Kasę Państwową (Kasę Skarbową w) do zapisania na rozchód kwoty 142.530 zł. (sto czterdzieści dwa tysiące pięćset trzydzieści złotych), należnej urzędnikom i niższym funkcjonarjuszom (jakiego urzędu).................. tytułem uposażenia za m. maj 192... r., potrącenia z tej sumy i zapisania na przychód kwoty 30.129 zł. 35 gr. według umieszczonej na odwrotnej stronie specyfikacji na podstawie dołączonych 8 deklaracyj (wykazów), oraz wypłacenia reszty w kwocie 112.400 zł. 65 gr. (sto dwanaście tysięcy czterysta złotych 65 groszy) do rąk naczelnika kancelarji N. N. do rozpłaty według listy płatniczej.

Pieczęć i podpisy.

TREŚĆ TALONU.

N. N., naczelnik kancelarji Urzędu ... otrzyma z Centralnej Kasy Państwowej (Kasy Skarbowej w..................) 112.400 zł. 65 gr. (sto dwanaście tysięcy czterysta złotych 65 groszy).

Pieczęć i podpisy.

Wzór Nr. 5.

Asygnacja wystawiona na firmę.

Należność 200 zł.

Potrącenie —

Do wypłaty 200 zł.

Centralna Księgowość Ministerstwa Skarbu (Izba Skarbowa w..................) upoważni Centralną Kasę Państwową (Kasę Skarbową w..................) do wypłaty firmie „Nasz Sklep" w Warszawie do rąk upoważnionego do odbioru Stanisława Pawłowskiego 200 zł. (dwieście złotych) za dostarczone urzędowi X materjały pisarskie.

Pieczęć i podpisy.

TREŚĆ TALONU.

Stanisław Pawłowski, upoważniony przez firmę „Nasz Sklep" w Warszawie, otrzyma z Centralnej Kasy Państwowej (Kasy Skarbowej w..................) 200 zł. (dwieście złotych).

Pieczęć i podpisy.

Wzór Nr. 6.

Asygnacja na wypłatę należności firmie, jeżeli jest jedno potrącenie.

Należność 4.000 zł.
Potrącenie 200 zł. 90 gr.
Do wypłaty 3.799 zł. 10 gr.

Centralna Księgowość Ministerstwa Skarbu (Izba Skarbowa w ......) upoważni Centralną Kasę Państwową (Kasę Skarbową w) do zapisania na rozchód kwoty 4.000 zł. (cztery tysiące złotych), należnej firmie X w Warszawie za dostarczone (komu i co), potrącenia z tej sumy i zapisania na przychód w dz.... §... budżetu Ministerstwa 1928|9 r. kwoty 200 zł. 90 gr. tytułem kary konwencjonalnej na podstawie dołączonej deklaracji, oraz wypłacenia pozostałej reszty w kwocie 3.799 zł. 10 gr. (trzy tysiące siedemset dziewięćdziesiąt dziewięć złotych 10 groszy) do rąk N. N. upoważnionego przez firmę do odbioru.

Pieczęć i podpisy.

TREŚĆ TALONU.

N. N. upoważniony przez firmę X w Warszawie, otrzyma z Centralnej Kasy Państwowej (Kasy Skarbowej w) 3.799 zł. 10 gr. (trzy tysiące siedemset dziewięćdziesiąt dziewięć złotych 10 groszy).

Pieczęć i podpisy.

Wzór Nr. 7.

Asygnacja na przelew należności na rachunek wierzyciela w Banku Polskim lub P. K. O.

Należność 500 zł.
Potrącenie 30 zł.
Do wypłaty 470 zł.

Centralna Księgowość Ministerstwa Skarbu (Izba Skarbowa w) upoważni Centralną Kasę Państwową (Kasę Skarbową w) do zapisania na rozchód kwoty 500 zł. (pięćset złotych), należnej N. N. za dostarczone (komu) .. 10 ton węgla według rachunku z dn......192 .. r., potrącenia z tej sumy i zapisania na przychód kwoty 30 zł. według drugostronnej specyfikacji na podstawie dołączonych 3-ch deklaracyj i $\frac{\text{przelania}}{\text{przekazania}}$ reszty w kwocie 470 zł. (czterysta siedemdziesiąt złotych) do Oddziału Banku Polskiego w .... na rachunek żyrowy (do P. K. O. na konto czekowe Nr. 00) tegoż N. N.

Pieczęć i podpisy.

TREŚĆ TALONU.

Centralna Kasa Państwowa (Kasa Skarbowa w) przekaże (przeleje) do Oddziału Banku Polskiego w .... na rachunek żyrowy (do P. K. O. na konto czekowe Nr. 00) N. N. 470 zł. (czterysta siedemdziesiąt złotych).

Pieczęć i podpisy.

Wzór Nr. 8.

Asygnacja „na przelew“.

Należność 120 zł.
Potrącenie 120 zł.
Do wypłaty —

$\frac{\text{Centralna Księgowość Ministerstwa Skarbu}}{\text{Izba Skarbowa w.......}}$ upoważni $\frac{\text{Centralną Kasę Państwową}}{\text{Kasę Skarbową w.......}}$ do zapisania na rozchód kwoty 120 zł. (sto dwadzieścia złotych), należnej $\frac{\text{Ministerstwu Skarbu}}{\text{Izbie Skarbowej}}$ za nadesłane (komu)....... druki według rachunku $\frac{\text{Biura Druków Ministerstwa Skarbu}}{\text{wymienionej Izby Skarbowej}}$ z dnia... 19... r. Nr...., i zarachowania tej kwoty na podstawie dołączonej deklaracji na dz. 2 § 6 budżetu dochodów Ministerstwa Skarbu.

Pieczęć i podpisy.

TREŚĆ TALONU.

$\frac{\text{Centralna Kasa Państwowa}}{\text{Kasa Skarbowa w.......}}$ zapisze na dz. 2, § 6 budżetu dochodów Ministerstwa Skarbu 120 zł. (sto dwadzieścia złotych).

Pieczęć i podpisy.

Wzór Nr. 9.

Asygnacja „na przelew“ zaliczki na uposażenie.

Należność 300 zł.
Potrącenie 300 zł.
Do wypłaty —

Centralna Kasa Państwowa (Kasa Skarbowa w.......) zapisze na rozchód 300 zł. (trzysta złotych) tytułem zaliczki na uposażenie, przyznanej kontrolerowi N. N. i $\frac{\text{przekaże}}{\text{zarachuje}}$ tę kwotę (do Kasy Skarbowej w.......) Centralnej Kasy Państwowej) na wznowienie funduszu zaliczek na uposażenie Ministerstwa .... (Urzędu.......) na podstawie dołączonej deklaracji.

Pieczęć i podpisy.

TREŚĆ TALONU.

Centralna Kasa Państwowa (Kasa Skarbowa w.......) zapisze (przeleje do Kasy Skarbowej w.......) Centralnej Kasy Państwowej na wznowienie funduszu zaliczek na uposażenie $\frac{\text{Ministerstwa ....}}{\text{Urzędu ....}}$ 300 zł. (trzysta złotych).

Pieczęć i podpisy.

52.

Okólnik Nr. 88 z dn. 28 maja 1928 r. Nr. SF. 1579|3|28 Lwów. Panu Wojewodzie (wszystkim z wyjątkiem Lubelskiego i Śląskiego) w sprawie dodatków komunalnych do państwowych opłat od patentów na wyrób i sprzedaż trunków, przetworów wódczanych i spirytusowych.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych przesyła powyższe do wiadomości.

1 zał.

Dyrektor Departamentu
(—) *Weissbrod*

MINISTERSTWO SKARBU
L. D. V. 963 3
Warszawa, dn. 30.IV.1928 r.

Odpis.

Wszystkim Izbom Skarbowym (z wyjątkiem lwowskiej).

udziela się do wiadomości z uwagą, iż wobec uchylenia powyższym wyrokiem Najwyższego Trybunału administracyjnego okólnika Ministerstwa Skarbu z dnia 7 grudnia 1924 r. L. DPO. 2742|VIII, wydanego w porozumieniu z Ministerstwem Spraw Wewnętrznych, należy w sprawie poboru wymienionych dodatków przestrzegać ściśle postanowień § 8 rozorządzenia II Ministra Spraw Wewnętrznych z dn. 18 marca 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 31, poz. 317), a mianowicie przewidziane w art. 11 ustawy z dn. 11 sierpnia 1923 r. o tymczasowem uregulowaniu finansów komunalnych (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 747) dodatki samorządowe do opłat państwowych od patentów na wyrób i sprzedaż trunków, przetworów wódczanych i spirytusowych należy pobierać w stosunku do *każdocześnie* obowiązujących opłat państwowych.

O tem zawiadomi Izba skarbowa bezzwłocznie podległe organy skarbowe.

Dyrektor Departamentu
(—) *Koszko*

NAJWYŻSZY TRYBUNAŁ
ADMINISTRACYJNY
L. Rej. 2059|26

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ.

Najwyższy Trybunał Administracyjny w składzie Przewodniczącego Sędziego Kinela i Sędziów Wozdeckiego, Frycza, Kozłowskiego, Dr. Dubieńskiego tudzież przy udziale członka Sekretarjatu Prawniczego Łuszkiewicza, jako protokulanta, w sprawie skargi Magistratu m. Lublina na orzeczenie Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 13 kwietnia 1926 r. Nr. S. F. 2705|26 w przedmiocie poboru na rzecz m. Lublina dodatków do opłat od patentów na wyrób i sprzedaż trunków, po przeprowadzonej dnia 23 lutego 1928 r. rozprawie, a to po wysłuchaniu sprawozdania sędziego-referenta, uchyla zaskarżone orzeczenie jako niezgodne z ustawą.

P O W O D Y.

Na posiedzeniu w dniu 3 grudnia 1925 roku, postanowiła Rada miejska m. Lublina w myśl art. 11 ustawy o tymczasowem uregulowaniu finansów komunalnych z 11 sierpnia 1923 r. Dz. U. poz. 747 oraz w myśl §-fu 1 rozporządzenia II Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 18 marca 1924 r. Dz. Ust. poz. 317 pobrać na okres budżetowy 1926 r. do opłat przewidzianych w załączniku do art. 78 i 85, ustawy o monopolu spirytusowym z dnia 31 lipca 1924 r. Dz. U. poz. 756 dodatki w wysokości 100% opłaty państwowej od patentów na wyrób oraz w wysokości 200% opłaty państwowej od patentów na sprzedaż trunków, przetworów wódczanych i spirytusowych.

Odpis powyższej uchwały przedłożył Magistrat m. Lublina sprawozdaniem z dn. 17 grudnia 1925 r. Nr. 4973|II Ministerstwu Spraw Wewnętrznych do zatwierdzenia.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych decyzją z dnia 20 lutego 1926 r. L. S. F. 191 poleciło Wojewodzie, aby działając na podstawie art. 68 dekretu o samorządzie miejskim z dnia 4 lutego 1919 r. Dz. Pr. poz. 140 oraz § 17 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 listopada 1919 r. Dz. U. poz. 490, ogłosił uchwałę Rady Miejskiej z dn. 3 grudnia 1925 za nieważną, jako sprzeczną z postanowieniami art. 11 ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. Dz. U. poz. 747.

Zarazem przesłało Ministerstwo do wiadomości i urzędowego użytku Wojewody odpis okólnika Ministerstwa Skarbu z dnia 7 grudnia 1924 r. Nr. DPO. 2742|VIII, normujący pobór dodatków komunalnych do opłat od patentów akcyzowych.

Wojewoda Lubelski rezolucją z dn. 10 marca 1926 r. L. 2137/III zakomunikował Magistratowi m. Lublina *„na skutek reskryptu Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 20 lutego 1926 r. Nr. S. F. 191/26"*, że uchwałę Rady miejskiej z dn. 3 grudnia 1925 uchyla, albowiem dodatki komunalne do patentów akcyzowych mogą być pobierane—stosownie do okólnika Ministerstwa Skarbu z dnia 7 grudnia 1924 r. L. DPO. 2742|VIII, według stawek akcyzowych, ustanowionych rozporządzeniem Rady Ministrów z dn. 23 października 1922 Dz. U. poz. 879, ustalonych ostatecznie rozporządzeniem z dn. 24 grudnia 1923 r. Dz. U. poz. 1148, a nie wedle stawek unormowanych art. 78 ustawy o monopolu spirytusowym z dn. 31 lipca 1924 r. (Dz. U. poz. 756). Rezolucja ta zawierała klauzulę, iż Magistratowi przysługuje prawo rekursu do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

Wniesionego przeciw powyższej rezolucji przez Magistrat rekursu Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu nie uwzględniło orzeczeniem z dnia 13 kwietnia 1926 Nr. S. F. 2705/26, podanem Magistratowi do wiadomości pismem Wojewody Lubelskiego z dn. 24 kwietnia 1926 L. 4085|III.

W skardze do Najwyższego Trybunału Administracyjnego gmina jako przedmiot skargi wymienia orzeczenie Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dn. 20 lutego 1926 r. Nr. S. F. 191/26 i usiłuje wykazać niezgodność z ustawą zapatrywania władzy pozwanej oraz okólnika Ministerstwa Skarbu z dn. 7 grudnia 1924 r. L. D. P. O. 2742|VIII.

Najwyższy Trybunał Administracyjny rozpatrując niniejszą sprawę w związku z wywodami odpowiedzi interesowanego Ministerstwa Skarbu, rozważył co następuje:

Z treści skargi w związku z dołączonemi do skargi dokumentami, a w szczególności z pismem wojewody Lubelskiego z dn. 24 kwietnia 1926 r. L. 4085|III wynika, iż skarga skierowana jest prze-

ciw orzeczeniu Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 13 kwietnia 1926 r. Nr. S. F. 2705/26. W sprawie samej rozważył Najwyższy Trybunał Administracyjny zgodnie z zapatrywaniem, wyrażonem w wyroku z dn. 23 lutego 1928 r. L. Rej. 2790/25, co następuje:

Rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 23 października 1922 r. Dz. U. poz. 879, wydane na zasadzie ustawy z dn. 10 maja 1921 r. Dz. U. poz. 248 i ustawy z dn. 4 sierpnia 1922 r. Dz. U. poz. 607, które na cały obszar Rzeczypospolitej rozciągnęło moc obowiązującą postanowień ros. ustawy akcyzowej o patentach akcyzowych ustaliło w paragrafie 2-gim wysokość opłat od patentów na wyrób trunków, przetworów wódczanych i spirytusowych i t. p.

Stawki tych opłat były kilkaktrotnie podwyższane (rozporz. Rady Ministrów z dnia 21 grudnia 1922 r. Dz. U. poz. 1037, z 24 maja 1923 r. Dz. U. poz. 401, 26 listopada 1923 r. Dz. U. poz. 1000) wreszcie rozporządzeniem Ministerstwa Skarbu z dn. 24 grudnia 1923 r. Dz. U. poz. 1148, wydanem na zasadzie art. 11 ustawy z dn. 6 grudnia 1923 r. Dz. U. poz. 1044, zostały zwaloryzowane wedle wartości franka złotego.

Ustawa o tymcz. uregul. finansów komunalnych z dnia 11 sierpnia 1923 r. Dz. U. pcz. 747, postanawia w ustępie 1-szym art. 11, że gminy miejskie na swym obszarze mogą pobierać dodatki do opłat państwowych od patentów na wyrób i sprzedaż trunków, przetworów wódczanych i spirytusowych, „pobieranych na zasadzie Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 października 1922 r. Dz. U. R. P. Nr. 95 poz. 879", a w drugim ustępie tegoż artykułu określa maksymalną wysokość tych dodatków na 100 wzg. 200% opłaty państwowej.

Następnie ustawa o monopolu spirytusowym z dnia 31 lipca 1924 r. Dz. U. poz. 756 unormowała na nowo w art. 78 wysokość opłat patentowych od miejsc sprzedaży i wyrobu napojów alkoholowych, wedle dołączonej do tej ustawy taryfy, nie poruszając zupełnie sprawy dodatków komunalnych do tych opłat.

W klauzuli derogatoryjnej, zawartej w ustępie 3-cim art. 96, ustawa wspomniana uchyla „dotychczas obowiązujące ustawy i rozporządzenia, wydane w sprawach, unormowanych niniejszą ustawą."

Temsamem uchylone zostało rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 23 października 1922 Dz. U. poz. 879, o ile ono normuje sprawy objęte powyższą ustawą, a w szczególności wysokość opłat od patentów określoną w art. 78 ustawy o monopolu spirytusowym i dołączonej do niego taryfie.

Władza I-ej instancji, a za nią i władza pozwana, stoją na stanowisku, iż rozporządzenie to i zawarte w niem stawki opłat od patentów stanowią i nadal podstawę do obliczania wysokości dodatków komunalnych, to znaczy, że procentowa skala dodatków komunalnych ma być obliczana nadal w stosunku do stawek w rozporz. z dnia 23 października 1922 r., w wysokości, określonej ostatecznie rozporządzeniem waloryzacyjnem Ministerstwa Skarbu z dnia 24 grudnia 1923 r. Dz. U. poz. 1148, a nie w stosunku do stawek, ustalonych w art. 78 ustawy o monopolu spirytusowym.

Zapatrywanie swe władza opiera na tem, iż ustawa o monopolu spirytusowym nie zawiera w tym względzie żadnych przepisów, natomiast ustawa o tymcz. uregulowaniu finansów komunalnych w przepisie, upoważniającym związki komunalne do poboru dodatków, wymienia jako podstawę prawną wyraźnie rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 23 października 1922 Dz. U. poz. 879, czyli innemi słowy władza wychodzi z założenia, iż przez przytoczenie tego rozporządzenia w ustawie o finansach komunalnych, zachowało ono nadal moc obowiązującą, — jednak tylko wyłącznie w stosunku do dodatków komunalnych.

Najwyższy Trybunał Administracyjny nie uznał tego zapatrywania za uzasadnione.

Przedewszystkiem przytoczona wyżej klauzula derogatoryjna, zawarta w art. 96 ustawy o monopolu spirytusowym, uchylając bezwzględnie dotychczas obowiązujące ustawy i rozporządzenia, wydane w sprawach, unormowanych tą ustawą, nie pozostawia wątpliwości, iż za taki, podlegający uchyleniu przepis, uważane być musi także rozporządzenie Rady Ministrów z 23 października 1922 r. Dz. Ust. poz. 879, o ile ono normuje sprawy, objęte powyższą ustawą, a w szczególności wysokość opłat od patentów, określoną w art. 78 ust. o monopolu spirytusowym i dołączonej do niego taryfie.

Następnie rozporządzenie z r. 1922 zostało przytoczone w ustawie o tymczasowem uregulowaniu finansów komunalnych w ustępie 1-szym art. 11, dotyczącym podstawy prawnej poboru opłat, a bynajmniej nie w związku z przepisem ustępu 2-iego tegoż artykułu, odnoszącym się do określenia maksymalnej wysokości tych opłat.

Powołanie pomienionego rozporządzenia miało widocznie na celu usunięcie możliwych wątpliwości co do istoty opłat mających służyć za podstawę do wymiaru dodatku komunalnego, a to wobec tego, iż pojęcie „patentów", będących przedmiotem rozporządzenia z 23 października 1922 roku, znane było poprzednio tylko w jednej części Państwa, w pozostałej zaś przedstawiało się jako rzecz zupełnie nowa.

Trybunał zauważa przytem, że aczkolwiek zasadniczo możliwem-by było tego rodzaju uregulowanie sprawy, iż w razie podwyższenia pewnej daniny publicznej na rzecz Skarbu Państwa, dodatki komunalne pozostają nadal obliczane w stosunku procentowym od pierwotnej wysokości daniny, — to jednak takie unormowanie poboru dodatków komunalnych wymagałoby pozytywnego przepisu, jaki np. zawiera w odniesieniu do państwowych podatków gruntowych rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 12 kwietnia 1924 r. Dz. U. Poz. 339, które w §-ie 2-im głosi, iż kwoty, powstałe z podwyżki państwowego podatku gruntowego, nie służą za podstawę do obliczenia dodatków na rzecz związków samorządowych. O ile jednak idzie o opłaty od patentów akcyzowych, brak takiego pozytywnego przepisu.

Z powyższych względów należało zaskarżone orzeczenie jako niezgodne z ustawą uchylić.

Warszawa, dnia 23 lutego 1928 r.

Podpisy: *(—) Kinel, (—) Wozdecki (—) Frycz, (—) Kozłowski, (—) Dr. Dubieński.*

53.

Okólnik Nr. 89 z dnia 30 maja 1928 r. Nr. OB. 297|2|28 wszystkim P. P. Wojewodom w sprawie opłaty stemplowej od podań w sprawie poszukiwań osób wojskowych.

do wiadomości.

Za Naczelnika Wydziału
(—) Czerwiński
Radca Ministerjalny

MINISTERSTWO
SPRAW WEWNĘTRZNYCH
Nr. OB. 297|2|28.
Warszawa, dn. 30 maja 1928 r.

Odpis

Do

Pana Komisarza Rządu m. st. Warszawy.

Na sprawozdanie z dn. 31 stycznia b. r. Nr. Pr. 7534-B-27 Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu oznajmia, że podania osób cywilnych w sprawie poszukiwania osób wojskowych są wolne od opłaty stemplowej na podstawie p. 3 art. 142 ustawy z dn. 1.VII. 1926 r. o opłatach stemplowych (Dz. Ust. Nr. 98, poz. 570).

Za Naczelnika Wydziału
(—) Czerwiński
Radca Ministerjalny

54.

Okólnik Nr. 90 z dnia 4 czerwca 1928 r. Nr. SG. 790|1|28 1) Ministerstwu Skarbu, 2) Panu Wojewodzie (wszystkim z wyjątkiem 4 południowych-małopolskich) w sprawie zaciągania pożyczek przez komunalne kasy oszczędności.

powyższe przesyła się do wiadomości.

Naczelnik Wydziału
(—) Szwalbe

MINISTERSTWO
SPRAW WEWNĘTRZNYCH
Nr. SG. 790|1|28
W. d.14.V. 1928 r. Nr. III. SF. 5 11.
Warszawa, dn. 4 czerwca 1928 r.

Odpis
b. Pilne

Do
Pana Wojewody w Brześciu n|B.

W związku z pismem Pana Wojewody z dn. i w sprawie podanej w nagłówku — Ministerstwo Spraw Wewnętrznych wyjaśnia co następuje:

W kwestji zaciągania pożyczek przez zw. kom. na zasilenie funduszów komunalnych kas oszczędności, zorganizowanych na podstawie uprzednich przepisów, o ile statuty tych kas nie zostały jeszcze dostosowane do przepisów rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 13 kwietnia 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 38 poz. 339), a odnośne kasy otrzymały odroczenie terminu tego dostosowania— obowiązują je nadal, jak to zresztą wynika z treści ust. 2 art. 36 wymienionego rozporządzenia Prez. R. P. z dn. 13. 4. 1927 r. — dotychczasowe przepisy o kasach oszczędności i instytucjach oszczędnościowych, zorganizowanych lub poręczonych przez związki komunalne. Wobec tego w wypadkach zaciągania pożyczek przez związki komunalne na zasilenie zasobów pieniężnych swych kas oszczędności, mają zastosowanie do sprawy zatwierdzenia tych pożyczek przepisy, wydane pod kątem widzenia dawnego ustroju kas, objęte p. d § 2-go rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dn. 10 lutego 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 40, poz. 356), na mocy którego to rozporządzenia P. P. Wojewodom zostały przekazane niektóre uprawnienia z ustawy z dn. 11 sierpnia 1923 r. o tymczasowem uregulowaniu finansów komunalnych.

Wobec powyższego Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zwraca nadesłane przy piśmie Pana Wojewody uchwały powiatowego Związku Komunalnego w Kobryniu z dnia 8 marca b. r., celem ich załatwienia w myśl powyższego wyjaśnienia.

Dyrektor Departamentu
(—) Weissbrod

55.

Okólnik Nr. 91 z dnia 30 maja 1928 r. L. OB. 28|2|28 Panu Wojewodzie (wszystkim z wyjątkiem Śląskiego i Białostockiego) oraz Pana Komisarza Rządu na m. st. Warszawę w sprawie kaloryczności węgla brzeszczańskiego

przesyła do wiadomości.

Za Naczelnika Wydziału
(—) Czerwiński
Radca Ministerjalny

MINISTERSTWO
PRZEMYSŁU I HANDLU
L. GW. 270 28.
Warszawa, dn. 10 lutego 1928 r:

Odpis

Do
Ministerstwa Spraw Wewnętrznych
w miejscu

Odpowiadając na zapytania, zawarte w piśmie z dnia 5 stycznia r. b. Nr. OB. 28|1|28, Ministerstwo Przemysłu i Handlu zawiadamia, że zgodnie z rezultatami analiz kontrolnych, dokonanych przez Ministerstwo Komunikacji, węgiel kostkowy Gwarectwa Brzeszcze, dostarczany kolejom w roku ubiegłym (1927), zawierał wilgoci 5,70 do 6,80%, a popiołu od 7 do 9%. Kaloryczność węgla niewysuszonego wahała się w granicach 6473 do 6554 kalorji.

Węgle Dąbrowskie zawierają nieco mniej popiołu (5 do 7%), lecz znacznie więcej wilgoci (6-14%). Wskutek tego kaloryczność ich, wynosząca w zależności od kopalni od 5800 do 6600 kalorji, prawie zupełnie jest jednakową z kalorycznością węgla brzeszczańskiego.

Dane powyższe zgadzają się zupełnie z wynikami opalania gmachu Ministerstwa Przemysłu

i Handlu węglem pochodzącym z Dąbrowskiego Zagłębia i Brzeszcz. Rozchód węgla w obu wypadkach był jednakowy.

Dla przeciętnej wielkości pieca i zwykłego rozmiaru pokoju mieszkalnego normę 8 kilogr. Ministerstwo uważa za wystarczającą, pod warunkiem, że piec znajduje się w dobrym stanie i że po napaleniu w nim drzwiczki hermetyczne będą we właściwym czasie zamknięte.

Narzekania Urzędów, używających węgiel brzeszczański, można objaśnić bądź obecną dosyć surową zimą, bądź złym stanem pieców, bądź wreszcie nieumiejętnym ich opalaniem.

w|z. Naczelnika Wydziału
podpis.

MINISTERSTWO
SPRAW WEWNĘTRZNYCH
Nr. OB. 28|2|28
Warszawa, dn. 30 maja 1928 r.

Odpis

Panu Wojewodzie

w Białymstoku

przesyła się do wiadomości na sprawozdanie z dn. 20 grudnia 1927 r. Nr. Pr. 15236.

Za Naczelnika Wydziału
(—) *Czerwiński*
Radca Ministerjalny

56.

Okólnik Nr. 92, z dn. 4 czerwca 1928 r. Nr. AC. 1214|4. Do Pana Wojewody (wszystkich) Pana Komisarza Rządu w Warszawie w sprawie udzielania zezwoleń na nabycie obywatelstwa obcego.

Okólnikiem Nr. 185 z dnia 8. XI 1927 r. L. IV. AC. 8296|27 Ministerstwo Spraw Wewnętrznych poleciło zarządzić i dopilnować, ażeby pisma placówek zagr. R. P. traktowano jako sprawy pilne i załatwiano w miarę możności bezzwłocznie, zaś okólnikiem z dn. 7. IV 1927 r. L. IV. AC. 236|27 zwrócono w szczególności uwagę na konieczność spiesznego załatwiania spraw, dotyczących zezwoleń na nabycie obcego obywatelstwa przez obywateli polskich.

Mimo to jednak, według pisma Min. Spr. Zagr. z dn. 14. II 1928 r. Nr. K. III. a. 509|28 wpływają do tegoż Ministerstwa liczne skargi placówek zagranicznych R. P. na zbyt powolne załatwianie spraw zwolnienia z obywatelstwa polskiego.

Ażeby zapobiec w przyszłości tego rodzaju niepożądanym objawom — Ministerstwo Spraw Wewnętrznych poleca przedewszystkiem wydać ponowne kategoryczne zarządzenia, ażeby sprawy, o których wyżej mowa, traktowane były jako pilne i załatwiane bez zwłoki, zaznaczając równocześnie, że za uchybienia w tym względzie wysuwane będą w stosunku do winnych odpowiednie konsekwencje.

Dochodzenia w przedmiocie stwierdzenia obywatelstwa polskiego osoby ubiegającej się o obce obywatelstwo ograniczyć się mają do ustalenia najniezbędniejszych danych, koniecznych w tym celu, w trybie możliwie uproszczonym.

Dla skuteczniejszego jeszcze przyśpieszenia załatwienia spraw, dotyczących zezwoleń na nabycie obcego obywatelstwa, ustaliło ponadto Min. Spr. Wewn. w porozumieniu z Min. Spr. Zagr. i M. S. Wojsk. uproszczony tryb postępowania, o którym niżej mowa.

Tryb ten stosowany być ma w sprawach, gdzie chodzi o obywateli polskich, zamieszkałych poza granicami Polski *w krajach europejskich*, gdyż w stosunku do zamieszkałych w krajach pozaeuropejskich sprawa została uregulowana okólnikiem Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dn. 5. V. 27. Nr. AC. 728|p.

Odróżniać tu wypadnie obywateli polskich *niepodlegających obowiązkowi wojskowemu i podlegających temu obowiązkowi,* a to z uwagi na to, że osoby należące do pierwszej kategorji tracą obywatelstwo polskie z samego prawa z chwilą nabycia obcego na zasadzie art. 11 pukt 1 ustawy z dn. 20. I 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 7 poz. 44), podczas gdy druga kategorja traci to obywatelstwo tylko wówczas, gdy uzyskała zwolnienie z obowiązku wojskowego, celem nabycia obywatelstwa obcego. — Ze stanowiska ustawodawstwa polskiego zatem, specjalne zezwolenie władz polskich nie jest koniecznym warunkiem dla zaistnienia skutku prawnego, t. j. utraty obywatelstwa polskiego, o ile chodzi o osoby należące do pierwszej kategorji niemniej jednak na żądanie takich osób należy wydawać odnośne poświadczenia, gdyż ustawodawstwa niektórych państw uzależniają naturalizację od złożenia takiego poświadczenia. Z tej racji opisany poniżej tryb uwzględnia obie kategorje osób.

Obywatel polski, względnie osoba, która uważa się za obywatela polskiego, wnosi podanie o udzielenie zezwolenia do zamierzonego nabycia obcego obywatelstwa u właściwej placówki zagranicznej R. P.

Placówka ta *winna zebrać dokładne dane*, umożliwiające stwierdzenie obywatelstwa polskiego petenta oraz ewent. jego stosunku wojskowego i przesłać następnie podanie to do właściwej władzy adm. ogólnej I instancji.

A) O ile chodzi o soby *niepodlegające obowiązkowi wojskowemu,* to władza admin. odrazu po stwierdzeniu obywatelstwa polskiego wystawi poświadczenie według przepisanego wzoru i prześle placówce zagr. R. P. celem doręczenia. Jeżeli stwierdzenie obywatelstwa danej osoby w ciągu najdalej trzech miesięcy, licząc od dnia otrzymania przez władzę admin. ogólnej prośby, zawierającej konieczne dane, jest niemożliwe z jakichkolwiek powodów, to w tym wypadku władza admin. zawiadamia placówkę zagr. R. P. o tym fakcie. Placówka ta zawiadamia właściwą władzę państwa obcego, lub też wydaje petentowi zaświadczenie tej treści, że według art. 11 punkt 1 ustawy z dnia 20. I 20 r., obywatel polski, niepodlegający obowiązkowi wojskowemu, przez nabycie obywatelstwa obcego traci tem samem obywatelstwo polskie, wobec czego dana osoba po nabyciu obcego obywatelstwa nie będzie w żadnym wypadku uważana za obywatela polskiego; placówka nadmienia przytem wyraźnie, że właściwe władze krajowe jeszcze nie stwierdziły formalnie, czy petentowi przysługuje obywatelstwo polskie.

O zawiadomieniu władzy obcej, wzgl. o wydaniu zaświadczenia, placówka zagr. R. P. komunikuje władzy admin. ogólnej.

B) Jeżeli chodzi o *mężczyzn w wieku od 17 do 50, wzgl. (u oficerów) do 60 lat* życia, władza admin. ogólnej winna stwierdzić:

1) czy dana osoba podlega obowiązkowi wojskowemu;

2) czy jest ona obywatelem polskim;

Jeżeli zostanie ustalone, że petent nie podlega obowiązkowi wojskowemu, należy postąpić jak wyżej pod (A).

Jeżeli zaś władza admin. ogólnej stwierdzi, że petent podlega obowiązkowi wojskowemu, wówczas:

1) wszczyna sprawę o zwolnienie z obowiązku wojskowego;

2) wdraża równocześnie dochodzenia w celu stwierdzenia jego obywatelstwa polskiego;

Po ewent. zwolnieniu z obowiązku wojskowego i stwierdzeniu obywatelstwa, władza admin. ogólnej wystawia formalne poświadczenie i przesyła placówce zagr. R. P. celem doręczenia.

Jeżeli stwierdzenie obywatelstwa nie mogłoby nastąpić w ciągu pięciu miesięcy, wówczas władza admin. ogólnej przesyła placówce zagr. R. P. zwolnienie z obowiązku wojskowego, komunikując równocześnie o niemożności stwierdzenia obywatelstwa.

Placówka zagraniczna R. P. w tych wypadkach komunikuje władzom zagranicznym, lub też wydaje stronie interesowanej zaświadczenie według brzmienia ustalonego wyżej pod A z dodaniem wzmianki „jako zwolniona z obowiązku wojskowego rozkazem . . . . . . z dn. . . . Nr. . . . .".

Jeżeli władze wojskowe nie zgodzą się na zwolnienie z obowiązku wojskowego, a z przeprowadzonych dochodzeń da się w ciągu trzech miesięcy stwierdzić, iż petent jest obywatelem polskim, względnie nie ujawnią się w tym terminie okoliczności, któreby uzasadniały konieczność zwolnienia z obow. wojskowego z powodu posiania obywatelstwa obcego, — należy o tem stanowisku władz wojskowych zawiadomić placówkę zagr. R. P.

Za Dyrektora Departamentu
(—) *Śliwiński*
Naczelnik Wydziału.

57.

Okólnik Nr. 93 z dnia 6 czerwca 1928 r. Nr. SG. 2311/1 do Pana Wojewody (wszystkich z wyjątkiem P. Wojewody Śląskiego) w sprawie wydawania przez gminy odpisów orzeczeń urzędów ziemskich.

W Dzienniku Ustaw Nr. 54 z r. bież., pod poz. 519, ogłoszone zostało rozporządzenie Ministra Reform Rolnych z dnia 21 kwietnia 1928 r., wydane w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych, o określeniu wysokości kosztów sporządzenia odpisów orzeczeń urzędów ziemskich, podlegających publicznemu ogłoszeniu w myśl cz. I art. 51 ustawy z dnia 31 lipca 1923 r. o scalaniu gruntów w brzmieniu obwieszczenia Ministra Reform Rolnych z dnia 29 września 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 92, poz. 833).

W myśl § 1 powyższego rozporządzenia — osoby interesowane, żądające od urzędu (wójta, naczelnika gminy, burmistrza), ogłaszającego publicznie w myśl cz. I art. 51 przytoczonej wyżej ustawy orzeczenia urzędów ziemskich, wydania im odpisu tych orzeczeń, winny wnieść do tego urzędu i na jego rzecz opłatę, jako zwrot kosztów sporządzenia odpisu w wysokości 50 groszy za każdą stronicę tekstu orzeczenia, nadesłanego przez urząd ziemski, przyczem niepełne stronice tekstu liczą się za całe.

Proszę Pana Wojewodę o zwrócenie na powyższe uwagi zarządów gmin miejskich i wiejskich, położonych na obszarze podległego Panu Województwa, oraz o wezwanie ich, aby omawiane odpisy *orzeczeń wydawały petentom najpóźniej w ciągu dni 7 od dnia otrzymania opłaty.*

Dyrektor Departamentu
(—) *Weissbrod*

58.

Okólnik Nr. 94 z dnia 4 czerwca 1928 r. Nr. Wojsk. 811/1 do P. P. Wojewodów i P. Komisarza Rządu na m. st. Warszawę. Wyjaśnienie w sprawie koni należących do cyganów.

Oddział I-szy Sztabu Generalnego na zapynie jednego z D-ców OK. wydał wyjaśnienie, że konie należące do cyganów, niezależnie od tego czy właściciele są obywatelami polskimi czy też nie, należy klasyfikować na ogólnych zasadach i zapisywać do ksiąg ewidencyjnych tej gminy, na terenie której zostały one doprowadzone do przeglądu.

Podając powyższe do wiadomości Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zauważa, że na konie cyganów należy zwrócić specjalną uwagę, albowiem duża ich część pochodzi prawdopodobnie z kradzieży, skutkiem czego posiadacze tych koni będą się starali uniknąć doprowadzenia ich do przeglądu.

Zechce Pan Wojewoda wydać pow. władzom admin. ogólnej odpowiednie zarządzenia.

Za Naczelnika Samodz. Wydz. Wojsk.
(—) *Dr. Robel*
Radca Min.

59.

Okólnik Nr. 95 z dnia 6 czerwca 1928 r. Nr. OB. 264/2/28 do wszystkich P. P. Wojewodów i P. Komisarza Rządu na m. st. Warszawę w sprawie zwolnienia od opłaty stemplowej pozwoleń na kupno broni.

W związku z zapytaniami poszczególnych Urzędów Wojewódzkich Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu oznajmia, że pozwolenie *na kupno broni,* wydane w myśl okólnika Min. Spraw Wewn. Nr. 132 z dnia 30 listopada 1921 r. (Nr. BP. 2775) nie podlega opłacie stemplowej, gdyż zawiera tylko zawiadomienie, że właściwa władza po spełnieniu pewnych warunków, wyda świadectwo urzędowe, podlegające opłacie stemplowej.

Okólnikiem niniejszym Ministerstwo zmienia równocześnie pismo swoje z dnia 8 kwietnia b. r., wystosowane w powyższej sprawie do p. Wojewody poleskiego.

Za Naczelnika Wydziału

(—) Czerwiński
Radca Ministerjalny

60.

Okólnik Nr. 96 z dnia 11 czerwca 1928 roku Nr. AA. 1717|1 do Panów Wojewodów (wszystkich) oprócz Wojewody śląskiego w sprawie wykonania niektórych przepisów rozp. Prez. Rz. P. z dnia 19 I. 1928 r. o organizacji i zakresie działania władz adm. ogólnej.

W związku z wykonaniem Rozdziałów III i V oraz art. 92 i 98 Rozdziału VII rozp. Prezydenta Rzeczypospolitej z 19. I. 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 11 p. 86) wyłania się kwestja, w czyjem imieniu, ewent. w jakiej redakcji mają być wydawane decyzje władz adm. ogólnej, powzięte przy współudziale czynnika obywatelskiego. W kwestji tej Ministerstwo Spraw Wewnętrznych wyjaśnia, co następuje:

Z zestawienia art. 5, 41 i 80, 59 (81) 100, wynika, *że władzą orzekającą jest zawsze władza administracji ogólnej*, która orzeka samodzielnie lub w pewnych określonych wypadkach przy współudziale czynnika obywatelskiego.

Współudział ten jest w pewnych wypadkach *prawnie konieczny*, a w szczególności wówczas, gdy w myśl zacytowanego rozporządzenia, jako też odnośnych przepisów specjalnych, uzyskanie zgody ciał kolegjalnych, bądź też zasięgnięcie ich opinji jest obowiązkowem, w innych wypadkach współudział ten jest fakultatywny (prawnie niekonieczny), zależny od tego, czy władza administracji ogólnej, nie będąc do tego konkretnie zobowiązana, z własnej inicjatywy przekaże jaką sprawę do opinji ciału kolegjalnemu (art. 46, 54, oraz odnośne przepisy Rozdz. V).

Ciała kolegjalne, powołane przez wspomniane na wstępie rozp., współdziałają z władzą adm. og. z głosem już to *stanowczym*, t. j. wiążącym władzę, już też *doradczym* (opinjodawczym).

Z przedstawionego wyżej stanu prawnego wynika, że:

1) decyzje władz administracji ogólnej, chociażby były powzięte przy udziale czynnika obywatelskiego, — są decyzjami tych władz, nie zaś kolegjów;

2) w decyzjach władz adm. ogólnej, powziętych przy prawnie *koniecznym* udziale ciał kolegjalnych, musi być dany wyraz temu, iż ciało to w powzięciu uchwały współdziałało;

3) w decyzjach władz adm. ogólnej, powziętych przy *prawnie niekoniecznym* (fakultatywnym) udziale ciała kolegjalnego — fakt udziału tego ciała w powzięciu decyzji może być zaznaczony, lecz nie musi;

4) wreszcie w stylizacji decyzji władzy winna również znaleźć odpowiedni wyraz okoliczność, czy stanowisko ciała kolegjalnego jest w danym wypadku dla władzy wiążące, czy też ma charakter tylko opinjodawczy, lub, mówiąc inaczej, czy ciało kolegjalne współdziałało z głosem stanowczym, czy doradczym.

Stosownie do poprzednich uwag możnaby formułować decyzje władz adm. ogólnej, powzięte przy udziale czynnika obywatelskiego, w sposób np. następujący:

I. *Gdy czynnik obywatelski współdziała z głosem stanowczym* (udział zawsze prawnie konieczny):

„Na podstawie uchwały Wydziału Wojewódzkiego, zarządzam w myśl postanowień (podstawa prawna zarządzenia)

.... Wojewoda“,

w wypadku art. 47 p. 2:

„Na podstawie uchwały Wydziału Wojewódzkiego, powziętej wskutek przekazania mu sprawy w trybie art. 47 p. 2 rozporz. .... z powodu, iż zwłoka, związana ze zwołaniem Rady Wojewódzkiej zagrażała interesowi publicznemu, zarządzam w myśl postanowień (pod. pr. zarządzenia) ....

.... Wojewoda“.

II. *Gdy czynnik obywatelski współdziała z głosem doradczym:*

a) udział *prawnie konieczny:*

„Po wysłuchaniu opinji Rady Wojewódzkiej zarządzam w myśl postanowień (podstawa prawa zarządzenia) ....

.... Wojewoda“.

b) gdy udział czynnika obywatelskiego jest *prawnie niekonieczny*, — władza administracji ogólnej może, lecz nie musi, dać w sformułowaniu decyzji wyraz faktowi udziału czynnika obywatelskiego w jej powzięciu. Uczyni to np., gdy z pewnych przyczyn będzie jej zależało na tem, aby na zewnętrz ujawnić, że decyzję powzięto z udziałem czynnika obywatelskiego.

Decyzja w tym wypadku winna brzmieć np. następująco:

„Zgodnie z opinją Rady Wojewódzkiej zarządzam w myśl postanowień (podst. pr. zarządz.

.... Wojewoda“.

III. Gdy udział czynnika obywatelskiego jest prawnie konieczny, jednakowoż zachodzą wymienione w art. 57 p. 1 okoliczności, uprawniające Wojewodę do wydania decyzji *samodzielnie*, — mogą decyzje, w tym trybie wydane brzmieć np. w sposób następujący.

„Wobec tego, iż Wydział wojewódzki jest nie zorganizowany, zarządzam w trybie art. 57 ust. 1 oraz w myśl postanowień (podst. pr. zarządzenia) ....

.... Wojewoda“.

Powyższe zasady mieć będą zastosowanie również do Starostów grodzkich oraz Prezydentów miast w ramach wynikajacych z postanowień rozp. Rady Ministrów z 19. III. 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 45 p. 426) w sprawie powiatów miejskich.

Podsekretarz Stanu

(—) Jaroszyński.

61.

Okólnik Nr. 97 z dnia 11 czerwca 1928 roku Nr. Z. F. 1564/28 do wszystkich Panów Wojewodów i Pana Komisarza Rządu m. st. Warszawy w sprawie wykonania rozporządzenia o substancjach i przetworach odurzających.

Dnia 5 lipca r. b. wchodzi w życie rozporządzenie o substancjach i przetworach odurzających z dnia 1 marca 1928 r. (Dz. Ust. Nr. 52 poz. 499).

W związku z powyższem Ministerstwo Spraw Wewnętrznych niżej podaje wyjaśnienia, dotyczące postanowień poszczególnych paragrafów tego rozporządzenia.

Do par. 1. Należy zawiadomić wszystkie na podległym obszarze istniejące wytwórnie, produkujące preparaty, w których skład wchodzą środki odurzające, o konieczności uzyskania zezwolenia na dalszą produkcję takich preparatów.

Pożądanem jest, aby podania o te zezwolenia były składane przez osoby interesowane za pośrednictwem wojewódzkich władz administracji ogólnej (Komisarjatu Rządu m. st. Warszawy), zawsze ze szczegółowem wymienieniem preparatów, jakie mają być wyrabiane, oraz z dołączeniem planu sytuacyjnego zabudowań wytwórni oraz planu jej pomieszczenia (plany te mogą być odręcznie rysowane).

W razie otrzymania takiego podania należy je przesłać do Ministerstwa wraz ze swą opinją o właścicielu wytwórni i jej kierowniku i z wyjaśnieniem, czy petent prowadzi wytwórnię chemiczną lub chemiczno-farmaceutyczną (ust. 2 par. 1), oraz czy pomieszczenie wytwórni, jej urządzenie, oraz organizacja pracy i własnej kontroli dają podstawę do mniemania, że nadzór państwowy nad produkcją będzie mógł być skuteczny (par. 2 i 10).

Podania, które wpłyną bepośrednio do Ministerstwa, będą przesyłane Panom celem nadesłania opinji i wyjaśnień, w poprzednim ustępie określonych.

Do par. 4. W czasie wojny i w pierwszych latach odbudowania polskiej administracji państwowej powstał cały szereg t. zw. „apteczek", „apteczek podręcznych", apteczek domowych" i t. p., zakładanych i prowadzonych wbrew obowiązującym przepisom w różnych lecznicach, szpitalach, przychodniach i t. d. Wszystkich właścicieli tego rodzaju „aptek", o których istnieniu wiedzą urzędy, należy uprzedzić o skutkach, jakie im grożą w razie niestosowania się do postanowień, zawartych w drugiem zdaniu par. 4.

Do par. 5. Powiatowe władze administracji ogólnej należy zawiadomić aby, przesyłając przewidziane w p. 3 par. 5 podania, dołączyły do nich swoją opinję o petentach, ich pracy naukowej, konieczności uzyskania przez nich zezwolenia (opierając się na możliwie szczegółowo i starannie zebranych informacjach), oraz warunkach, w jakich wyrób ma się odbywać (w mieszkaniu, pracowni specjalnej i t. p.).

Do par. 6. Powiatowe władze administracji ogólnej mogą zaopatrzyć pieczęcią urzędową przewidziane w par. 6 i ust. 3 par. 8 ksiegi tylko tym osobom które wykażą się zezwoleniem na wyrób.

Doręczając zaopatrzone w pieczęć księgi, wymienione władze powinny przypomnieć petentom o obowiązku składania przewidzianych w par. 9 sprawozdań.

Do par. 7. O postanowieniach tego paragrafu należy zawiadomić istniejące na podległym obszarze urzędowe reprezentacje aptekarzy, a w razie ich braku prywatne zrzeszenia aptekarskie oraz okręgowe związki kas chorych.

Do par. 11 — mają analogiczne zastosowanie wyjaśnienia, wyżej do par. 1 podane.

Do par. 13 — mają analogiczne zastosowanie wyjaśnienia, wyżej do par. 6 podane.

Do par. 15. Należy polecić, by przewidziane w ust. 2 zaświadczenia powiatowe władze administracji ogólnej zaopatrywały swoją pieczęcią, zaznaczając *koniecznie* termin ich ważności, przyczem termin ten w zasadzie winien być jaknajkrótszy, a nawet w przypadkach, kiedy zaświadczenie jest wydawane osobom, najwięcej na zaufanie zasługującym, nie powinien przekraczać jednego roku.

W przypadku, gdy osobom, którym zostało wydane takie zaświadczenie, zostało cofnięte zezwolenie na wyrób lub sprzedaż środków odurzających przed upływem terminu ważności zaświadczenia, to ostatnie winno być odebrane.

O każdem cofnięciu zezwolenia na wyrób lub sprzedaż hurtową Ministerstwo będzie zawiadamiać niezwłocznie.

Do par. 18. Zgodnie z p. c. ust. 1 chorzy bądź właściciele chorych zwierząt mogą przechowywać do czasu zużycia tylko te substancje odurzające i tylko w takich ilościach, jakie zostały zapisane im przez lekarza; lekarze, lekarze-dentyści i lekarze weterynaryjni mogą przechowywać tylko takie ilości tych substancyj, jakie im są dla osobistego stosowania przy wykonywaniu praktyki potrzebne.

Do ustępu 2-go mają analogiczne zastosowanie wyjaśnienia, wyżej do par. 4 podane.

W myśl ust. 3 Ministerstwo Spraw Wewnętrznych będzie umieszczać w udzielonych zezwoleniach na wyrób lub sprzedaż hurtową kokainy i heroiny warunek, aby substancje te były przechowywane pod kluczem w kasie ogniotrwałej, pozostałe zaś substancje w szafach, zaopatrzonych w trudne do otworzenia zamki, z tem, że kasy te i szafy nigdy nie powinny być pozostawione otworem bez nadzoru.

Do par. 19. Należy polecić powiatowym władzom administracji ogólnej, aby:

1) odpis protokółu, przewidzianego w tym paragrafie, przesyłały niezwłocznie za pośrednictwem władz wojewódzkich do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych;

2) o stwierdzonym braku środków odurzających czyniły odpowiednie wpisy w księgach rozchodu w rubryce „uwagi" i

3) w razie podejrzenia o nadużycie, np. sy-

mulację kradzieży, zwracały się do władz policyjnych o współdziałanie.

Do par. 20. Należy polecić powiatowym władzom administracji ogólnej, aby w przypadkach, przewidzianych w tym paragrafie, otrzymane księgi, zapotrzebowania i pokwitowania natychmiast sprawdziły, czy były one należycie prowadzone i czy nie zachodzą wątpliwości co do nieprawnego rozchodowania substancyj odurzających, oraz żeby dowody te wraz ze swemi uwagami i wyjaśnieniami przesłały za pośrednictwem władz wojewódzkich do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

Do par. 23. Z uprawnień do dokonywania rewizyj poza miejscami wyrobu i sprzedaży substancyj odurzających, a w szczególności w mieszkaniach prywatnych, należy korzystać tylko w przypadkach, kiedy istnieje bezspornie uzasadnione podejrzenie przestępstwa.

Ponadto Ministerstwo Spraw Wewnętrznych prosi o wydanie zarządzeń:

a) prowadzenia dokładnej ewidencji wszystkich zakładów, uprawnionych do wyrobu, przeróbki bądź handlu hurtowego środkami odurzającemi,

b) jaknajściślejszego nadzorowania, aby wyrób, przeróbka, handel hurtowy temi środkami, oraz ich przechowywanie odbywały się wyłącznie z zachowaniem przepisów rozporządzenia z dnia 1 marca 1928 r.,

c) dokładnego sprawdzania w czasie dokonywania rewizyj prowadzonych ksiąg kontroli.

Dyrektor Departamentu Służby Zdrowia
(—) Piestrzyński

62.

Okólnik Nr. 98 z dnia 13 czerwca 1928 r. Nr. OL. 944|1|28. Zarządzenie wewnętrzne. Do Panów Dyrektorów Departamentów i Naczelników Wydziałów w sprawie załatwiania spraw, dotyczących udziału czynnika obywatelskiego w wykonywaniu zadań administracji ogólnej.

Wszystkie sprawy natury organizacyjnej i personalnej, dotyczące udziału czynnika obywatelskiego w wykonywaniu zadań administracji ogólnej w zakresie ustalonym przez rozporządzenie Prezydenta Rzplitej z 19.I.1928 r. (Dz. U. Nr. 11, poz. 86), załatwiane dotychczas przez poszczególne Wydziały Ministerstwa, należy odtąd kierować—celem jednolitego traktowania tych spraw do *Wydziału Administracji Samorządowej (SS).*

Wydział SS załatwiać będzie te sprawy, zasięgając w razie potrzeby opinji Wydziałów właściwych w myśl uwag podziału czynności Min. Spraw Wewn.

Podsekretarz Stanu
(—) Jaroszyński

63.

Okólnik Nr. 99 z dnia 14 czerwca 1928 r. Nr. OL. 148|80. PP. Wojewodom (wszyscy) w sprawie wykonania rozporządzenia Prezydenta Rzplitej o organizacji władz administracji ogólnej

przesyła się do wiadomości.

Naczelnik Wydziału
(—) Hausner

MINISTERSTWO SKARBU
L. D. I. 3169|2|28. Odpis.
Warszawa, dn. 2.VI 1928 r.

Do
Panów Prezesów Izb Skarbowych i Dyrekcyj Ceł.

Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 19 stycznia 1928 r. o organizacji i zakresie działania władz administracji ogólnej (Dz. U. Rz. P. Nr. 11 poz. 86) w art. 10 — 26 określa uprawnienia przysługujące Wojewodzie w związku ze stanowiskiem jego, jako przedstawiciela Rządu.

Ministerstwo Skarbu zwraca uwagę Panów Prezesów Izb Skarbowych (Dyrekcyj Ceł) na postanowienia powyższych artykułów i poleca do postanowień tych ściśle się stosować.

(—) Grodyński
Podsekretarz Stanu

MINISTERSTWO ROLNICTWA
Nr. 413-O. Pr. Odpis.
Warszawa, dn. 21 maja 1928 r.

Okólnik Nr. 985 do PP. Dyrektorów: Państwowego Instytutu Naukowego Gospodarstwa Wiejskiego, Państwowego Instytutu Meteorologicznego, Dyrektorów Lasów Państwowych oraz Kierowników Państwowych Ludowych Szkół Rolniczych oraz Państwowych Zakładów Chowu Koni.

W dniu 8 marca r. b. weszło w życie rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 19 stycznia 1928 r. o organizacji i zakresie działania władz administracji ogólnej (Dz. U. R. P. Nr. 11 poz. 86). Ze stanowiska urzędów i zakładów, niezespolonych z władzami administracji ogólnej (w dziale Ministerstwa Rolnictwa: Państwowy Instytut Naukowy Gospodarstwa Wiejskiego, Państwowy Instytut Meteorologiczny, Dyrekcje Lasów Państwowych i nadleśnictwa, Państwowe Szkoły Rolnicze i Państwowe Zakłady Chowu Koni), rozporządzenie to posiada zasadnicze znaczenie nietylko ze względu na to, iż reguluje w sposób jednolity dla całego Państwa ustrój i zakres działania władz administracji ogólnej, lecz również dlatego, iż, rozwijając wysuniętą w art. 66 Ustawy Konstytucyjnej zasadę zespolenia urzędów w poszczególnych jednostkach terytorjalnych, daje władzom administracji ogólnej w stosunku do urzędów i zakładów niezespolonych z władzami administracji ogólnej pewne uprawnienia.

Uprawnienia wojewodów w stosunku do władz i urzędów niezespolonych pod ich władzą, zawarte

są w art. 9—26 wspomnianego rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o organizacji władz administracji ogólnej. Odnośnie sposobu stosowania przepisów zawartych w tych artykułach, Ministerstwo Rolnictwa po porozumieniu się z Ministerstwem Spraw Wewnętrznych prześle Panom odpowiednie szczegółowe zarządzenia. Okoliczność ta nie uwalnia jednak Panów od obowiązku zastosowania się do postanowień zawartych w tych artykułach, które obowiązują już od dnia 8 marca b. r. z wyjątkiem artykułów 20 i 25, których wprowadzenie w życie uzależnione jest od uchwały Rady Ministrów oraz artykułów 21—23, które działu Ministerstwa Rolnictwa nie dotyczą. Z uwagi na mogące wyniknąć wątpliwości przy stosowaniu wspomnianych poprzednio postanowień komunikuję Panom, iż PP. Wojewodowie otrzymali od P. Ministra Spraw Wewnętrznych w piśmie z dn. 5 marca b. r. Nr. OL. 148|7 (okólnik 30) wskazówki, by w razie potrzeby co do sposobu wykonywania w praktyce poszczególnych przepisów, zawartych w artykułach 10—26 wspomnianego rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej, porozumiewali się z naczelnikami odnośnych władz, ewentualnie przedstawicieli odnośne kwestje na porządku dziennym najbliższego zebrania perjodycznego.

Do czasu wydania wspomnianych poprzednio zarządzeń utrzymany został: a) w sprawie zebrań perjodycznych (art. 13 rozp. Prez. Rzpl.) — dotychczasowy regulamin tych zebrań, podany do wiadomości Panów w okólniku Ministerstwa Nr. 779 z dn. 21.III.1925 r. oraz, o ile chodzi o trójwojewódzkie zebrania we Lwowie—w okólniku Nr. 788 z dnia 28.IV.1925 r., b) w sprawach wynikających z artykułów 15 i 16-go wspomnianego rozporządzenia — sposób postępowania i terminy ustalone w uchwale Rady Ministrów z dnia 14 listopada 1924 r. podanej do wiadomości Panom w okólniku Nr. 802 z dn. 10.VI.1925 r.

Uprawnienia starostów w stosunku do władz i urzędów niepodlegających bezpośrednio władzom naczelnym (w dziale Ministerstwa rolnictwa nadleśnictwa) wymienione są w artykułach 65 i 66 wspomnianego rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej. Przepisy wymienione w tych artykułach nie wymagają bliższych wyjaśnień. Do czasu wydania regulaminów zebrań perjodycznych, które mają się odbywać stosownie do art. 65 tego rozporządzenia pod przewodnictwem starosty, obowiązuje dotychczasowy regulamin tych zebrań, podany do wiadomości Panów w okólniku Nr. 835 z dn. 6.III.1926 r., stosownie do którego to regulaminu w zebraniach tych uczestniczą nadleśniczowie.

Za Ministra
podpis
Podsekretarz Stanu

64.

Okólnik Nr. 100 z dnia 18 czerwca 1928 r. Nr. OP. 3695|1 R. 28. Do Wszystkich PP. Wojewodów, p. Komisarza Rządu w Warszawie oraz P. Komendanta Głównego Policji Państw. w sprawie dodatku ekonomicznego na żonę dla emerytów, którzy zawarli związek małżeński po przejściu na emeryturę.

W kwestji interpretacji art. 20 ustawy emerytalnej z dnia 11.XII.1923 r. (Dz. Ust. Nr. 6 poz. 46) Ministerstwo Skarbu udzieliło pismem okólnem z dnia 5 czerwca 1928 r. Nr. 7237|5|28 następującego wyjaśnienia:

Aczkolwiek w myśl § 5 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 26.III.1924 r. (Dz. Ust. Nr. 32 poz. 320) emeryt może pobierać dodatek ekonomiczny na żonę zaślubioną przed przejściem w stan spoczynku, jednakowoż Najwyższy Trybunał Administracyjny wyrokiem z dnia 9 kwietnia 1927 r. w sprawie Wacława Jankowskiego, L. Rej. 1902|25, orzekł, że do otrzymywania dodatku ekonomicznego na żonę w myśl art. 20 ustawy emerytalnej mają prawo również emeryci, którzy zawarli związek małżeński już po przeniesieniu w stan spoczynku, ponieważ wspomniany art. 20 żadnego ograniczenia pod tym względem nie zawiera i nie daje podstawy do wykładni rozszerzającej.

Wobec tego—pomimo zastrzeżenia, jakie zawiera § 5 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 26 marca 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 32 poz. 320) — emerytom, którzy zawarli związek małżeński już po przejściu w stan spoczynku, należy przyznawać dodatek ekonomiczny na żonę przy zastosowaniu postanowień art. 36 ustawy emerytalnej z dnia 11 grudnia 1923 r., t. j: od pierwszego dnia miesiąca następującego po zgłoszeniu i udowodnieniu w myśl powyżej powołanego przepisu prawa do dodatku ekonomicznego na żonę — nie wcześniej jednak, jak od 1 października 1923 r.

Naczelnik Wydziału
(—) Dobrowolski

65.

Okólnik Nr. 101 z dnia 19 czerwca 1928 Nr. OL. 680|32|28 do Pana Wojewody (wszystkich) w sprawie znajomości obowiązujących przepisów.

W okólniku Nr. 55 z dn. 10 kwietnia r. b. Nr. OL. 680|1 nakreśliłem ogólny program akcji, dotyczącej dokładnego zaznajomienia się wszystkich urzędników referujących we władzach administracji ogólnej — z przepisami 5-ciu rozporządzeń, które w tym okólniku wymieniłem. Celem udostępnienia wszystkim urzędnikom odnośnych przepisów, poleciłem wydrukować jako Nr. 2 Dziennika urzędowego M. S. Wewn., z r. bież. i rozesłać do wszystkich województw tekst wspomnianych 5-ciu rozporządzeń oraz 2-ch rozporządzeń wykonawczych Rady Ministrów. Powyższy numer Dziennika Urzędowego został rozesłany w takiej ilości, ażeby każdy urzędnik w Urzędzie Wojewódzkim i w Starostwie, obowiązany do nauczenia się tych przepisów, mógł otrzymać jeden egzemplarz.

W najbliższym numerze Dziennika Urzędowego M. S. Wewn. ukaże się prostowanie błędów drukarskich, jakie się do wydrukowanego tekstu rozporządzeń zakradły.

Obecnie zatem, skoro wszyscy urzędnicy są zaopatrzeni w egzemplarze przepisów, powtarzam z całym naciskiem moje polecenie, zawarte w okólniku Nr. 55 i proszę p. p. Wojewodów o dopilnowanie, ażeby wszyscy urzędnicy referujący w Starostwach i Urzędach Wojewódzkich zapoznali się dokładnie z tekstami powyższych rozporządzeń

w takim zakresie, w jakim jest im to potrzebne w urzędowaniu.

Ze sprawozdań, jakie p. p. Wojewodowie wskutek okólnika Nr. 55 przedłożyli, wynika, iż we wszystkich niemal Województwach zostały wydane zarządzenia, zmierzające do ułatwienia urzędnikom Urzędów Wojewódzkich i Starostw zaznajomienia się z powyższemi przepisami.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w najbliższym czasie rozpocznie kurs korespondencyjny dla urzędników Starostw, o którym w okólniku Nr. 55 wspomniałem. Niezależnie od tego zechcą p. p. Wojewodowie tam, gdzie się to dotąd nie stało, zorganizować kursy dla urzędników referujących w Urzędach Wojewódzkich z ewentualnym udziałem wybranych urzędników powiatowych.

Kierowanie temi kursami jako też całą akcją dokształcania urzędników będzie rzeczą tych urzędników, których p. p. Wojewodowie delegowali na kurs jaki się odbył w Ministerstwie. Nadmieniam, iż ze względu na techniczne trudności w obecnej chwili, wspomniane w punkcie 4 okólnika Nr. 55 krótkie kursy prowadzone przez urzędników delegowanych w tym celu z M. S. Wewn. musiałem narazie odroczyć: dlatego też p. p. Wojewodowie zechcą wydać dalsze zarządzenia w myśl okólnika Nr. 55, nie biorąc tymczasowo pod uwagę pktu 4 tego okólnika.

Co się tyczy wyników kursu dla instruktorów wojewódzkich, który odbył się w dniach 2 do 6 czerwca oznajmiam, co następuje:

Na kurs przybyło 26-ciu urzędników, którzy uczęszczali bez wyjątku regularnie na wykłady. Dnia 6 czerwca odbyły się ćwiczenia piśmienne, w których wzięło udział 24-ch urzędników 2-ch usprawiedliwiło nieobecność chorobą.

Każdy z uczestników kursu był obowiązany w czasie od godz. 8.30 do 3-ej opracować dwa tematy:

Jeden temat obejmował opracowanie jakiejkolwiek wątpliwości prawnej, która nasunęła się piszącemu w związku z jednem z rozporządzeń Prezydenta R. P., stanowiących przedmiot wykładu.

Drugi temat obejmował opracowanie jednej z pięciu następujących kwestyj, według swobodnego wyboru piszącego, przyczem kwestje te podano do wiadomości piszących z zaznaczeniem, że są one uszeregowane w porządku od trudniejszych do łatwiejszych:

a) porównać stosunek wojewodów i starostów do policji państwowej, z zespoleniem bezpośredniem i pośredniem,

b) dekoncentracja i koncentracja w układzie pionowym i poziomym, w pięciu rozporządzeniach,

c) problem terytorjalny w pięciu rozporządzeniach (ze szczególnem uwzględnieniem sprawy właściwości miejscowej),

d) art. 5 rozporządzenia Prezydenta z 19 stycznia 1928 r., a udział kolegjów w administracji,

e) rola organów samorządu terytorjalnego w pięciu rozporządzeniach.

Pierwszy temat na 24-ch piszących wypracowanie, opracowało tylko 11-u, poruszając ogółem 22 wątpliwości, natomiast 13-u piszących nie poruszyło żadnych wątpliwych kwestyj.

Poruszone wątpliwości zostały przekazane właściwym Departamentom M. S. Wewn. celem rozpatrzenia ich i wyjaśnienia.

Co do drugiego tematu to:

Temat 2a opracowało. 6-ciu
„ 2b „ 2-ch
„ 2c „ 1
„ 2d „ 13
„ 2e „ 2-ch

Ten wynik ćwiczeń piśmiennych przekonał mnie o ważności tego rodzaju ćwiczeń w akcji dokształcania urzędników, wobec czego ponawiam zarządzenie zawarte w okólniku Nr. 55, w myśl którego akcja dokształcania ma obejmować wykłady oraz ćwiczenia ustne i piśmienne.

Co się tyczy wyniku ćwiczeń piśmiennych na kursie instruktorów wojewódzkich w dniu 2—do 6 czerwca, to jakkolwiek wszyscy uczestnicy kursu wykazali niewątpliwie pewne obeznanie się z zasadami 5-ciu rozporządzeń Prezydenta R. P., jednak ogólnego wyniku nie mogę uważać za zadawalający, zważywszy, że w kursach wzięli udział urzędnicy wybrani przez p. p. Wojewodów na kierowników akcji dokształcenia urzędników w Urzędach Wojewódzkich i Starostwach. Wskazuje na to przedewszystkiem mała ilość poruszonych wątpliwości z zakresu 5-ciu rozporządzeń, nie mniej także sposób przedstawienia tych wątpliwości, ponieważ nie wszyscy piszący do poruszonych wątpliwości dodali własną interpretację, która świadczyłaby o samodzielności ich sądu.

Co do tematu drugiego, to na 24 ch piszących aż 13-u wybrało temat wymieniony między 5-ciu zadanemi kwestjami na miejscu czwartem. Sposób ujęcia tego tematu nie wyszedł przeważnie poza streszczenie przepisów o wojewódzkich i powiatowych organach kolegjalnych, natomiast piszący z małemi wyjątkami — ani nie poddali głębszej analizie art. 5 ani nie wzięli pod uwagę innych kolegjów poza wymienionemi w rozdziale III i V rozporządzenia z 19 stycznia 1928 r. istniejących zarówno w działach bezpośrednio jak i pośrednio zespolonych. Uważam, iż urzędnicy na stanowiskach kierowniczych w Urzędach Wojewódzkich powinni bezwarunkowo starać się o pogłębienie swoich wiadomości, zarówno w zakresie powyższych rozporządzeń Prezydenta R. P. jak zwłaszcza przez zapoznanie się gruntowniejsze z teorją prawa administracyjnego.

Co do metody dalszej akcji w kierunku dokształcania urzędników w zakresie 5-ciu rozporządzeń Prezydenta R. P.:

a) należy, o ile się to dotąd nie stało, zorganizować w Urzędach Wojewódzkich wykłady dla wszystkich urzędników referujących. Wykłady powinny być połączone z ustnemi kolokwiami i ćwiczeniami piśmiennemi; uczestnikom kursów M. S. Wewn. rozdano wykaz ważniejszych kwestyj z zakresu pięciu rozporządzeń, jakie mogłyby być w czasie tych wykładów roztrząsane.

Pozostawiam uznaniu p. p. Wojewodów, czy wszyscy urzędnicy będą objęci wspólnym kursem, czy też — zwłaszcza w województwach, mających znaczniejszą liczbę urzędników z wykształceniem prawniczem — zechcą urządzić osobne kursy dla urzędników poszczególnych kategoryj służbowych.

b) Szczególniejszą uwagę należy zwrócić na dokształcenie urzędników Starostw. W tym celu, o ile to będzie możliwe, Starostowie winni organizować kursy i ćwiczenia w Starostwach, pozatem

zaś w miarę możności wybrani urzędnicy Starostw powinniby uczestniczyć w kursach wojewódzkich.

c) Urząd Wojewódzki winien prowadzić stałą działalność, kontrolującą i instrukcyjną w stosunku do Starostw. Obowiązek ten ciąży zarówno na instruktorach wojewódzkich, którzy odbyli kurs w Ministerswie, jak i na naczelnikach wydziałów wzgl. kierownikach oddziałów, którym codzienna praktyka nasuwa kwestje wątpliwe z zakresu obowiązujących przepisów wymagające wyjaśnienia i daje możność stałej ewidencji poziomu wiadomości prawniczych urzędników powiatowych.

O postępach tej akcji należy mnie zawiadomić.

Za Ministra

(—) *Jaroszyński*

Podsekretarz Stanu

66.

Okólnik Nr. 102 z dnia 22 czerwca 1928 roku Nr. OB. 1210|28 do P. P. Wojewodów, P. Komisarza Rządu w Warszawie i P. Naczelnika Urzędu do spraw Mniejszości w Katowicach. w sprawie zwrotu nadpłat przez osoby, odpowiedzialne za wymiar uposażenia.

Uzupełniając okólniki swoje z dnia 4 maja 1925 r. Nr. 46|AP.4411 i z dnia 6 czerwca 1927 r. Nr. 127|OP. 526, Ministerstwo Spraw Wewnętrnych przesyła przy niniejszem do wiadomości i stosowania pismo okólne Ministerstwa Skarbu z dnia 6 czerwca 1928 r. L. D. III. 1532|1, zawierające.

1) Odpis opinji Prokuratorji Generalnej z dn. 24 kwietnia 1928 r. L. dz. 16209|1970|28.VI.F.62|834 w kwestji odpowiedzialności cywilnej funkcjonarjuszów państwowych, winnych nienależytego wymiaru uposażeń służbowych i trybu zobowiązania tych funkcjonarjuszów do wynagrodzenia szkody, wyrządzonej Skarbowi Państwa przez niezgodne z prawem czynności urzędowe.

2) Odpisy pism Ministerstwa Skarbu z 6 czerwca 1928 roku L. D. III. 1532|1, skierowanych do Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego oraz do Najwyższej Izby Kontr., a stwierdzających, że przy wydawaniu zarządzeń, mających na celu wynagrodzenie Skarbowi Państwa strat, powstałych z mylnego stosowania art. 100 ustawy uposażeniowej z dn. 9 października 1923 r. — należy kierować się wywodami powołanej w punkcie 1) opinji Prokuratorji Generalnej.

Za Naczelnika Wydziału.

(—) *Czerwiński.*

zał. 4 Radca Ministerjalny.

MINISTERSTWO SKARBU
L. D. III. 1532|1.
Warszawa, dn. 6. VI. 1928 r.

Odpis

Do
Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego
w|m.

W związku z pismem Nr. O. Prez. 2878|27 z dnia 30 maja 1927 Ministerstwo Skarbu oznajmia, że podziela wywody opinji prawnej Prokuratorji Generalnej, przesłanej Ministerstwu pismem z dnia 24 kwietnia 1928 L. dz. 16509|1970|28.VI. F. 62|834, a stwierdzającej istnienie podstawy prawnej żądania zwrotu nadpłat, powstałych skutkiem stosowania po dniu 1 października 1923 art. 100 ustęp ostatni ustawy z dnia 9 października 1923 o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych i wojska (Dz. U. R. P. Nr. 116 poz. 924) od osób, odpowiedzialnych za zgodny z powołaną ustawą wymiar szczebla uposażenia (okólnik Ministerstwa Skarbu z dnia 25 kwietnia 1927 L. 1034/DB/2 ustęp ostatni).

W załączeniu przesyła się odpis pisma wystosowanego równocześnie do Najwyższej Izby Kontroli.

(—) *Grodyński*

Podsekretarz Stanu.

MINISTERSTWO SKARBU
L. D. III. 1532|1.
Warszawa. dn. 6. VI. 1928 r.

Odpis.

Najwyższej Izbie Kontroli
w/m.

Na pismo z dnia 7 września 1927 roku Nr 8733/2274 D. IV do wiadomości przy dołączeniu odpisu wspomnianej opinji prawnej. Równocześnie Ministerstwo Skarbu oznajmia w odpowiedzi na pismo Najwyższej Izby Kontroli z dnia 29 lipca 1927 r. Nr. 7734|476 G. R., że w związku z wywodami, zawartemi na str. 2 i 3 opinji Prokuratorji Generalnej (ustępy, rozpoczynające się od słów „Z uwagi na sprawę poruszoną......“ i „Z aktów, które Ministerstwo Skarbu.....“) nie domaga się stosowania ostatniego ustępu okólnika z dnia 25 kwietnia 1927 r. L: 1034/DB/2 do nadpłat, które powstały przed wydaniem okólnika Prezydjum Rady Ministrów z dnia 21 kwietnia 1925 roku Nr. 6540/53 względnie podaniem powyższego okólnika do wiadomości odnośnym urzędnikom.

(—) *Grodyński.*

Podsekretarz Stanu.

MINISTERSTWO SKARBU
L: D. III. 1532|1,
Warszawa, dn. 6. VI. 1928 r.

Kancelarji cywilnej Prezydenta Rzeczypospolitej, Biuru Sejmu i Senatu, Prezydjum Rady Ministrów i wszystkim Ministerstwom.

Ministerstwo Skarbu udziela do wiadomości w związku z tutejszym okólnikiem z dnia 25 kwietnia 1927 r. L: 1034/27.

(—) *Grodyński.*

Podsekretarz Stanu.

PROKURATORJA GENERALNA
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
z dn. 24 kwietnia 1928.
L. dz. 16509|1970|28. VI. F. 62|834

Odpis.

Do Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego
w miejscu.

W odpowiedzi na pismo N. O. Proz. 774/28 z dn. 5. 3. 1928 r. oznajmia Prokuratorja Generalna co następuje:

1) W piśmie swem z dnia 21. 7. 1927 r. L. 28290/3540/27 — Prokuratorja Generalna zwróciła uwagę Ministerstwa na możliwość odpowiedzialności cywilnej poszczególnych funkcjonarjuszów państwowych — winnych należytego wymiaru uposażeń służbowych i możliwość zobowiązania funkcjonarjuszów tych do wynagrodzenia Skarbowi Państwa szkody, nie przesądzając bliżej trybu — w jakim potrzebne ku temu ustalenia i zarządzenia winny nastąpić.

Wobec obecnego zapytania Ministerstwa Prokuratorja Generalna wyjaśnia wchodzące tu w grę kwestje w sposób następujący:

1) Podstawę materjalną do odpowiedzialności majątkowej funkcjonarjuszy państwowych za szkody wyrządzone Skarbowi Państwa przez niezgodne z prawem czynności urzędowe daje przedewszystkiem postanowienie art. 21 i 67 ustawy z 17. 2. 1922 r. (Dz. U. R. P. poz. 164) w związku z ogólną zasadą prawną (uznaną także we wszystkich dzielnicowych kodeksach cywilnych) — że każdy obowiązany jest do wynagrodzenia szkody zrządzonej drugiemu (zatem i Skarbowi Państwa) działaniem lub zaniechaniem sprzecznem z prawem. W poszczególnych ustawach dzielnicowych znajdują się ponadto przepisy specjalne, które zasadę tę stosują do szkód, wyrządzonych naruszeniem obowiązków służbowych (por. np. dla b. zaboru pruskiego postanowienia część II tut. 10 § 75, 88—91 i §§ 127—145 powsz. prawa krajowego przepis § 839 B. G. B. i t. p.)

Uznać należy, że każde choćby najmniejsze— zawinione uchybienie w pełnieniu obowiązków służbowych — nakłada na winnego obowiązek wynagrodzenia wyrządzonej szkody.

W każdym razie należy stwierdzić, co już wynika z poprzedniego, że warunkiem takiej odpowiedzialności jest:

a) przedewszystkiem wina funkcjonarjusza — choćby lżejszego stopnia — polegająca na tem, że funkcjonarjusz coś zrobił, lub czegoś zaniedbał, co może być uznane jako sprzeczne z obowiązkiem „ścisłego przestrzegania ustaw i przepisów" i „wypełniania obowiązków swego urzędu gorliwie i sumiennie i bezstronnie", jak nakazuje to art. 21 ustawy z 17. 2. 1922 r.

Czy wina taka istnieje, czy nie, to jest kwestją faktu, która powinna być zbadana i ustalona w każdym wypadku z osobna — na tle okoliczności sprawy i z uwzględnieniem miarodajnych dla sprawy przepisów, instrukcji, zleceń służbowych i t. p.

Z uwagi na sprawę poruszoną w piśmie Ministerstwa z 24. 8. 1927 r. L. O. Przez. 5148/27 do Ministerstwa Skarbu i w okólniku Minist. Skarbu z 25. 4. 1927 r. Nr. 1034/DB/2 (Dzien. Urzędowy Min. Sprawiedliwości Nr. 11 z 1927) — Prokuratorja Generalna zaznacza, że interpretowanie i stosowanie przepisu ustawy w pewien sposób, niezaaprobowany następnie przez władze przełożone — niekoniecznie stanowi winę, zobowiązującą do wynagrodzenia szkody — jeżeli chodzi o przepis istotnie niecałkiem jasny, a interpretacja jego nie sprzeciwiała się wskazówkom władzy przełożonej, które były lub powinne były być znane odnośnemu urzędnikowi.

Z aktów, które Ministerstwo Skarbu przesłało Prokuratorji Generalnej do opinji, okazuje się, że wszakże — o ile chodzi o stosowanie art. 100 ustęp ost. ustawy uposażeniowej, że jeszcze przed okólnikiem Min. Skarbu z 25. 4. 1927 r. Nr. 1034/BD/2— Prezydjum Rady Ministrów okólnikiem z 21. 4. 1925 r. Nr. 6540/52 — wyjaśniło (w identyczny sposób) znaczenie tego przepisu. Dlatego intrepretowanie i stosowanie tego postanowienia w sposób inny dla Skarbu Państwa krzywdzący — uzasadniałoby niewątpliwie winę po stronie tych funkcjonarjuszy, którzy o okólniku tym wiedzieli—albo mogli i powinni byli wiedzieć; tembardziej zawinionem byłoby w tych warunkach takie błędne stosowanie powołanego przepisu mimo późniejszego okólnika Min. Skarbu.

Kwestja winy powinna być tedy w każdym wypadku przedewszystkiem ustalona — przyczem oczywiście zainteresowanemu funkcjonarjuszowi powinna być dana możność obrony; w miarę okoliczności ustalenie winy nastąpić może w drodze postępowania dyscyplinarnego; o ile naruszenie obowiązków nie nadaje się jeszcze do wdrożenia takiego postępowania, winno ustalenie winy nastąpić w administracyjno-służbowym trybie.

b) Istnienie szkody i jej związku przyczynowego z zawinieniem.

1) Ta okoliczność, w szczególności wysokość szkody powinny być ustalone w trybie służbowym — z możnością obrony dla funkcjonarjusza.

2) Dopiero w razie ustalenia w sposób powyższy szkody i odpowiedzialności za nią — wyłania się kwestja sposobu dochodzenia i ściągnięcia odszkodowania.

Kwestja, zależna od okoliczności wypadku i od miarodajnego ustawodawstwa dzielnicowego— nie może być z całą ścisłością ogólnie rozstrzygnięta.

Niewątpliwie dopuszczalną będzie zawsze droga powództwa i egzekucji sądowej wzgl. (o ile chodzi o b. zabór austrjacki i rosyjski) droga powództwa cywilnego w sprawie karnej, jeżeli zawinienie jest przedmiotem postępowania karnosądowego. Drogę sądową należałoby też uznać za regułę, o ileby chodziło o ściągnięcie odszkodowania od osób, które przestały być funkcjonarjuszami państwowymi — lub o ściągnięcie szkody z majątku prywatnego funkcjonarjuszy — po za ich uposażeniem służbowem. O ile chodzi o ściągnięcie odszkodowania od czynnych funkcjonarjuszy państwowych w drodze potrąceń z ich uposażenia służbowego — to art. 47 ustawy z 17.II.1922 przewiduje wprawdzie zajęcie administracyjne uposażenia — nie mógłby jednak sam dla siebie stanowić dostatecznej podstawy prawnej dla takich zajęć. Podobnie ustawa z 1.VII.1926 (Dz. U. R. P. poz. 530) o stosunkach służbowych nauczycieli.

Sprawa nie budzi wątpliwości w stosunku do tych dzielnic, w których specjalne postanowienia prawne kwestję tę regulują; ma to miejsce w odniesieniu do b. zaboru austrjackiego, w którym obowiązujące dotąd przepisy dekretu nadwornego z 16.VIII.1841 (Zb. ust. sąd. Nr. 555) i dekretu kanc. nadw. z 17.II.1843 (Zb. ust. pol. Tom 71 str. 7) przewidują możność ściągania w drodze

administracyjnej (przez potrącenie uposażenia służbowego — por. dekr. kanc. nadaw. z 1.XII.1834 Zb. ust. sąd N. 2775) — roszczeń Państwa do urzędników, które wynikają ze stosunku służbowego, co w praktyce było odnoszone i do wynagrodzenia za wszelkiego rodzaju szkody wyrządzone Skarbowi Państwa przez urzędników przez naruszenie obowiązków urzędowych; ma to nadto miejsce w b. zaborze pruskim — o ile chodzi o t. zw. defekty kasowe — dla których istnieją specjalne przepisy w rozporządzeniu z 20.I.1844) Zb. ustaw pruskich str. 152, do których wszakże pretensje z tytułu nadmiernego asygnowania uposażenia służbowego nie należą.

W b. zaborze rosyjskim i w b. zaborze pruskim poza postępowaniem „defektowem“ brak specjalnych przepisów o trybie dochodzenia szkód, zarządzonych Państwu przez urzędników, wobec czego możność ich dochodzenia i ściągnięcia (potrącenia z uposażenia) w trybie administracyjnem nie jest wolną od wątpliwości. Wątpliwości te nie są jednak tego rodzaju, aby ten tryb dochodzenia uznać z góry za bezprawny. Chodzi bowiem w wypadkach tych o pretensję, wynikającą ze stosunku służbowego publiczno-prawnego, a zatem o pretensję, do których nie bez pewnych podstaw słuszności można zastosować przepis art. 1 opc., wyłączający z orzecznictwa Sądów cywilnych spory o charakterze publiczno-prawnym.

Możność korzystania ze środków prawnych ew. ze skargi do Najwyższego Trybunału Administracyjnego chroni prawa funkcjonarjusza, tryb ten jest—pozatem—ze wszech miar praktyczny, a nawet korzystny dla samego zainteresowanego funkcjonarjusza—którego zwalnia od obowiązku ponoszenia częstokroć znacznych kosztów sądowych; dlatego mimo pewnych wątpliwości Prokuratorja Generalna nie widzi przeszkód przeciwko stosowaniu tego trybu po za dziedzinami— unormowanemi wyraźnemi przepisami — jak długo Najwyższy Trybunał Administracyjny w sposób aurytatywny nie rozstrzygnie powyższych wątpliwości w kierunku niemożności stosowania trybu administracyjnego.

Samo przez się rozumie się, że o uznanie funkcjonarjusza za odpowiedzialnego za szkody i o zarządzenie potrąceń z jego uposażenia powinien być funkcjonarjusz zawiadomiony przez właściwe władze władze służbowe i to decyzją pisemną, od której mógłby wnieść dopuszczalnie środki prawne — wzgl. skargę do Najwyższego Trybunału Administracyjnego.

Zresztą w wypadkach—gdy zawinienie i różnica szkody są niewątpliwe — można często bez potrzeby uciekania się do trybu przymusowego — uzyskać dobrowolne uznanie przez funkcjonarjusza jego odpowiedzialności i dobrowolną zapłatę odszkodowania, wzgl. zgodę na potrącenie odszkodowania z uposażenia służbowego.

3) Odpowiedzialność cywilna funkcjonarjuszy za szkody, wynikłe z niedopatrzenia powinna być w zasadzie subsydjarną; dlatego należałoby przy nadpłatach uposażeń i t. p. w pierwszym rzędzie zarządzić zwrot od osoby, która nadpłatę pobrała (w drodze niewątpliwie uzasadnionych potrąceń z uposażenia—jeżeli osobą tą jest funkcjonarjusz państwowy—a w innych wypadkach w drodze powództwa sądowego). Realizowanie odpowiedzialności funkcjonarjusza nastąpiłoby w wypadku, gdyby zwrot od osoby bezpośrednio zobowiązanej z jakichkolwiek przyczyn (np. z powodu braku majątku) nie mógłby być uzyskany.

Odpis otrzymuje Ministerstwo Skarbu.

Za Prezesa Prokuratorji Generalnej
Kierownik Wydziału
(—) Dr. Hillbricht

67.

Okólnik Nr. 103 z dn 25 czerwca 1928 r. Nr. OL. 761 5 28 r. Panom Wojewodom i P. Komisarzowi Rządu m. st. Warszawy w sprawie wykonania rozp. Prezydenta Rzplitej z dn. 19 I. 1928 r. o organiz. i zakresie działania władz adm. ogólnej.

Ministerstwo Spraw Wewnętrnych przesyła w ślad poprzedniego swego okólnika Nr. 99 z dn. 14. VI 1928 r. do wiadomości.

Za Naczelnika Wydziału
(—) *Dr. Drążek-Drawicz*
Radca Ministerjalny.

MINISTERSTWO ROBÓT PUBLICZNYCH
Departament Ogólny
L. I. Os. 1116 28 z dn. 4 maja 1928 r.

Odpis.

Do Dyrekcji Dróg Wodnych w Krakowie, w Warszawie, w Toruniu, w Wilnie.

Zwraca się uwagę Urzędu na rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 19 stycznia 1928 r. o organizacji i zakresie działania władz administracji ogólnej (Dz. U. R. P. Nr. 11 (28 poz. 86) a w szczególności na postanowienia objęte art. 10 — 20 do których należy się ściśle zastosować.

W związku z powyższem należy przesłać właściwym Wojewodom dla ewidencji i ewentualnego użytku przy wykonaniu rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej, a w szczególności postanowień art. 13 wykaz urzędów względnie eksponowanych organów oraz wykaz rzek i dróg wodnych leżących na ich terytorjum.

Minister
(—) *Moraczewski.*

68.

Okólnik Nr. 104 z dnia 27 czerwca 1928 r. Nr. OL. 23 21 Do Pana Wojewody (wszyscy), Pana Komisarza Rządu m. st. Warszawy w sprawie Ogólnych wskazówek w związku z wejściem w życie rozp. Prezydenta R. P. z 22|3 1928 r. o postępowaniu administracyjnem (Dz. U. R. P. Nr. 36 poz. 341).

Dnia 1 lipca r. b. wchodzi w życie rozporządzenie Prez. R. P. z 22. 3. 1928 r. o postępowaniu administracyjnem (Dz. U. R. P. Nr. 36 poz. 341).

Ze względu na wielką wagę tego rozporządzenia zaliczyłem je do rzędu tych przepisów, któ-

rych *dokładnej* znajomości od każdego urzędnika administracji spraw wewnętrznych bezwzględnie będę wymagał.

Zanim zainicjowana przeze mnie specjalna akcja dokształcania urzędników da zupełnie zadawalające wyniki, pragnę zwrócić uwagę na niektóre przepisy rozporządzenia o postępowaniu administracyjnem, które dotyczą zagadnień najaktualniejszych zarówno dla urzędników jak i dla osób interesowanych, załatwiających sprawy w urzędach.

Dla urzędników zagadnienia te są aktualne w codziennych stosunkach urzędowych bez względu na kategorję, stopień służbowy i zajmowane poszczególnych urzędników stanowisko;

niemniej zaznajomienie się z temi przepisami szerokich kół ludności może w niejednem ułatwić prawidłową działalność urzędów, jako też umożliwić ludności korzystanie z tych ułatwień, jakie rozporządzenie o postępowaniu administracyjnem w stosunkach z urzędami przynosi.

Dlatego koniecznem jest aby P. P. Wojewodowie dołożyli starań do jaknajwiększego spopularyzowania odpowiednich przepisów postępowania tak wśród urzędników jak i wśród ludności.

W tym celu zostały opracowane 2 załączniki do niniejszego okólnika, z których *załącznik I.* przeznaczony jest szczególnie do spopularyzowania wśród urzędników, zaś *załącznik II.* — wśród ludności.

Sposób spopularyzowania załącznika I pozostawiam uznaniu P. P. Wojewodów.

Załącznik II wydany w formie plakatu winien być bezwłocznie wywieszony w Urzędach Wojewódzkich (Komisarjacie Rządu), Starostwach, biurach samorządu wojewódzkiego i powiatowego, magistratach, urzędach gminnych, na posterunkach policji — w miejscu dostępnem dla publiczności, a przytem w sposób zabezpieczający go od szybkiego zniszczenia.

Niebawem zostanie nadesłana Panom osobno instrukcja dla urzędów gminnych w przedmiocie doręczania wezwań i sporządzania protokułów.

zał.

Minister Spraw Wewnętrznych
(—) Sławoj Składkowski

Załącznik I do okólnika
Min. Spraw Wewn. Nr. 104.

Zasady załatwiania spraw we Władzach i Urzędach Administracyjnych, Państwowych i Samorządu Terytorjalnego.

I. ZASADY OGÓLNE.

1) Bezzwłoczne załatwianie spraw nieskomplikowanych.

Sprawy, które nie wymagają zbierania przedwstępnych informacyj, dochodzeń, opinij i t. p., winny być z reguły załatwiane niezwłocznie, o ile możności w formie ustnej i bezpośredniej, zarówno w stosunku do osób, które zgłaszają się w urzędzie, jako też przy sposobności wyjazdów służbowych poza siedzibą urzędu. Przytem władza w miarę potrzeby ma utrwalać istotną część czynności urzędowej w protokule lub w formie adnotacji na akcie (art. 68).

2) Sprawy nie wymagające załatwienia.

Jeżeli niema podstawy prawnej lub faktycznej do merytorycznego załatwienia sprawy, będącej przedmiotem podania, władza pozostawia je bez załatwienia, a sprawę wszczętą już umarza, czyniąc odpowiednią adnotację na akcie i w miarę okoliczności zawiadamiając petenta (art. 71).

3) Celowość, szybkość, prostota i oszczędność.

O ile poszczególne przepisy nie określają ściśle postępowania dla ustalenia okoliczności, mających być podstawą rozstrzygnięcia, ma władza z urzędu ustanawiać zakres postępowania wyjaśniającego i środków dowodowych, potrzebnych dla należytego ustalenia stanu sprawy, kierując się przytem względami celowości, szybkości, prostoty i zaoszczędzenia kosztów (art. 44).

Jeżeli osoba interesowana powołuje się na okoliczności, które można ustalić na podstawie akt urzędowych, będących w posiadaniu władz lub urzędów polskich, i przytem wskazuje tę władzę lub urząd, wówczas władza akta te sprowadzi lub dokona w nich potrzebnych oględzin na miejscu (art. 56).

1. Gdy dla wydania decyzji konieczne jest rozstrzygnięcie pytania wstępnego, podlegającego kompetencji innych władz administracyjnych lub sądu, władza rozstrzygająca wyda decyzję tymczasową, uwarunkowaną późniejszem rozstrzygnięciem pytania wstępnego, jeśli zaś taka decyzja jest niemożliwa, władza rozstrzygnie sprawę, opierając się na własnej ocenie pytań wstępnych (art. 74 ustęp 1).

Uwaga: Wyjątki od tej zasady, patrz art. 74 ustęp 2.

2. Załatwienie winno z reguły następować w całości. Jeżeli jednak sprawa dopuszcza podział na kilka części natenczas można, o ile jest to celowe, wydać decyzję o oddzielnych częściach, jeśli całość nie dojrzała jeszcze do rozstrzygnięcia (art. 78 ustęp 2).

II. ZASADY SZCZEGÓŁOWE.

1) Kwestja właściwości władzy.

Władza powinna z urzędu przestrzegać swej właściwości rzeczowej i miejscowej (art. 2 ustęp 2).

Gdy między władzami toczy się spór o właściwość, lub gdy uzasadniona jest właściwość kilku władz, a zwłoka w załatwieniu grozi niebezpieczeństwem, wówczas każda z władz winna przedsięwziąć w obrębie swego zakresu działania konieczne czynności, zawiadamiając o tem inne władze (art. 6).

2) Obowiązek wyłączenia się urzędników.

1. Urzędnik powinien się wyłączyć:

a) w sprawie, w której sam jest stroną, albo pozostaje do strony w takim stosunku prawnym, że wynik sprawy oddziaływa na jego osobiste prawa i obowiązki;

b) w sprawie żony, krewnych i powinowatych do drugiego stopnia włącznie, rodzeństwa i ich dzieci;

c) w sprawie swych rodziców, przybranych

dzieci przysposobionych oraz osób, będących pod jego opieką lub kuratelą;

d) w sprawie w której był lub jest pełnomocnikiem jednej ze stron;

e) w postępowaniu odwoławczem, jeżeli brał udział w niższej instancji w wydaniu zaskarżonej decyzji;

f) w sprawie, z powodu której wdrożono przeciw niemu dochodzenie wstępne, postępowanie dyscyplinarne lub karno-sądowe.

2. Przełożony może wyłączyć podwładnego urzędnika, jeżeli uzna to za potrzebne ze względu na interes publiczny (art. 7).

W wypadkach wyłączenia urzędnik powinien być bezzwłocznie zastąpiony przez innego, a do tego czasu ma przedsiębrać tylko te czynności, które nie cierpią zwłoki (art. 8).

3) Terminowe załatwianie spraw.

4. Załatwiając sprawę pisemnie należy to czynić z możliwym pośpiechem, w każdym razie tak aby sprawa została przez władze administracji ogólnej w zakresie administracji spraw wewnętrznych zakończona najpóźniej w ciągu 3 miesięcy, a jeżeli sprawa ma być w myśl obowiązujących przepisów załatwiona po porozumieniu się z inną władzą,—najpóźniej w ciągu 5 miesięcy o ile poszczególne przepisy nie ustalają terminów innych.

5. Do wszystkich spraw, załatwianych przez inne władze i w innym zakresie, niż wymienione w ustępie powyższym, terminy 3 i 5 miesięcy przedłuża się do 6 miesięcy (art. 68 pkt. 4 i 5).

1. Do terminów, wskazanych w ust. 4 i 5 art. 68 nie wlicza się:

a) terminów specjalnych, przewidzianych w poszczególnych przepisach prawnych dla dopełnienia warunków, przez te przepisy wymaganych;

b) okresów zwłoki, spowodowanych bądź wyraźną winą osób interesowanych, bądź okolicznościami, niezależnemi od władzy decydującej.

2. Terminy, wskazane w ust. 4 i 5 art. 68, nie mają również zastosowania w wypadkach wstrzymania postępowania administracyjnego (art. 74) (art. 69).

1. O ile w terminie, wskazanym w ust. 4 i 5 art. 68, sprawanie zostanie całkowicie załatwiona, a poszczególne przepisy prawne nie przewidują skutków szczególnych na wypadek braku decyzji władzy w ciągu pewnego okresu czasu, strona ma prawo żądać przekazania sprawy do instancji wyższej celem jej załatwienia.

2. Podanie strony władza winna przekazać do instancji wyższej najdalej w ciągu trzech dni, bądź z aktami sprawy, bądź z wyjaśnieniem, że sprawa nie mogła być w terminie załatwiona z powodu okoliczności, przewidzianych w art. 69.

3. Władza wyższa, która załatwia sprawę za władzę niższą, działa w charakterze tej instancji, za którą spełnia tę czynność. Od takich orzeczeń, wydanych za władzę niższą, odwołanie, jeśli jest dopuszczalne, rozstrzyga władza instancyjnie wyższa od władzy rozstrzygającej (art. 70).

4) Forma decyzyj: ustne i piśmienne.

Sprawy należy załatwiać w formie pisemnej i doręczać stronom odpowiednie pisma, jeżeli tego przepisy bądź wprost, bądź pośrednio wymagają, albo jeżeli to wyraźnie leży w interesie strony (art. 68 ustęp 3).

1. Decyzję, wydaną w obecności strony, ogłasza się jej ustnie. Jednakże strona może natychmiast zgłosić żądanie doręczenia decyzji na piśmie. W takim razie, jeżeli decyzja nie jest natychmiast wykonalna uważa się dzień doręczenia decyzji na piśmie za dzień jej doręczenia.

2. Decyzja główna, wydana w nieobecności strony, powinna być doręczona jej na piśmie. Potrzebę doręczenia na piśmie innych decyzyj, wydanych w podobnych warunkach, oceni władza.

3. Postanowienia artykułu niniejszego nie naruszaią przepisów innych ustaw, które przewidują obowiązek doręczania decyzyj na piśmie (art. 80).

5) Treść decyzyj.

1. Każda decyzja powinna zawierać powołanie się na podstawę prawną, datę, osnowę decyzji, oznaczenie jej rodzaju, podpis władzy oraz wskazać, czy przysługuje od niej odwołanie czy skarga.

2. Jeśli decyzja jest w całości lub w części odmowna, powinna zawierać prawne i faktyczne uzasadnienie.

3. Jeśli decyzja jest pozostawiona całkowicie swobodnej ocenie władzy, wystarczy powołać się na podstawę prawną, w innych wypadkach swobodnej oceny wystarczy to jedynie wówczas, kiedy ważny interes państwowy przemawia przeciwko bliższemu uzasadnieniu (art. 75).

1. Objaśniając stronę o przysługującem jej prawie wniesienia odwołania lub skargi do władzy wyższej, należy wskazać tę władzę oraz termin i tryb zaskarżenia.

2. W decyzji głównej tej władzy, która jest dla sprawy ostateczna, należy wyraźnie w objaśnieniu zaznaczyć, że decyzja jest ostateczna w administracyjnym toku instancji, niezależnie od możliwych uprawnień do wniesienia skargi do Najwyższego Trybunału Administracyjnego (art. 76).

Jeżeli decyzja ustanawia obowiązek pewnego świadczenia albo stworzenia pewnego określonego stanu, wówczas należy oznaczyć w decyzji odpowiedni termin dla wypełnienia nałożonego obowiązku (art. 79).

6) Sprostowanie decyzyj.

Władza może każdego czasu przedsięwziąć z urzędu lub na wniosek osób interesowanych sprostowanie w swych decyzjach błędów pisarskich, rachunkowych oraz innych oczywistych omyłek (art. 81).

7) Zmiana decyzyj.

1. Jeśli władza, która decyzję wydała, uzna, że odwołanie (Uwaga: Wniesione we właściwym czasie przez stronę) zasługuje na uwzględnienie, może sama zmienić swoją decyzję, o ile w decyzji tej nie nabyły praw osoby inne.

2. To samo stosuje się gdy na decyzję władzy wniesiono skargę do sądu administracyjnego (art. 90).

Decyzje na mocy których strony lub osoby inne nie nabyły żadnych praw, mogą być uchylane i zmieniane z urzędu w każdym czasie tak

przez władzę, która decyzję wydała, jak w trybie nadzoru przez władzę przełożoną (art. 99).

Prawomocne decyzje, na mocy których strony lub osoby inne nabyły już prawa, mogą być uchylane lub zmieniane przez władzę, która je wydała, za zgodą tych stron lub osób, o ile temu nie sprzeciwiają się ustawy (art. 100).

Zastrzeżone w poszczególnych przepisach prawnych kompetencje władz co do cofania lub ograniczenia udzielonych koncesyj, zezwoleń, upoważnień i innych nadawanych przez władzę uprawnień, pozostają nienaruszone (art. 104).

8) Wykonanie decyzyj.

1. Przed upływem terminu dla odwołania dacyzja nie ulega wykonaniu.

2. Wniesienie odwołania w terminie wstrzymuje wykonanie decyzji.

3. Wyjątek od zasad powyższych stanowią decyzje:

a) których natychmiastowa wykonalność jest przewidziana w ustawie,

b) zgodnie z żądaniem wszystkich stron,

c) co do których strony zrzekły się prawa wniesienia odwołania.

4. Pozatem władza może postanowić, że decyzja ulega natychmiastowemu wykonaniu, jeśli jest to wskazane w interesie publicznym lub w wyjątkowo ważnym interesie strony. W tym ostatnim wypadku władza może zażądać od strony odpowiedniego zabezpieczenia (art. 87).

Decyzję co do natychmiastowej wykonalności władza może wydać zarówno łącznie z rozstrzygnięciem sprawy, jak i oddzielnie w razie późniejszego ustalenia jej potrzeby (art. 88).

9) Sporządzanie protokółów.

1. Protokół sporządza się tak, aby z niego widoczne było, kto, kiedy, gdzie i jakich czynności urzędowych dokonał, kto był przy tem obecny w charakterze władz współdziałających osób interesowanych, ich pełnomocników, świadków i biegłych, co i w jaki sposób zapomocą dokonanych czynności ustalono i jakie zarzuty lub uwagi zgłosiły obecne przy czynności osoby.

2. Jeżeli przesłuchani świadkowie i biegli zeznawali pod przysięgą, w protokule przesłuchania należy to zaznaczyć. O ile zeznania różnią się między sobą, każde zeznanie zapisuje się oddzielnie w miarę możności własnemi słowami osoby zeznającej bez zmian, opuszczeń i dodatków.

3. Osobom piśmiennym władza może zezwolić: na zapisywanie do protokółu swych zeznań, lub też w miejsce zeznania ustnego, gdy przesłuchanie ma się odbywać bez przysięgi,—na dostarczenie zeznania na piśmie. W tym wypadku zeznanie musi być napisane w całości własnoręcznie przez zeznającego.

4. Jeżeli przesłuchanie dokonane zostało za pośrednictwem tłumacza, należy zapisać również do protokułu, w jakim języku zeznanie złożono i kto był tłumaczem.

5. Protokół przesłuchania powinien być odczytany zeznającej osobie i przedstawiony jej do podpisu niezwłocznie po złożeniu zeznania. Wszelkię inne protokóły odczytuje się wszystkim osobom obecnym, biorącym udział w czynności urzędowej, które następnie winny protokół podpisać. Jeżeli ktokolwiek nie chce lub nie może podpisać protokułu, wówczas przyczynę tego zaznacza się w protokóle.

6. Skrobania w protokółach są wzbronione, poprawki i uzupełnienia można robić, lecz tak, aby wyrazy skreślone były jeszcze czytelne, a przytem, aby poprawki były stwierdzone w protokóle przed jego podpisaniem (art. 20).

Załącznik II do okólnika Min. Spraw Wewn. Nr. 104|1928.

Postępowanie administracyjne w urzędach wojewódzkich, w starostwach oraz w urzędach samorządu terytorjalnego według obowiązujących od dnia 1 lipca 1928 r. przepisów rozporządzenia Prezydenta R. P. z dnia 22 marca 1928 r. „o postępowaniu administracyjnem" (Dz. U. R. P. Nr. 36 poz. 341).

I. Wnoszenie podań

1) Forma podań.

Prośby, odwołania, skargi, zażalenia i t. p. podania mogą być wnoszone do władz pisemnie lub telegraficznie, a także zgłaszane ustnie do protokółu, o ile specjalne przepisy i rodzaj sprawy nie stoją temu na przeszkodzie (art. 15 ustęp 1).

Wniesienie podania, które zawiera wyrażenia nieprzystojne lub jest utrzymane w tonie niewłaściwym podlega karze (patrz niżej pod V).

2) Potwierdzenie odbioru.

Na żądanie osoby interesowanej władza obowiązana jest potwierdzić odbiór podania (art. 18).

3) Treść podania i adres.

Podanie powinno zawierać:

a) wskazanie władzy do której jest skierowane,

b) wskazanie zarządzenia lub orzeczenia, którego wydania albo uchylenia petent się domaga,

c) datę,

d) podpis, a gdy podanie jest pierwszem w sprawie — winno zawierać nadto:

e) adres petenta (art. 16 ustęp 1).

Osoba interesowana, która w toku wiadomego jej postępowania zmienia miejsce zamieszkania, powinna o tem władzę zawiadomić (art. 30 ustęp 1).

W przeciwnym razie doręcza się jej nadal pod adresem poprzednim, pozostawiając pismo w urzędzie gminnym lub na poczcie ze skutkiem prawnym równym doręczeniu (art. 30 ustęp 2).

W postępowaniu, wszczętem na skutek podania, podpisanego przez dwie lub więcej osób bez wskazania osoby, której należy doręczyć odpowiedź, wszelkie pisma doręcza się tylko jednej z podpisanych osób według uznania władzy, o ile nie określa tego inaczej inny przepis prawny (art. 31).

4) Podpisy na podaniach.

Za nieumiejącego lub niemogącego się podpisać, podanie podpisuje inna osoba przez niego uproszona, swojem nazwiskiem czytelnie, wskazując swoje miejsce zamieszkania i zaznaczając przed podpisem, że podpis ten uskutecznia zamiast interesowanego na jego prośbę (art. 16 ustęp 2).

W razie zwrócenia się telegraficznego bez poświadczenia podpisu, władza ma prawo, gdy zachodzi wątpliwość, żądać od osoby interesowanej pisemnego potwierdzenia telegramu. W wypadku potwierdzenia uważa się, że podanie zostało wniesione ważne w terminie pierwotnym (art. 15 ustęp 2).

Podania bez podpisu lub też z podpisem, wykonanym sposobem mechanicznym, władza może nie przyjąć, o ile ma wątpliwości, czy podanie zostało wniesione z wolą osoby interesowanej. W razie potrzeby władza wyznacza stosowny termin dla potwierdzenia podania. W wypadku potwierdzenia uważa się, że podanie zostało wniesione ważnie w terminie pierwotnym (art. 16 ustęp 3).

5) Braki w podaniu.

W wypadkach, gdy podanie ma braki formalne, jak np. nieczytelne, w treści swej niezrozumiałe, napisane z pogwałceniem przepisów o języku podań i t. p. władza może bądź podania nie przyjąć, bądź wyznaczyć wnoszącemu podanie stosowny termin dla usunięcia tych braków. Jeżeli wnoszący podanie do tego się zastosuje uważa się, że podanie zostało wniesione ważne w terminie pierwotnym (art. 16 ustęp 4).

6) Podanie wniesione do władzy niewłaściwej.

Jeżeli wniesiono podanie do władzy niewłaściwej, winna ona niezwłocznie podanie te skierować do władzy jej zdaniem właściwej z równoczesnem zawiadomieniem o tem wnoszącego, lub zwrócić mu podanie ze wskazaniem tej władzy (art. 2 ustęp 3).

7) Podanie dotyczące kilku różnych spraw.

Jeżeli podanie, wniesione przez jedną lub więcej osób, dotyczy kilku spraw, z których każda powinna być załatwiona oddzielnie, władza uczyni przedmiotem swego załatwienia jedną z nich, jej zdaniem najważniejszą z pośród tych, do których załatwienia jest właściwą, zawiadamiając o tem wnoszącego (art. 17).

8) Opłaty stemplowe.

Skutki niewniesienia opłaty stemplowej, jako też sprawy zwolnienia od tej opłaty regulują przepisy o opłatach stemplowych (art. 107 ustęp 6).

Uwaga. Co do innych opłat i należności patrz pod VI.

II. Osoby interesowane i ich pełnomocnicy.

1) Zdolność prawna i do działań prawnych.

Zdolność prawną i zdolność do działań prawnych osób interesowanych ocenia władza według prawa cywilnego, o ile przepisy administracyjne w poszczególnych wypadkach nie stanowią inaczej (art. 10).

2) Zastępstwo osób nieobecnych i niezdolnych do działań prawnych.

Dla osób nieobecnych lub niezdolnych do działań prawnych, a nie mających zastępcy prawnego, może władza wystąpić do sądu z wnioskiem o wyznaczenie takiego zastępcy (art. 13).

3) Zastąpienie się przez pełnomocnika.

Osoba interesowana może do zastąpienia siebie upoważnić pełnomocnika, o ile nie jest wymagane jej osobiste działanie (art. 11).

1. Pełnomocnikiem może być osoba własnowolna, o ile poszczególne przepisy prawne nie stanowią inaczej.

2. Oprócz pełnomocnictw, sporządzonych lub poświadczonych w urzędach i przez notarjuszów, są dopuszczalne również pełnomocnictwa prywatne o ile ich wiarogodność nie budzi wątpliwości.

3. Pełnomocnictwa mogą być sporządzone oddzielnie, albo zawarte w protokółach, adnotacjach, podaniach i t. p.

4. Pozatem władza w sprawach mniejszej wagi może nie żądać pełnomocnictwa, jeżeli zastępcami osób interesowanych są członkowie rodziny, osoby należące do wspólnego gospodarstwa domowego lub ich pracownicy, a władza nie ma wątpliwości co do istnienia i zakresu uprawnienia do zastępstwa (art. 12).

4) Zawodowi zastępcy.

Władza nie dopuści pełnomocnika, który trudni się zawodowo zastępstwem stron, nie mając odpowiednich uprawnień (art. 12 ustęp 5).

III. Dowiadywanie się w urzędzie o biegu spraw.

1) Dowiadywanie się o sprawie.

1. Osoby interesowane i ich pełnomocnicy mają prawo w godzinach do tego przeznaczonych dowiadywać się o biegu spraw (art. 14 ustęp 1).

Uprawnianie to nie może być wykonywane ze szkodą dla tajemnicy urzędowej (art. 14 ustęp 5).

2) Przeglądanie akt.

Strona lub też należycie upoważniony jej pełnomocnik może na podstawie zezwolenia władzy i w obecności urzędnika, wyznaczonego przez naczelnika urzędu, przeglądać akta administracyjne, które zdaniem władzy zawierają dane niezbędne dla strony celem uzasadnienia jej praw i interesów (art. 14 ustęp 2).

Uprawnienia te nie służą wszystkim „osobom interesowanym a tylko t. zw. „stronom" t. j. takim osobom interesowanym, „które uczestniczą w sprawie na podstawie roszczenia prawnego lub prawnie chronionego interesu" (art. 9 ustęp 2).

Uprawnienia te nie mogą być wykonywane ze szkodą dla tajemnicy urzędowej (art. 14 ustęp 5).

3) Wydawanie odpisów z dokumentów.

Władza może na prośbę strony zezwolić na wydanie odpisów z dokumentów, o ile to ze względu na interes publiczny jest dopuszczalne (art. 14 ustęp 3),

Uprawnienie to służy również tylko „stronom" (patrz wyżej pod 2) i nie może być wykonywane ze szkodą dla tajemnicy urzędowej (art. 14 ustęp 5).

Uwaga. Jeżeli władza odmówi udzielenia informacji, przejrzenia akt lub wydania odpisu z dokumentu albo pozwoli tylko w ograniczonym zakresie, to od takich zarządzeń „nie przysługuje żaden środek prawny oddzielnie od odwołania co do istoty sprawy" (art. 14 ustęp 4).

IV. Wezwania i obowiązek stawiennictwa względnie udzielenia wyjaśnień.

1) Przepis ogólny.

Władza ma prawo, w wypadkach zaś, gdy poszczególne przepisy to przewidują, — ma obowiązek, wzywać osoby, od których potrzebuje wyjaśnień lub których udział w czynnościach władzy jest potrzebny, do złożenia tych wyjaśnień bądź osobiście w urzędzie, bądź pisemnie, bądź przez osoby inne, — jak również do udziału w czynnościach władzy (art. 22 ustęp 1).

Władza bada świadków bądź z własnej inicjatywy, bądź na wniosek stron. Świadkowie, badani na wniosek stron, mogą być bądź wzywani przez władzę, bądź sprowadzani za zgodą władzy przez same strony (art. 57 ustep 1).

1. Wzywanie i badanie biegłych dokonywa się na tych samych zasadach co wzywanie i badanie swiadków (art. 62).

2) Forma wezwania.

a) wezwania wogóle.

Wezwanie powinno być opatrzone podpisem urzędnika władzy wzywającej.

W wezwaniu należy wskazać:

a) imię, nazwisko i adres wezwanego,
b) w jakiej sprawie i w jakim charakterze go się wzywa,
c) nazwę i adres władzy wzywającej,
d) czy wezwany ma się stawić osobiście, czy może złożyć wyjaśnienie na piśmie, czy też może przysłać zamiast siebie pełnomocnika,
e) wyznaczyć odpowiedni termin w ciągu którego powyższe żądanie władzy ma być spełnione, albo też wskazać ściśle dzień, godzinę i miejsce stawiennictwa wezwanego lub pełnomocnika,
f) wskazać czy zadośćuczynienie wezwaniu jest obowiązkowe, a w razie twierdzącym — podać skutki prawne niezastosowania się do wezwania (art. 22 ustęp 2 i 3).

b) wezwania na rozprawę ustną.

O terminie rozprawy ustnej należy zawiadomić strony, świadków i biegłych oraz zainteresowane władze i urzędy bezpośrednio, inne zaś osoby interesowane przez publiczne ogłoszenia w sposób, w danej miejscowości praktykowany.

W zawiadomieniu lub ogłoszeniu o rozprawie ustnej należy:

a) określić dokładnie przedmiot, miejsce i czas rozprawy;
b) oznajmić, że interesowani mogą bądź stawić się osobiście, na rozprawie, bądź najpóźniej do dnia poprzedzającego dzień rozprawy, złożyć na piśmie swe żądania wnioski i zarzuty;
c) zwrócić uwagę na przepis ust. 2 art. 47 (art. 46).

3) Doręczenia.

Wezwania i inne pisma urzędowe władza doręcza za pokwitowaniem bądź bezpośrednio w urzędzie, bądź poza nim, przytem bądź przez własnych funkcjonarjuszów, bądź przez pocztę, bądź przez inne organa władzy lub wreszcie przez urzędy gminne (magistraty) (art. 23).

Jeżeli ze względu na brak czasu lub z innych przyczyn wzywanie sposobami, wskazanemi w art. 23, byłoby szczególnie utrudnione, można wzywać telegraficznie, telefonicznie lub w sposób inny, najodpowiedniejszy ze względu na okoliczność (art. 34 ustęp 1).

Uwaga. Szczegółowe przepisy, dotyczące sposobu doręczania wezwań i pism urzędowych, są zawarte w rozdziale VII rozporządzenia Prezydenta R. P. o postępowaniu administracyjnem.

4) Obowiązek udzielania wyjaśnień na piśmie.

Osoba interesowana nie ma prawa uchylać się od udzielenia na piśmie wyjaśnień, żądanych przez władzę w interesie publicznym, z wyjątkiem wypadków, wskazanych w art. 59 i 60 co do świadków (*uwaga:* wypadki te wyliczone są niżej pod 8). Zamiast składania wyjaśnień na piśmie ma ona prawo dla ich złożenia stawić się osobiście w urzędzie wzywającym, albo w najbliższym rzeczowo właściwym urzędzie lub w urzędzie gminnym, albo przysłać pełnomocnika (art. 32 ustęp 3).

Władza może zamiast badania świadków ograniczyć się do żądania od nich zeznań na piśmie pod warunkami, wskazanem i w ust. 3 art. 20 (art. 57 ustep 2).

5) Osobiste stawiennictwo.

Osobiste stawiennictwo osób interesowanych przed władzą prowadzącą sprawę dla dania wyjaśnień może być wymagane tylko w wypadkach, gdy ze względu na wyjątkowo ważny interes publiczny władza uzna to za konieczne a przytem:

a) w sprawach, załatwianych przez urzędy gminne (magistraty), gdy wezwany zamieszkuje lub przebywa w obrębie tejże gminy;

b) w sprawach, załatwianych przez władze powiatowe lub władze wyższe w obrębie tego powiatu, w którym mieszka lub przebywa wezwany, jednakże w razie wezwania z odległości ponad 15 klm. — za wynagrodzeniem i za zwrotem kosztów jak świadkom (art. 106) (art. 32 ustęp 1).

Gdy nie można zastosować przepisów ust. 1 lit. a) i b), władza może dokonać przesłuchania zapomocą równorzędnej lub niższej władzy miejsca zamieszkania lub też pobytu wezwanego, albo też wskazać, że wezwany może bądź przysłać pełnomocnika, bądź złożyć wyjaśnienie na piśmie (art. 32 ustęp 2).

W razie obowiązku stawiennictwa osobistego, a niemożności uczynienia tego w terminie lub w dniu wyznaczonym, osoba interesowana powinna niemożność tę uzasadnić. Za ważne przyczyny niestawiennictwa uważa się przyczyny, wskazane w art. 58 (*uwaga*: Patrz niżej pod 7) co do świadków (art. 33).

6) Kary za niestawiennictwo i odmówienie wyjaśnień.

Strony, świadkowie i biegli, winni niestawiennictwa na wezwanie władz lub odmowy dania żądanych wyjaśnień lub zeznań na piśmie bez usprawiedliwionej przyczyny, ulegają w celu wymuszenia czynności karze do 50 zł. W razie ponownego niewykonania żądania władzy — ulegają karze do 100 zł. i mogą być sprowadzeni do urzędu przymusowo. Kara może być ściągniętą dopiero po upływie terminu wskazanego w ust. 2.

Strony, świadkowie i biegli mogą w ciągu 14 dni od daty ogłoszenia im decyzji wymierzającej karę przedstawić władzy przyczyny niestawiennictwa. W razie uznania tych przyczyn za usprawiedliwione władza może uchylić nałożoną karę pieniężną (art. 108 ustępy 1 i 2).

7) Przyczyny usprawiedliwiające nie stawienie się lub nie nadesłanie zeznań na piśmie.

1. Władza może uznać ważne przeszkody uniemożliwiające świadkowi (*uwaga:* to samo odnosi się i do osób interesowanych i do biegłych) stawienie się w terminie wyznaczonym oraz usprawiedliwiające nieprzedstawienie w terminie wyznaczonym zeznań na piśmie.

2) W szczególności, za przyczyny usprawiedliwiające niestawiennictwo świadka uważa się chorobę świadka, jako też śmierć rodziców, męża żony lub dzieci, przerwanie komunikacji, pozbawienie wolności i zbyt późne otrzymanie wezwania (art. 58).

Niestawiennictwo osób wezwanych sposobami wskazanemi w ust. 1, art. 34 (patrz wyżej pod 3) pociąga za sobą skutki niestawiennictwa o tyle tylko, o ile władza nie będzie miała wątpliwości, że wezwanie doszło zawczasu do wiadomości wezwanego. (art. 34 ustęp 2).

3. Jeśli stawiennictwo *świadka* jest utrudnione bądź z powodu znacznej odległości jego miejsca zamieszkania od miejsca stawiennictwa, bądź z powodu choroby, władza może wzamian wzywania go, bądź zażądać zeznań na piśmie, bądź zbadać świadka sama lub przez równorzędny albo niższy urząd w miejscu, znajdującem się w pobliżu zamieszkania świadka, a świadka, który z powodu choroby nie może stawić się przed władzą lub urzędem, — zbadać na miejscu.

4. Niewykonanie żądania władzy co do stawiennictwa lub złożenia zeznań na piśmie świadek winien usprawiedliwić (art. 57 ustęp 3 i 4).

8) Prawo uchylenia się od zeznań.

Nikt nie może odmówić zeznań w charakterze świadka (*uwaga:* To samo odnosi się do osób interesowanych i do biegłych) jednak świadek może odmówić odpowiedzi na pytania, gdy odpowiedź mogłaby spowodować karno-sądową odpowiedzialność, albo narazić na hańbę, albo wyrządzić bezpośrednio znaczną stratę majątkową w stosunku do samego świadka, jego małżonka, jego krewnego lub powinowatego linji wstępnej lub zstępnej, krewnego w linji bocznej do trzeciego a powinowatego do drugiego stopnia, dziecka przysposobionego, rodziców przybranych oraz osoby, nad którą świadek sprawuje opiekę lub kuratelę, albo spowodować naruszenie prawnie uznanej tajemnicy zawodowej (art. 60).

Nie mogą być badani w charakterze świadków: (*Uwaga*: To samo odnosi się do osób interesowanych i do biegłych)

a) osoby niezdolne do udzielania swoich spostrzeżeń oraz osoby, które były niezdolne do spostrzeżenia faktu, mającego być udowodnionym,

b) duchowni co do tego, co im powierzono na spowiedzi lub pod tajemnicą duchowną,

c) wojskowi, funkcjonarjusze państwowi, oraz pracownicy komunalni co do znanych im tajemnic urzędowych, chyba że uzyskają zezwolenie na złożenie zeznań od swego przełożonego (art. 59).

V. Niewłaściwe zachowanie się wobec władzy.

Za niewłaściwe zachowanie się w czasie rozprawy lub innych czynności urzędowych strony, świadkowie i biegli mogą być wydaleni z miejsca rozprawy lub z powyższych czynności, przez kierującego urzędnika (art. 67).

1. Za nieprzystojne zachowanie się w urzędzie niezależnie od zastosowania postanowienia art. 67, jak również za wniesienie do urzędu podania, które zawiera wyrażenia nieprzystojne, lub jest utrzymane w tonie niewłaściwym i nieodpowiadającym godności urzędu winni ulegają grzywnie do 100 zł.

2. W orzeczeniu należy oznaczyć na wypadek nieściągalności grzywny karę aresztu zastępczego według słusznego uznania władz, jednak nie ponad dni 3.

3. Nałożenie kary nie wyklucza możności skierowania sprawy przeciwko winnemu na drogę sądową (art. 109).

4. Z powodu decyzji władzy o nałożeniu grzywny na mocy art. 109 można żądać skierowania sprawy do sądu według przepisów o postępowaniu karno-administracyjnem. Żądanie to nie wstrzymuje ściągnięcia grzywny (art. 110 ustęp 3).

VI. Koszta, opłaty i inne należności.

1. Prawo ubogich.

W razie stwierdzonego ubóstwa *strony*, władza władna jest częściowo lub całkowicie zwolnić ją od opłat należności oraz innych kosztów postępowania (art. 107 pkt. 5).

2. Opłaty wnoszone zgóry.

1. Jeżeli strona nie wniesie opłat i należności, które zgodnie z istniejącemi przepisami winny być uiszczone zgóry, władza wyznaczy jej termin od 7 do 14 dni celem wniesienia należnej sumy. Jeżeli w terminie tym należne sumy nie zostaną uiszczone, pismo wraz z załącznikami podlega zwrotowi lub czynność, uzależniona od opłaty, będzie zaniechana.

2. Władza ma jednak załatwić podanie mimo nieuiszczenia opłaty:

a) jeżeli za niezwłocznem załatwieniem przemawiają względy publiczne lub wzgląd na poważny interes strony;

b) jeżeli wniesienie podania stanowi czynność, dla której jest ustanowiony termin prekluzyjny;

c) jeżeli podanie wniosła osoba zamieszkała zagranicą bez pośrednictwa konsulatu polskiego

4. W wypadku, przewidzianym w lit. c) ust. 2 artykułu niniejszego, władza przesyła odpowiedź na podanie właściwemu konsulatowi polskiemu, który ją doręczy stronie za uprzedniem pobraniem opłaty konsularnej. (art. 107).

3. Zwrot kosztów postępowania.

1. Stronę obciążają te koszta postępowania administracyjnego: a) które wynikły z winy strony, b) które zostały poniesione w interesie lub na prośbę strony, a nie wynikają z ustawowego obowiązku władzy.

2. Do kosztów postępowania administracyjnego zalicza się koszta podróży i wynagrodzenia świadków i biegłych oraz koszta oględzin na miejscu, jako też koszta doręczania stronom pism urzędowych przez urzędy gminne (magistraty).

3. Władza może uznać także inne usprawiedliwione warunkami koszta postępowania, a w szczególności koszta sporządzenia próśb i wynagrodzenia adwokata.

4. Wynagrodzenie świadkom i biegłym wypłaca się bezzwłocznie po spełnieniu czynności, do której świadek lub biegły został powołany.

5. Od decyzji władz o wynagrodzeniu świadków i biegłych, zwrotu kosztów podróży oraz kosztów, przewidzianych w art. 105 ust. 3, niema odwołania (art. 105).

6. Żądania świadków i biegłych o przyznanie wynagrodzenia za stratę czasu i zwrot kosztów podróży winny być zgłoszone pod rygorem utraty roszczenia przed zakończeniem rozpoznania sprawy (art. 64).

VII. Odwołania, skargi.

1) Treść odwołania.

Odwołanie nie wymaga szczegółowego uzasadnienia; wystarczy, jeśli z podania strony wynika, iż nie jest zadowolona z decyzji władzy i prosi o jej zmianę (art. 85).

2) Termin odwołania.

Odwołanie należy wnieść w ciągu 14 dni po ogłoszeniu lub doręczeniu decyzji, o ile poszczególne ustawy nie przewidują terminów krótszych (art. 83).

Jeżeli koniec terminu przypada na niedzielę lub święto ustawowe, to za ostatni dzień terminu uważa się najbliższy następny dzień powszedni (art. 39).

Termin uważa się za zachowany, jeżeli przed jego upływem nadano pismo w polskim urzędzie pocztowym lub telegraficznym (art. 40).

Jeżeli strona udowodni, że uchybienie terminu nastąpiło bez jej winy z powodu przeszkód nie do przezwyciężenia, może ona w terminie siedmiodniowym od ustania przeszkody prosić władzę o przywrócenie terminu.

2. Równocześnie należy dopełnić czynności, która miała być w terminie dopełniona.

3. Prośba o przywrócenie terminu może być wyłożona w piśmie stanowiącym dopełnienie czynności.

4. Przywrócenie terminu siedmiodniowego, przewidzianego w ustępie 1 jest niedopuszczalne (art. 41).

Prośba o przywrócenie terminu nie wstrzymuje wykonania zaskarżonej decyzji władzy, jednakże władza może wstrzymać wykonanie, gdy uzna to za uzasadnione (art. 43).

3) Wniesienie odwołania.

1. Odwołanie należy wnieść za pośrednictwem tej władzy, która decyzję wydała.

2. Władza, która decyzję wydała, obowiązana jest otrzymane odwołanie w ciągu siedmiu dni po upływie terminu odwołania przesłać wraz z aktami sprawy do rozpoznania instancji wyższej, powiadamiając inne strony o wniesieniu odwołania (art. 89).

4) Błędne lub niedostateczne objaśnienia strony.

1. Jeśli władza błędnie objaśni stronę bądź co do terminu wniesienia odwołania lub skargi, bądź co do dalszego toku instancyj, wówczas objaśnienie takie nie może szkodzić stronie, która do niego się zastosowała.

2. Jeśli władza wogóle zaniedba objaśnić stronę o przysługującem jej prawie wniesienia odwołania lub skargi, strona może w ciągu 2 tygodni od chwili ogłoszenia lub doręczenia jej decyzji zażądać od władzy, która orzeczenie wydała, wydania lub też przesłania jej takiego objaśnienia. W tym wypadku termin dla wniesienia odwołania lub skargi liczy się od dnia otrzymania przez stronę objaśnienia (art. 77).

69.

Okólnik Nr. 105 z dnia 18 czerwca 1928 roku Nr. OL. 893|6|28 Panu Wojewodzie (wszyscy) w sprawie przepisów o ustroju i postępowaniu władz administracyjnych.

w ślad okólnika Nr. 99 z dn. 14.VI.1928 r. (Nr. OL. 148|80) przesyła się do wiadomości.

Naczelnik Wydziału
(—) *Hausner*

M. P. i O. S.
GŁÓWNY INSPEKTOR PRACY
Warszawa, dn. 29.V 1928 r.

Odpis.

Do

Panów Inspektorów Pracy wszystkich Okręgów i Obwodów

Okólnik Nr. 10 28.

Ostatniemi czasy ukazały się rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej, regulujące ustrój i zakres działania władz administracyjnych oraz tryb postępowania administracyjnego. Przepisy te dotyczą — bądź pośrednio, bądź bezpośrednio urzędowania inspektorów pracy, dlatego też uważam za niezbędne zwrócić na nie uwagę Panów Inspektorów z położeniem specjalnego nacisku na działy, które mają zastosowanie w praktyce Panów.

1) Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 19 stycznia 1928 r. o organizacji i zakresie działania władz administracji ogólnej (Dz. Ust. R. P. Nr. 11 poz. 86) weszło w życie z dn. 7 marca r. b.

Zgodnie z tem rozporządzeniem wszyscy wojewodowie z mocy ustawy otrzymali szereg uprawnień, które przysługiwały dotychczas wojewodom na mocy rozporządzeń Rady Ministrów, ponadto wojewodom kresowym na mocy uchwał Rady Ministrów. Specjalną uwagę należy zwrócić na art. art. 10 (stanowisko wojewody jako przedstawiciela Rządu), 11—14 (stosunek wojewody do naczelników władz niezespolonych, a więc i do inspektorów pracy), 15 (zasięganie opinji wojewody przy mianowaniu na stanowiska służbowe), 20 (wstrzymywanie przez wojewodę zarządzeń władz i urzędów państwowych na obszarze województwa), 25 (objęcie przez wojewodę całej administracji państwowej na obszarze województwa na wypadek mobilizacji).

2) Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 22 marca 1928 r. o postępowaniu administracyjnem (Dz. Ust. R. P. Nr. 36 poz. 341) wchodzi w życie z dn. 1 lipca 1928 r. Rozporządzenie to reguluje ogólne zasady postępowania władz administracyjnych *i ma całkowite zastosowanie do czynności inspektorów pracy.*

3) Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 22 marca 1928 r. o postępowaniu przymusowem w administracji (Dz. Ust. R. P. Nr. 36 poz. 342) weszło w życie z dniem 24 kwietnia b. r. i również ma zastosowanie do postępowania inspekcji pracy; w drodze postępowania przymusowego mogą być przeprowadzone wszelkie orzeczenia, zarządzenia, nakazy i zakazy władz administracyjnych, wydawane w celu wykonywania ustaw i rozporządzeń (art. 2) a dotyczące obowiązku zapłaty świadczeń pieniężnych, oraz innych świadczeń i czynności, względnie pewnego określonego zachowania się (zaniechania, znoszenia). W ten sposób postępowanie przymusowe może być niewątpliwie stosowane do wprowadzenia w życie *prawomocnych* nakazów inspektorów pracy, a to nawet niezależnie od sankcyj karnych, przewidzianych rozporządzeniem z dn. 14 lipca 1927 r.; należy nawet zauważyć, że zastosowanie postępowania przymusowego jest z reguły wygodniejsze, niż skarga karno-sądowa. Rozporządzenie zna następujące środki przymusowe: a) karę pieniężną celem przymuszenia, b) egzekucję na majątki, c) wykonanie zastępcze i d) przymus bezpośredni; ten ostatni środek jest dopuszczalny po uprzedniem zagrożeniu przymusem w praktyce inspekcji pracy możliwem wydaje się zastosowanie przymusu dla wykonania prawomocnego nakazu: zaprzestania pracy nocnej, pracy kobiet i młodocianych, używania niebezpiecznej maszyny i t. p.

Organami egzekucyjnemi są: a) organa wykonawcze państwowe (w zasadzie władze administracyjne I instancji) i b) organa gminne (art. 8); organom egzekucyjnym nie przysługuje prawo badania ważności zarządzenia egzekucji (art. 15).

4) Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 22 marca 1928 r. o postępowaniu karno-administracyjnem (Dz. Ust. R. P. Nr. 38 poz. 365) weszło w życie z dniem 8 maja 1928 r. i ma całkowite zastosowanie do postępowania karno-administracyjnego inspektorów pracy. Zwracam więc uwagę, iż odtąd postępowanie karno-administracyjne wymagać będzie przeprowadzenia rozprawy według przepisów art. 19 i nast. rozporządzenia; jedynie w sprawach, gdzie dopuszczalne jest postępowanie nakazowe (art. 45 i nast.) orzeczenie może nastąpić bez rozprawy. Ukarany skierowuje żądanie sądowego rozpoznania sprawy nie do sądu powiatowego (pokoju) jak dotychczas, *lecz do sądu okręgowego* (art. 37); od dn. 26 czerwca 1928 r. właściwe będą *sądy pracy,* tam oczywiście gdzie zostaną wprowadzone. Władza orzekająca, w myśl art. 36, może w razie żądania przekazania sprawy na drogę sądową cofnąć orzeczenie. Nie streszczając szczegółów postanowień tego rozporządzenia, zaznaczam, iż tak w tym wypadku, jak i w innych, w których chodzi o zastosowanie w życiu nowych postanowień prawa, należy jaknajgruntowniej zgłębić nowy materjał prawny i dokładnie uświadomić sobie tryb postępowania w praktyce.

Główny Inspektor Pracy
(—) *Klott*

70.

Okólnik Nr. 106 z dnia 25 czerwca 1928 roku Nr. Apr. 640|1-28 do Panów Wojewodów (wszystkich) i Pana Komisarza Rządu na m. st. Warszawę w sprawie cen chleba.

Zniżkowa tendencja cen zbóż chlebowych, trwająca już od 4 czerwca b. r. pozwoliła Rządowi na zaprzestanie w ostatnich dniach interwencji zbożowej prowadzonej w ważniejszych ośrodkach przemysłowych, dając możność zachowania części rezerw zbożowych niewykorzystanych dla ewentualnej dalszej interwencji.

Ceny chleba z mąki żytniej 65% w tych ośrodkach obecnie — pomimo wstrzymania interwencji zbożowej, utrzymują się na poziomie 68—70 groszy za 1 kgr. w detalu.

Sytuacja na rynku obecnie pozwala przypuszczać, że tendencja zniżkowa cen zboża kształtować się będzie w dalszym ciągu.

W związku z powyższem proszę PP. Wojewodów o baczne czuwanie nad tem, by w ślad za zniżką cen zboża na miejscowych rynkach postępowała stale odpowiednia regulacja cen chleba, tak, by stosunek między temi cenami utrzymany był na usprawiedliwionym poziomie.

Podsekretarz Stanu

(—) Jaroszyński

71.

Okólnik Nr. 107 z dnia 26 czerwca 1928 roku Nr. SF. 2426|1|28 do wszystkich pp. Wojewodów (z wyjątkiem p. Wojewody Śląskiego) w sprawie wzajemnego stosunku związków komunalnych i władz nadzorczych nad niemi oraz postępowanie tych władz w stosunku do samorządu

Dochodzą do mnie skargi, iż wzajemny stosunek związków komunalnych i podległych mi władz nadzorczych nad niemi niezawsze układa się według zasad, które wyłuszczyłem w okólniku z dnia 25 lutego 1927 r. Nr. 48 (SF. 1062|27) i że w szczególności z zasadami temi często bywa niezgodne postępowanie władz nadzorczych w stosunku do samorządu.

Ponieważ do ścisłego stosowania w praktyce powyższego okólnika przykładam dużą wagę, czemu w tymże okólniku, szczególnie w jego ostatnim ustępie, dałem dobitny wyraz, przeto proszę PP. Wojewodów o zarządzenie, aby podległe Panom organa państwowej władzy nadzorczej nad samorządem (wydziały powiatowe), jak również podlegli Panom urzędnicy Urzędów Wojewódzkich, referujący sprawy samorządowe, zapoznali się dokładnie z treścią okólnika i stosowali się ściśle do zasad, w nim wyrażonych.

Minister Spraw Wewnętrznych

(—) Sławoj Składkowski

72.

Okólnik Nr. 108 z dnia 27 czerwca 1928 roku Nr. OL. 717|1 28 do PP. Wojewodów, Komisarza Rządu m. st. Warszawy w sprawie poszukiwania z pomocą Gazety Śledczej.

Władze i urzędy nadsyłają do Gazety Śledczej zwykle bardzo niedostateczne dane o osobach poszukiwanych przez nie przy pomocy tej gazety. Powoduje to utrudnienie samych poszukiwań, a nieraz i dotkliwe przykrości dla osób postronnych, które tylko z imienia i nazwiska podobne są do poszukiwanych. Celem uniknięcia podobnych zjawisk na przyszłość, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych poleciło redakcji Gazety Śledczej przyjmowanie listów gończych, żądań o ustalenie adresu i t. p. na formularzach, którego wzór załącza się.

W związku z tem Ministerstwo Spraw Wewnętrznych poleca posługiwanie tym wzorem przy zwracaniu się do Gazety Sledczej o poszukiwania — oraz — zarządzenie władzom i urzędom podległym korzystania z wzoru w ten sposób, aby ilość rubryk niezapełnionych możliwie ograniczyć.

Przytem Ministerstwo zaznacza, że wnioski o zarządzenie poszukiwań nieodpowiadające tym warunkom, będą pozostawiane bez załatwienia.

Jaroszyński.

Podsekretarz Stanu

1 Zał.

Gazeta Śledcza P. P.

Imię i nazwisko:..

Poszukiwany przez .... do № ....

pod zarzutem..

należy przytrzymać i odstawić do ....

należy ustalić miejsce pobytu (adres)

i zawiadomić ....

(niestosowne skreślić)

miejsce na

fotografję

Dzień, miesiąc i rok urodzenia ....

Miejscowość ....

Imię ojca ....

Imię matki .... z domu ....

Wyznanie..

Zawód..

Ostatnie zamieszkanie..

Adres rodziców lub rodziny ....

Wzrost .... twarz ....

Usta .... włosy ....

Oczy .... nos ....

Zarost .... szczególne znaki ....

Wzywa się wszystkie władze wojskowe i cywilne o wdrożenie poszukiwań i współdziałanie jak wyżej wyszczególniono.

....

podpis

Pieczęć urzędowa

..............................data..............................

№......................

Do Redakcji Gazety Sledczej
w Warszawie
ul. Ciepła 13

Przesyła się celem dalszego właściwego zarządzenia.

UWAGA: Z braku danych należy odnośne rubryki pozostawić bez wypełnienia.

73.

Okólnik Nr. 109 z dnia 26 czerwca 1928 roku Nr. Z. H. 2967|28 do Panów Wojewodów (wszystkich prócz Śląskiego) i Pana Komisarza Rządu m. st. Warszawy w sprawie wykonywania rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o dozorze nad artykułami żywności i przedmiotami użytku.

Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o dozorze nad artykułami żywności i przedmiotami użytku (Dz. U. Rz. R. Nr. 36 poz. 343) wchodzi w życie z dniem 25 czerwca 1928 roku.

Wobec tego, iż rozporządzenie wykonawcze do tego rozporządzenia będzie się mogło ukazać dopiero w przeciągu jednego do dwóch miesięcy, że chodzi zaś oto, aby dotychczasowe czynności, związane z wykonywaniem dozoru nad artykułami żywności i przedmiotami użytku, nie były przerwane, i że przeto należy przedewszystkiem zabezpieczyć możliwość dalszego wykonywania tych czynności przez organa Państwowych Zakładów badania żywności — zarządza się tymczasowo co następuje:

1. W myśl art. 11 wspomnianego rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22. III. 1928 roku (Dz. U. Rz. P. Nr. 36 poz. 343) ustala się następujące okręgi działalności poszczególnych Państwowych Zakładów badania żywności i przedmiotów użytku:

a) dla Państwowego Zakładu badania żywności i przedmiotów użytku w Warszawie okrąg, obejmujący m. st. Warszawę oraz Województwa: Warszawskie, Białostockie, Wileńskie, Nowogródzkie, Poleskie i Wołyńskie;

b) dla Państwowego Zakładu badania żywności i przedmiotów użytku w Krakowie — okrąg, obejmujący Województwa: Krakowskie, Lwowskie, Tarnopolskie, Stanisławowskie;

c) dla Państwowego Zakładu badania żywności i przedmiotów użytku w Łodzi—okrąg, obejmujący Województwa: Łódzkie, Kieleckie, Lubelskie;

d) dla Państwowego Zakładu badania żywności i przedmiotów użytku w Poznaniu — okrąg, obejmujący Województwa: Poznańskie, Pomorskie.

2. Ażeby zabezpieczyć funkcjonarjuszom fachowym Państwowych Zakładów badania żywności i przedmiotów użytku możność wykonywania, w myśl postanowień ustępu piątego art. 11 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22. III. 1928, czynności, przewidziane w art. 18, 19 i 20 ust. 2 tego rozporządzenia, Panowie Wojewodowie powinni wydać bezzwłocznie, na wniosek dyrektorów właściwych Zakładów, poświadczenia, stwierdzające upoważnienie funkcjonarjuszów Zakładów do wykonywania wspomnianych czynności.

Poświadczenia te powinny być imienne. Wykazy odpowiednich funkcjonarjuszów dostarczą dyrektorowie Państwowych Zakładów badania żywności i przedmiotów użytku. Ważność wydawanych poświadczeń należy określić narazie na 3 miesiące.

Wzór poświadczenia:

„Wojewoda w . . . . .
(Komisarz Rządu
m. st. Warszawy).

P. (imię i nazwisko) . . . . funkcjonarjusz Państwowego Zakładu badania żywności i przedmiotów użytku w . . . . jest upoważniony, w myśl postanowień ust. 5 art. 11 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22. III. 1928 roku (Dz. U. Rz. P. Nr. 36 poz. 343), do spełniania czynności, określonych w art. 18 19 i 20 ust. 2 tego rozporządzenia.

Zaświadczenie niniejsze jest ważne na czas do dnia . . . . . .“.

Na stronie odwrotnej powyższej legitymacji winna być wydrukowana treść art. 11 ust. 5 i art. 18, 19, 20 ustęp 2.

Funkcjonarjusze fachowi Państwowych zakładów badania żywności i przedmiotów użytku, o których mowa w punkcie 2, wykonywać będą czynności kontrolne, przewidziane w art. 18, 19 i 20 ust. 2 rozporządzenia z dnia 22. III. 1928 r., bądź na żądanie właściwych wojewódzkich lub powiatowych władz administracji ogólnej skierowane do dyrektora Zakładu, bądź z inicjatywy dyrektora za zgodą władz administracji ogólnej.

W obu przypadkach funkcjonarjusze przed rozpoczęciem wspomnianych czynności winni się zgłosić w starostwie (z reguły u właściwego lekarza powiatowego, jako organu powiatowej władzy administracji ogólnej) celem zameldowania się uzyskania ewentualnej zgody na przeprowadzenie kontroli, ustalenia planu działania, względnie otrzymania odpowiednich instrukcyj. Funkcjonarjuszom tym w miarę potrzeby powiatowe władze administracji ogólnej powinny zapewnić pomoc organów policyjnych.

Zakres nadzoru Panów Wojewodów nad Państwowemi Zakładami badania żywności i przedmiotów użytku będzie unormowany w rozporządzeniu wykonawczem.

Odpis niniejszego zarządzenia przesyła się równocześnie do wiadomości i zastosowania się Dyrektorom Państwowych Zakładów badania żywności i przedmiotów użytku.

(—) *Piestrzyński.*
Dyrektor Departamentu Służby Zdrowia.

IV.
Pisma Okólne Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

74.

Pismo okólne z dnia 12 kwietnia 1928 roku Nr. OB. 707|1|28 Panu Wojewodzie w . . . . . . w sprawie stosowania obrotów bezgotówkowych przy zarządzaniu wypłat przez władze i urzędy państwowe.

w związku z pismem M. S. Wewn. Nr. OB. 539|1|28 do wiadomości i stosowania.

Za Naczelnika Wydziału
(—) *Czerwiński*
Radca Ministerjalny

MINISTERSTWO SKARBU
L. D. VII. 563|2.
Warszawa, dn. 27. II. 1928 r.

Odpis

Do

wszystkich władz centralnych

Według pisma Dyrekcji Drukarń Państwowych z dnia 23 marca 1928 roku L. 15521|B niektóre władze i urzędy przy sposobności regulowania należności za druki odmawiają drukarniom państwowym wystawiania asygnacyj na przelew tych należności na rachunki bieżące drukarń w kasach skarbowych, lecz zarządzają przelew odnośnych sum na rachunki żyrowe drukarń w Banku Polskim względnie na konta czekowe w P. K. O. w myśl okólnika Ministerstwa Skarbu z dn. 6 marca 1928 r. L. D. VII. 406|2.

Powołanem wyżej zarządzeniem Ministerstwo Skarbu zaleciło władzom asygnującym jaknajszersze stosowanie obrotów bezgotówkowych wogóle, a w szczególności przy asygnowaniu należności *dostawcom przedsiębiorcom i wykonawcom robót państwowych* — drogą przelewu przypadających im od Skarbu Państwa sum pieniężnych na ich rachunki żyrowe w Banku Polskim względnie konta czekowe w P. K. O.

Ponieważ jednak drukarnie państwowe przeważnie nie posiadają rachunków w Banku Polskim ani w P. K. O., lecz mają otwarte rachunki bieżące w kasach skarbowych, sposób regulowania odnośnych należności drogą przelewu na te rachunki bieżące odpowiada całkowicie postanowieniom §§ 46-47 Przepisów rach.-kas. oraz intencji powołanego wyżej zarządzenia, albowiem w tym wypadku zachodzi obrót bezgotówkowy.

Uprasza się więc o wydanie stosownego pouczenia podległym władzom i urzędom asygnującym, aby przy sposobności regulowania rozrachunków z urzędami i przedsiębiorstwami państwowemi, posiadającemi odpowiednie rachunki w kasach skarbowych stosowały przedewszystkiem postanowienia §§ 46-47 Przepisów rach.-kas.

(—) *Czauderna*
Dyrektor Departamentu

75.

Pismo okólne z dnia 2. IV. 1928 roku Nr. AP. 1111|2 do Pana Wojewody w . . . . . . w sprawie rozporządzenia Prezydenta R. P. o użyciu broni.

W dniu 27 marca r. b. wchodzi w życie rozporządzenie Prezydenta R. P. z dnia 12 marca r. b. o użyciu broni przez organa służby bezpieczeństwa publicznego i ochrony granic (Dz. Ust. R. P. Nr. 27, poz. 243). Rozporządzenie to dotyczy policji państwowej, Korpusu Ochrony Pogranicza i Straży Celnej.

Ze względu na ważne znaczenie tego rozporządzenia dla ludności, która powinna być należycie zorjentowana w jakich wypadkach państwowe organa uzbrojone uprawnione są do użycia broni, zechce Pan Wojewoda poczynić odpowiednie zarządzenia w celu podania treści rozporządzenia do wiadomości publicznej, tak za pomocą prasy jak i w razie potrzeby za pośrednictwem urzędów gminnych.

W odnośnych komunikatach zaznaczyć należy na wstępie, że rzeczone rozporządzenie ma na celu uregulowanie i ujednostajnienie istniejących obecnie przepisów o użyciu broni, które są przestarzałe i ogółowi mało znane, a ponadto były dla każdej organizacji odrębne, co utrudniało orjentacje i mogło doprowadzić do niepożądanych konsekwencji, zwłaszcza w wypadkach, w których współdziałały z sobą organa Policji Państw. Korpusu Ochr. Pogr. i Straży Celnej uprawnione do użycia broni w niejednakowych warunkach.

W obrębie *strefy nadgranicznej* należy treść rozporządzenia wraz z powyżej przytoczonym ustępem, ujętym w popularną formę podać do wiadomości w formie obwieszczeń, które winny być rozplakatowane w poszczególnych miejscowościach.

Za Ministra
(—) *Jaroszyński*
Podsekretarz Stanu

76.

Pismo okólne z dn. 2 kwietnia 1928 r.Nr. SF. 848|1|28|Instr.|R. do Pana Wojewody w . . . . . w sprawie szczegółowej instrukcji kasowo-rachunkowej dla gmin wiejskich wielowioskowych.

W myśl § 53 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Ministra Skarbu z dnia 28 marca 1927 r. o kasowości i rachunkowości związków komunalnych (Dz. Ust. R. P. Nr. 38, poz. 345), zmienionego częściowo rozporządzeniem z dnia 13 sierpnia 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 82. poz. 721) związki komunalne obowiązane są przedstawić do dnia 31 grudnia b. r. bezpośrednim władzom nadzorczym do zatwierdzenia szczegółowe swe instrukcje kasowo-rachunkowe, dostosowane do przepisów wspomnianego na początku rozporządzenia z dnia 28 marca 1927 r.

Celem ułatwienia gminom wiejskim tego zadania Związek Pracowników Administracji Gminnej Rzeczypospolitej Polskiej (Warszawa, Żórawia 27) opracował i wydał drukiem wzorową taką instrukcję dla tych gmin wraz z regulaminem dla gminnych komisyj rewizyjnych i odpowiedniemi wzorami ksiąg.

Uznając pracę Związku Pracowników Admin. Gm. R. P. za b. pożyteczną i dążąc do ujednostajnienia rachunkowości w gminach wiejskich, jak zresztą i w innych związkach komunalnych, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych prosi Pana Wojewodę o wskazanie gminom wiejskim za pośrednictwem p. p. przewodniczących wydziałów powiatowych na wspomniane wydawnictwo.

Podsekretarz Stanu
(—) *Jaroszyński*

77.

Pismo okólne z dnia 1 maja 1928 roku Nr. Min. 14|b 28 14 do Pana Wojewody w. . . . w sprawie nadużyć z biletami bezpłatnemi i ulgowemi.

Przesyłam do wiadomości i ścisłego przestrzegania przy wydawaniu bezpłatnych biletów.

Minister Spraw Wewnętrznych

(—) Sławoj Składkowski

MINISTER KOMUNIKACJI
Nr. Pr. 3288 28
Warszawa, dn. 4.IV.1928 r.

Odpis

Do

Ministerstwa Spraw Wewnętrznych

w m.

Wobec ujawnienia w ostatnich czasach nadużyć z biletami okresowemi, wydanemi dla władz i urzędów państwowych, wydałem równocześnie zarządzenie do wszystkich Dyrekcji kolejowych, aby w wypadkach stwierdzenia nadużyć z tego rodzaju biletami, polegających na korzystaniu z bezpłatnych lub ulgowych przejazdów przez osoby do tego nieuprawnione, kierowały sprawę bezpośrednio na drogę sądowo-karną.

O tem mam zaszczyt podać do wiadomości z prośbą o odpowiednie poinformowanie osób, które korzystają z biletów okresowych, przydzielonych przez Ministerstwo Komunikacji dla celów służbowych tamt. urzędu.

Minister Komunikacji

(—) Romocki

78.

Pismo okólne z dnia 4 kwietnia 1928 roku Nr. SF. 1209|1|28|Termin|R do Pana Wojewody w . . . . w sprawie terminów wymiaru i poboru samoistnych danin komunalnych.

Stosownie do postanowień art. art. 5 i 6 rozporządzenia Prezydenta R. P. z dnia 22 marca 1928 r. (Dz. Ust. Nr. 36, poz. 335) samoistne daniny komunalne, obciążające grunty, mają być płacone w dwóch równych ratach półrocznych, z których pierwsza przypada w miesiącu kwietniu. W związku z tem o wysokości tych danin powinien być płatnik powiadomiony przed dniem 1 kwietnia.

Wobec ogłoszenia przytoczonego wyżej rozporządzenia dopiero w dn. 24 marca nie może już w tym roku być dotrzymanym termin 1 kwietnia co do zawiadomienia płatników samoistnych danin komunalnych, obciążających grunty. O ile jednakże związki komunalne niezwłocznie przeprowadzą wymiar tychże danin i o ich wysokości powiadomią płatników, będzie jeszcze możność zadośćuczynienia postanowieniu rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej co do terminu płatności tych danin.

Zechce zatem Pan Wojewoda zarządzić, ażeby związki komunalne na obszarze podległego Panu Województwa bezzwłocznie dokonały wymiaru tych samoistnych danin, pobieranych przez nie, które obciążają grunty (samoistny podatek gruntowy w gminach miejskich, samoistny podatek od gruntów państwowych w gminach wiejskich i pow. zw. kom. na obszarze b. zab. ros., samoistny gminny podatek wyrównawczy w b. zab. ros., samoistny podatek na pokrycie niedoboru w kosztach leczenia ubogich mieszkańców w b. Kongresówce, podatek inwestycyjny, opłaty drogowe) oraz, aby bez zwłoki doręczyły płatnikom tych danin nakazy płatnicze.

Dyrektor Departamentu

(—) Weissbrod

79.

Pismo okólne z dnia 12 kwietnia 1928 roku Nr. OL. 654|1 do Pana Wojewody w . . . . . w sprawie przydziału urzędników do załatwiania spraw z zakresu zespolonych działów administracji.

Na podstawie odpisów korespondencji P. P. Wojewodów z Ministerstwami działów bezpośrednio zespolonych z administracją ogólną przekonałem się, iż P. P. Wojewodowie zwracają się do Ministerstw z wnioskami w sprawach etatowych, które pozostają w wyraźnej sprzeczności z przepisami art. 33 i 34 oraz 119 rozporządzenia Prezydenta R. P. z 19 stycznia 1928 r. o organizacji i zakresie działania władz administracji ogólnej. W szczególności jeden z P. P. Wojewodów zwrócił się do Ministerstwa Robót Publicznych z wnioskiem o utworzenie przy Dyrekcji Robót Publicznych stanowiska radcy prawnego, motywując to tem, iż referenci Wydziału Administracyjnego nie mogą tym sprawom podołać.

Jeden z P. P. Wojewodów w piśmie do Ministerstwa W. R. i O. P. doniósł, iż nie miał i nie ma ani referatu wyznaniowego, ani referenta dla tych spraw, wskutek czego nie może spraw z zakresu administracji wyznań religijnych załatwiać. Inni P. P. Wojewodowie przedkładając wnioski etatowe P. P. Ministrom działów zespolonych, nie ograniczają się do etatów fachowych i motywowania konieczności powiększenia tych etatów, a żądają przydziału innych sił referendarskich, lub pomocniczych, motywując to szczupłością etatu spraw wewnętrznych.

Stawianie sprawy w ten sposób nietylko nie prowadzi do celu, gdyż wnioskom takim brak pod-

stawy prawnej w rozporządzeniu z 19 stycznia 1928 r., lecz także podrywa w wysokim stopniu całą zasadę zespolenia, ponieważ interesowane Ministerstwa muszą na podstawie takich wniosków dojść do przekonania, że administracja spraw wewnętrznych nie jest w możności wywiązać się należycie z zadania wynikającego z art. 33 rozporządzenia z 19 stycznia 1928 r. i że dla odnośnych działów administracji byłoby korzystniejsze powrócić do stanu z przed roku 1924, kiedy to każde Ministerstwo posiadało w urzędzie wojewódzkim swój odpowiednik w postaci osobnego wydziału, załatwiającego wszystkie sprawy danego resortu, więc nietylko fachowe ale i administracyjno-prawne, ewentualnie także rachunkowo-budżetowe i osobowe.

Jakkolwiek etat spraw wewnętrznych jest stosunkowo dość szczupły, to jednak nie jest on na tyle niewystarczający, ażeby P. P. Wojewodowie przy pomocy urzędników z tego etatu nie mogli wywiązać się z zadań wynikających z art. 33 rozporządzenia z 19 stycznia 1928 r. i żeby obecna konstrukcja urzędu wojewódzkiego miała podlegać rewizji. Dowodem tego, iż w szeregu urzędów wojewódzkich praktyczne załatwienie tej sprawy nie pozostawia nic do życzenia.

Wobec tego zechce Pan Wojewoda wydać natychmiast stanowcze zarządzenie w tym kierunku ażeby:

1) należyte załatwianie tych spraw z zakresu działów zespolonych, które są obowiązkiem urzędników etatu spraw wewnętrznych, było całkowicie zapewnione:

2) ażeby wnioski etatowe przedkładane P. P. Ministrom działów zespolonych były utrzymane bezwarunkowo w granicach art. art. 33 i 34 względnie 119 rozporządzenia z 19 stycznia 1928 r.

Podsekretarz Stanu

(—) Jaroszyński

80.

Pismo okólne z dnia 14 kwietnia 1928 roku Nr. OL. 6062/28 do Panów Dyrektorów Departamentów I — V i Panów Naczelników Wydziałów w sprawie rokowań urzędów i przedsiębiorstw państwowych o kredyty zagraniczne.

Rada Ministrów na posiedzeniu w dniu 19 marca 1928 r. powzięła następującą uchwałę:

„Urzędy i przedsiębiorstwa państwowe powinny kierować wszystkich zgłaszających się do nich z propozycjami długoterminowych kredytów zagranicznych, względnie przesyłać złożone oferty do Ministerstwa Skarbu. Prowadzenie nawet nieobowiązujących rozmów w sprawie zaciągnięcia kredytów zagranicznych może mieć miejsce dopiero po porozumieniu z Ministerstwem Skarbu.

Rokowania w sprawie tych kredytów winny być prowadzone w ścisłym porozumieniu z Ministerstwem Skarbu i ostateczna umowa pożyczkowa może być podpisaną dopiero po uzyskaniu zgody na to Ministra Skarbu“.

Uchwała ta, mająca na celu zapewnienie jednolitości polityki kredydowej Rzeczypospolitej i wzmocnienia polskiego kredytu zagranicznego,— jest niejako uzupełnieniem rozporządzenia Prezydenta Rzplitej z 12 marca 1928 r. w sprawie samorządowych kredytów zagranicznych i t. d. (Dz. U. R. P. Nr. 31 poz. 290).

Powyższą uchwałę Rady Ministrów podaję Panom do wiadomości i zastosowania oraz ewentualnego wydania dalszych zarządzeń, o ile chodzi o przedsiębiorstwa i zakłady państwowe.

Podsekretarz Stanu

(—) Jaroszyński.

81.

Pismo okólne z dnia 16 kwietnia 1928 roku Nr. Apr. 3232-28 do Pana Wojewody w . . . . w sprawie wojewódzkich komisyj do badania wypieku chleba.

Celem usprawnienia podjętej przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych akcji podniesienia stanu piekarń, a następnie i ich zmodernizowania, zarządzam utworzenie przy każdem Urzędzie Wojewódzkim, oraz przy Komisarjacie Rządu na m. st. Warszawę — wojewódzkich Komisyj do badania wypieku chleba.

W skład wojewódzkiej Komisji do badania wypieku chleba powinni wejść:

1) Naczelnik Wydziału Zdrowia Urzędu Wojewódzkiego, jako przewodniczący;

2) jeden z lekarzy urzędników Wydziału Zdrowia, jako zastępca przewodniczącego;

3) referent Urzędu Wojewódzkiego załatwiający sprawy aprowizacyjne;

4) Właściwy referent przemysłowy Urzędu Wojewódzkiego;

5) rzeczoznawcy w miarę uznania zaproszeni przez Pana Wojewodę.

Zadaniem wojewódzkiej Komisji do badania wypieku chleba jest:

a) czuwanie nad jakością chleba;

b) czuwanie nad warunkami wypieku chleba i wszelkiego rodzaju pieczywa;

c) czuwanie nad stanem sanitarnym wewnętrznych urządzeń piekarń i zakładów przerabiających mąkę.

Zadania powyższe wykonuje wojewódzka Komisja przez systematyczne lustrowanie piekarń i zakładów przerabiających mąkę znajdujących się na terytorjum województwa, przedewszystkiem zaś w ważniejszych ośrodkach konsumcyjnych.

Lustracje powinny być dokonywane co najmniej przez 2 członków wojewódzkiej Komisji (w tem jeden lekarz). Do uczestnictwa w lustracji winien być delegowany ponadto lekarz miejski lub powiatowy, oraz oficer Policji Państwowej. O mającej każdorazowo nastąpić lustracji piekarń, winien być w miarę możności powiadomiony miejscowy cech (związek) piekarzy.

Celem podniesienia jakości chleba Komisja wojewódzka do badania wypieku chleba ma prawo w czasie lustracji, o ile tego zajdzie potrzeba pobierać w piekarniach lustrowanych próbki zaczynów chleba, mąki i ewent. wypieczone bochenki chleba, celem przesłania ich do zbadania najbliższemu Zakładowi badania środków żywności, wzgl. do specjalnie w tym celu urządzonych pracowni rzeczoznawców Ogólnopaństwowej Komisji do badania chleba prof. Iwanowskiego w Politechnice Warszawskiej (Warszawa, ul. Polna L. 10) oraz prof. Gądzikiewicza w Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie (Zakład Higjeny Uniw. Jagiell., Kraków ul. Lubicz L. 42).

Przy przesyłaniu próbek do zbadania laboratoryjnego należy się ściśle stosować do załączonej lustracji.

Działalność lustracyjna Komisji winna polegać przedewszystkiem na instruowaniu właścicieli piekarń o obowiązujących piekarnie przepisach sanitarnych, wskazywaniu braków i niedomagań stwierdzonych w piekarniach lustrowanych i wreszcie pociąganie do odpowiedzialności sądowej wzgl. administracyjnej winnych przekroczenia obowiązujących przepisów.

Z każdej czynności lustracyjnej należy sporządzić na miejscu protokół (w 2-ch egzemplarzach przez kalkę), którego odpis pozostaje w aktach Komisji, zaś oryginał winien być przesłany właściwym władzom administracji ogólnej do należytego wykorzystania.

Z każdej lustracji należy złożyć przewodniczącemu Komisji ogólne szczegółowe sprawozdanie.

Z działalności swej Komisja wojewódzka obowiązana jest do przedkładania Panu Wojewodzie raz na kwartał sprawozdania ze swej działalności według załączonego wzoru. Sprawozdania te winny być następnie przesłane Ministerstwu Spraw Wewnętrznych (Ogólnopaństwowej Komisji do badania wypieku chleba).

O wykonaniu niniejszego zarządzenia należy zawiadomić Ministerstwo Spraw Wewnętrznych do dnia 1 lipca b. r., nadsyłając równocześnie pierwsze sprawozdanie.

Nadmieniam, że celem umożliwienia Panu Wojewodzie udzielania specjalnych wynagrodzeń za prace w Komisji, zostaną Panu Wojewodzie przekazane specjalnie na ten cel fundusze o uzyskanie których Ministerstwo Spraw Wewnętrznych czyni starania.

Minister Spraw Wewnętrznych

(—) *Sławoj Składkowski.*

2 zał.

Instrukcja do pobierania prób mąki, zaczynów piekarskich i chleba.

Mąka.

Jeśli się bierze próbę z worka, to należy brać ją z głębi, albo z różnych miejsc, najlepiej przy pomocy specjalnego świdra. Próbę należy umieścić w bezwarunkowo czystem i zupełnie suchem naczyniu, szczelnie zamkniętem, lub torebce z papieru nieprzepuszczającego wody (pergaminowym). Należy pamiętać, że mąka odznacza się nadzwyczajną zdolnością wchłaniania wody. Do badania należy wziąć około 200 gr. mąki.

Zaczyn piekarski.

Zaczyny należy brać wyjałowioną łyżeczką do czystych wyjałowionych słoików szklanych, to znaczy wygotowanych w gorącej wodzie lub dokładnie wypłukanych mocnym alkoholem. Naczynia powinny być zamknięte wyjałowionym korkiem. Zaczynu powinno być około 100 gr.

Chleb.

Jako próbę chleba należy brać cały bochenek, a nie jego części. Chleb powinien być pobrany i wysłany w dzień wypieku, lub najpóźniej w dobę po wypieku. Dzień i godzina wypieku powinna być dokładnie oznaczona.

Uwagi.

Każda próba powinna być opieczętowana lakiem, z wyciśniętą pieczęcią organu kontrolującego (wzgl. jego władzy). Nadto każda próba powinna być opatrzona krótkim dowodem, od kogo została pobraną (nazwisko, adres, piekarnia, sklep i t. d.). Również powinna być podana krótka charakterystyka danej próby, według mniemania właściciela (np. z jakiej mąki chleb wypieczono, procentowość wymiału mąki i t. p.). Mąkę i chleb należy zawsze zapakować oddzielnie i przesyłać jako przesyłki „pilne".

SPRAWOZDANIE

wojewódzkiej Komisji do badania wypieku chleba w ....

za czas od .... do 30 (31) .... 192......

W okresie sprawozdawczym zlustrowano:

MIEJSCOWOŚĆ W KTÓREJ DOKONANO LUSTRACJI	Ogólna liczba piekarń znajdujących się w danej miejscowości	Liczba piekarń częściowo lub całkowicie zmechanizowanych	Wyniki lustracji									UWAGI
			Stwierdzono stan sanitarny			Ilość lokali nieodpowiednich	Zarządzenia Komisji					
			xxx dobry	xx średni	x zły		Liczba piekarń zakwalifikowana do zamknięcia		Ilu piekarzy pociągnięto do odpowiedzialn.	Ile piekarń polecono uporządkować	W ilu piekarniach pobrano próbek do zbadania	
							czasowo	stale				

x) *stan zły:* brak szatni, robactwo, brak umywalni, brak spluwaczek, brudna podłoga, brudne lub nieszczelne bajdy, brudne narzędzia piekarskie i t. p.

xx) *stan średni:* brak szafek osobnych na bieliznę i ubrania, nieprzestrzeganie przepisów sanitarnych przez pracowników i t. p.

xxx) *stan dobry:* gdy niema przekroczeń obowiązujących przepisów.

82.

Pismo okólne z dnia 17 kwietnia 1928 roku Nr. SF. 1135|I|28|Kielce Panu Wojewodzie w . . . . w sprawie sposobu preliminowania różnicy kosztów leczenia, wynikającej z art. 43 ustawy z dnia 19. 5. 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 44, poz. 272).

do wiadomości.

p. o. Naczelnika Wydziału

(—) Brzeziński

MINISTERSTWO SPRAW WEWNĘTRZNYCH
Nr. SF. 1135 1 28 Kielce.
Warszawa, dn. 17.IV 1928 r.

Odpis.

Do

Pana Wojewody w Kielcach.

Na skutek pisma Pana Wojewody Nr. Sm. 6456|4 z dnia 23 grudnia 1927 r. w sprawie wymienionej w nagłówku Ministerstwo Spraw Wewnętrznych wyjaśnia, że koszty leczenia ubogich. wynikające z ustawy z dnia 29 marca 1926 r. (Dz. U. R. P. Nr. 36 poz. 214), oraz różnicę kosztów leczenia, wynikającą z art. 43 p. III ustawy z dnia 19 maja 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 44 poz. 272) wskazane jest preliminować *w oddzielnych pozycjach* jednego paragrafu „koszty leczenia“ w dziale IX „opieka społeczna“.

Łączenie odnośnych sum obu wspomnianych wyżej rodzajów kosztów kuracyjnych w jednej pozycji budżetowej byłoby niewłaściwe ze względu na to, że koszty pierwszego rodzaju podlegają ewentualnemu pokryciu w drodze rozkładu na płatników podatków gminnych.

Dyrektor Departamentu

(—) Weissbrod

83.

Pismo okólne z dnia 19 kwietnia 1928 roku Nr. AA. 1096|1 do Pana Wojewody w . . . . . . w sprawie ustalania przez Wojewodów stawek wynagrodzenia za podwody wojskowe.

Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 12.XI.1927 r. o obowiązku dostarczania środków przewozowych na rzecz wojska w czasie pokoju („Dz. U. R. P.“ Nr. 102, p. 883) w art. 15 postanawia, że wojewodowie co roku *w styczniu* winni ustalić wysokość stawek wynagrodzenia za dostarczane przez ludność wojsku środki przewozowe (w trybie wskazanym w tymże artykule).

Ponieważ powyższe rozporz. weszło w życie dopiero 24.II b. r., ustalenie wspomnianych stawek nie mogło mieć miejsca w styczniu, t. j. w terminie ustawowym,—wobec tego winno być ustalenie dokonane przez P. Wojewodę w najbliższym czasie, o ile to jeszcze nie nastąpiło.

Przypominając o powyższem Panu Wojewodzie, wyjaśnia się równocześnie, że ustalenie będących w mowie stawek wynagrodzenia winno być dokonane w drodze rozporz. Wojewody, wydanego w trybie art. 108 i 110 rozporz. Prezydenta Rzplitej z dn. 19.I.1928 r. o organizacji i zakresie działania władz admin. ogólnej (Dz. U. Nr. 11, p. 86).

Egzemplarz „Dziennika Wojewódzkiego“ zawierający odnośne rozporządzenie prześle Pan Wojewoda Min. Spraw Wewnętrznych w swoim czasie do wiadomości z powołaniem się na pismo niniejsze (niezależnie od egzemplarzy stale nadsyłanych Ministerstwu).

Za Dyrektora Departamentu

(—) Śliwiński
Naczelnik Wydziału

84.

Pismo okólne z dnia 20 kwietnia 1928 r. Nr. SG. 91/8/28 do Pana Wojewody w .... w sprawie organizacji komunalnych kas oszczędności.

W celu ułatwienia gromadzenia oszczędności i ich oprocentowania oraz w celu uprzystępnienia ludności taniego kredytu, wydane zostało rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 13 kwietnia 1927 r. (Dz. Ust. R. P. Nr. 39, poz. 339) o komunalnych kasach oszczędności normujące ustrój, zadania i zakres operacyj tych instytucyj, jako też nadzór państwowy nad niemi w sposób jednolity dla całego obszaru Rzeczypospolitej.

W wykonaniu powyższego rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Minister Spraw Wewnętrznych i Minister Skarbu wydał rozporządzenie z dnia 26 marca 1928 r. (Dz. Ust. R. P. Nr. 44, poz. 424) oraz statut normalny dla komunalnych kas oszczędności.

W myśl art. 33 wyżej powołanego rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 13 kwietnia 1927 r., statuty dotychczas istniejących kas oszczędności, jako też innych instytucyj oszczędnościowych, zorganizowanych względnie poręczonych przez miejskie i powiatowe (na obszarze województw poznańskiego i pomorskiego—b. krajowe) związki komunalne, powinny być dostosowane do przepisów wyżej wymienionego rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej *do dnia 25 kwietnia 1928 r.* pod rygorem zamknięcia Kasy względnie instytucji, o ile termin ten na wniosek właściwego związku poręczającego nie zostanie odroczony.

Prawo odraczania terminu do wspomnianego wyżej dostosowania statutów, w myśl wyżej powołanego art. 33 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej, służy Ministrowi Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Skarbu, dlatego też przedłożone Panu Wojewodzie wnioski w tym względzie, należy kierować do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

Wnioski w sprawie zatwierdzenia statutów dostosowanych do przepisów wspomnianego rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej poparte odpowiedniemi uchwałami, podlegają w myśl i w zakresie § 59 rozporządzenia wykonawczego rozstrzyganiu Pana Wojewody, jako bezpośredniej

władzy nadzorczej nad komunalnemi kasami oszczędności, znajdującemi się na obszarze podległego Mu województwa.

Przy organizowaniu nowych komunalnych kas oszczędności i zatwierdzaniu ich statutów (§ 59 rozp. wykon.) należy zwracać szczególnie baczną uwagę na postanowienia art. 10 ust. 2 p. 1 i 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 13 kwietnia 1927 r.

Z brzmienia p. 1 ustępu 2-go ostatnio wymienionego art. 10 rozp. Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej wynika, że każda z dwuch w tym punkcie podanych przyczyn może stanowić dostateczną podstawę do odmowy zatwierdzenia odnośnych uchwał i statutów. Odmowa ta może być uzasadniona również szczególnie ważną trzecią przyczyną, przytoczoną w punkcie 2 tegoż art. 10 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej, a mianowicie jeżeli władza nadzorcza uzna, że istnienie w siedzibie organizowanej kasy społecznych organizacyj kredytowo-oszczędnościowych i stopień ich rozwoju czynią zbędnem tworzenie komunalnej kasy oszczędności.

Ostatnio wymieniony warunek można przyjąć za dopełniony tylko w stosunku do takich organizacyj społecznych, które rozwijają wzorową pod każdym względem działalność i zaspakajają bezwzględnie wszystkie miejscowe potrzeby kredytowe.

Tendencja przepisu wspomnianego w p. 2 art. 10 rozp. Prez. R. P. jest dążenie do zapobieżenia powstawaniu instytucyj oszczędnościowych konkurujących ze sobą i ewentualnie paraliżujących wzajemnie swoją działalność z uszczerbkiem dla interesu ogólnego, a w szczególności z uszczerbkiem dla określonych w art. 1 ust. 2 zadań komunalnych kas oszczędności. Zrozumiałą bowiem jest rzeczą, że organizowanie instytucyj o tym samym celu i na tym samym terenie działania stwarza konieczność ponoszenia zwiększonych kosztów administracji, podraża kredyt i naraża akcję oszczędnościową, a tem samem gromadzenie oszczędności na szwank.

Dlatego też, celem niedopuszczenia do tego rodzaju stosunków, należy baczyć, by w siedzibie kasy związku komunalnego lub ewentualnie międzykomunalnego o terytorjalnie szerszym zakresie działania nie były tworzone bez wysłuchania opinji związku poręczającego już istniejącej dotychczas kasy—nowe komunalne kasy oszczędności, ani nowe oddziały i zakłady zastawnicze (lombardy) istniejących już komunalnych kas oszczędności takich związków, których zakres działania jest terytorjalnie mniejszy.

W wypadkach powyższych należy w zasadzie odmawiać zezwolenia, a udzielać go wyjątkowo tylko wtedy, jeżeli siedzibą nowej kasy względnie nowego oddziału lub zakładu jest miasto większe i jeżeli jest pewność, że powołanie do życia nowej kasy, ze względu na odmienny typ jej klijenteli, nie podkopie działalności i rozwoju istniejącej już w tej siedzibie kasy szerszego związku komunalnego.

Na utworzenie oddziału komunalnej kasy oszczędności przez szerszy pod względm obszaru związek komunalny, np. powiatowy lub wojewódzki w granicach gminy miejskiej niewydzielonej z powiatu lub gminy wiejskiej, posiadających własne kasy (komunalne lub pożyczkowo-oszczędnościowe), władza nadzorcza może wyrazić zgodę tylko po wysłuchaniu opinji rady odnośnej gminy.

Zarazem zwracam uwagę, że o ile wpłyną na ręce Pana Wojewody wnioski, które zastrzeżone są decyzji władz centralnych, należy je przekładać łącznie ze sprawozdaniem, zawierającem opinję Pana Wojewody.

Ponadto nadmieniam, że dla zapewnienia jednolitości i fachowości przy traktowaniu spraw, związanych z organizacją komunalnych kas oszczędności i ich rozwojem oraz celem osiągnięcia należytej sprawności w wykonywaniu nadzoru nad temi instytucjami przez Pana Wojewodę—uważam za pożądane powierzanie załatwiania tych spraw w wydziale samorządowym urzędu wojewódzkiego stale jednemu referentowi, przyczem nietylko jest wskazane, lecz wręcz konieczne, by do przeprowadzania rewizyj kas komunalnych byli powoływani rewidenci właściwych terytorjalnie związków kas oszczędności.

Wogóle utrzymywanie kontaktu ze wspomnianemi związkami kas oszczędności należy uważać za konieczne w interesie koordynacji organizacji i działalności komunalnych kas oszczędności.

Wreszcie przypominam, że w interesie państwowej polityki kredytowej leży poparcie rozwinięcia ruchu oszczędnościowego wśród ludności w jaknajszerszym zakresie przez tworzenie zdrowych i na silnych podstawach finansowych opartych instytucyj komunalnych kas oszczędności, które z pożytkiem dla szerokich warstw ludności, tudzież dla związków samorządu terytorjalnego mogłyby się przyczynić do usprawnienia lokalnego obrotu pieniężnego i do częściowego zaspokojenia komunalnych potrzeb kredytowych.

Minister Spraw Wewnętrznych
(—) Sławoj Składkowski

85.

Pismo okólne z dnia 23 kwietnia 1928 r. Nr. OB. 810|28 Panu Wojewodzie w.................. w sprawie nieprawidłowego sporządzania asygnacyj.

Do wiadomości z prośbą o wydanie stosownych zarządzeń celem ścisłego przestrzegania postanowień przepisów rachunkowo-kasowych w sprawie sposobu wystawiania asygnacyj na wydatki budżetowe.

Za Naczelnika Wydziału
(—) *Czerwiński*
Radca Ministerjalny

MINISTERSTWO SKARBU
L. D. VII. 459|2
Warszawa, dn. 13. IV. 1928 r.

Do

wszystkich władz centralnych

Najwyższa Izba Kontroli przy sprawdzaniu dowodów kasowych Centralnej Kasy Państwowej za miesiąc styczeń—czerwiec 1927 r. stwierdziła liczne

nieprawidłowości w asygnacjach, wystawianych przez władze centralne.

Do powtarzających się uchybień należą następujące:

1) Niektóre władze wbrew postanowieniom § 29 Przepisów rachunkowo-kasowych wystawiają asygnacje nie bezpośrednio na imię osoby lub firmy, względem której istnieje zobowiązanie Skarbu Państwa, lecz na imię urzędników lub urzędu celem uregulowania należności.

2) Wbrew postanowieniom § 47 Przepisów rachunkowo-kasowych niektóre Ministerstwa nie zaznaczają w nagłówku asygnacyj, że są one wystawiane „na przelew".

3) Wbrew postanowieniom § 53 Przepisów rachunkowo-kasowych niektóre Ministerstwa nie zaznaczają w nagłówku asygnacyj, że są one wystawiane tytułem „zaliczki".

4) Wbrew postanowieniom § 32 Przepisów rachunkowo-kasowych niektóre Ministerstwa nie stwierdzają podpisem kierownika urzędu asygnującego poprawek na asygnacjach.

Ministerstwo Skarbu prosi o wydanie zarządzenia podwładnym organom, aby przy sporządzaniu asygnacyj stosowały się ściśle do postanowień Przepisów rachunkowo-kasowych, asygnacje bowiem, nie odpowiadające wymaganiom tych przepisów, będą zwracane przez Centralną Księgowość Ministerstwa Skarbu, co może spowodować słuszne narzekania i skargi ze strony zainteresowanych osób.

Dyrektor Departamentu

(—) *Czauderna.*

86.

Pismo okólne z dnia 9 maja 1928 r. Nr. III SS. 5309|27 do Pana Wojewody w .... w sprawie dodatków komunalnych pracowników komunalnych.

Reskrypt Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dn. 20. II. 1927 roku Nr. III. S. S. 443|27 wyjaśniający, że przyznanie pracownikom związków komunalnych dodatku komunalnego w granicach oznaczonych w § 21 ustęp 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 30. XII 1924 roku Dz. U. R. P. Nr. 118 poz. 1073 nie podlega zatwierdzeniu przez władzę nadzorczą — dał powód do wątpliwości oraz mylnej interpretacji wydanych dotychczas przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych przepisów w tym przedmiocie.

W szczególności doszło do wiadomości Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, że jeden z Wydziałów powiatowych opierając się na wyż powołanym reskrypcie Ministerstwa Spraw Wewnętrznych stanął na stanowisku, że uchwały rad gminnych w sprawie dodatku komunalnego, które uwzględnione zostały w tekście statutów etatów stanowisk służbowych potwierdzonych przez właściwego Wojewodę nie mają znaczenia prawnego. Inny wydział powiatowy znów stanął na wręcz przeciwnym stanowisku odmawiając przyjęcia do wiadomości uchwały rady gminnej w sprawie dodatku komunalnego dlatego, że odnośna uchwała nie została wprowadzona do zatwierdzonego przez właściwego Wojewodę statutu etatów stanowisk służbowych.

Wobec powyższego Ministerstwo Spraw Wewnętrznych wyjaśnia, że reskrypt z dnia 20. II. 1927 r. Nr. III. S. S. 443|27 nie miał bynajmniej na celu wyeliminowanie wzorowego statutu etatów stanowisk służbowych zaleconego reskryptem z dnia 30. VI. 1925 roku Nr. SZ. 4356|25, ustępu drugiego §-u 3, lecz jedynie wyjaśnienie Panom Wojewodom, że odnośne postanowienie statutu jak i sama uchwała reprezentacji komunalnej, na której to postanowienie się opiera nie podlega zatwierdzeniu przez władzę nadzorczą. Wprowadzenie odnośnej uchwały reprezentacji komunalnej do statutu etatów nie może oczywiście żadną miarą pozbawić znaczenia prawnego tej uchwały, nie mogłoby także takiego skutku mieć wyraźne zatwierdzenie przez władzę nadzorczą tej uchwały a tylko sam akt zatwierdzenia tej uchwały jako pozbawiony podstawy prawnej byłby bez znaczenia prawnego.

Z drugiej strony nie może także wpłynąć na ważność lub skuteczność uchwały reprezentacji komunalnej o dodatku komunalnym nie pomieszczenie jej treści w statucie etatów stanowisk służbowych gdyż pomieszczenie takie nie jest obowiązującemi przepisami prawa nakazane.

Jednakże Ministerstwo Spraw Wewnętrznych uważa, że statut etatów stanowisk służbowych powinien o ile możności przedstawiać całkowity obraz stanu uposażenia pracowników danego związku komunalnego i dlatego zdaniem Ministerstwa Spraw Wewnętrznych wskazanem jest zamieszczać w statutach etatów postanowienie o przysługującym pracownikom komunalnym dodatku komunalnym stosownie do tekstu statutu wzorowego poleconego reskryptem z dnia 30. VI. 1925 roku Nr. S. Z. 4356|25, o ile tylko reprezentacja komunalna ten dodatek rzeczywiście uchwaliła.

W myśl powyższego zechce Pan Wojewoda udzielić stosownego pouczenia związkom komunalnym na obszarze podległego Panu Województwa.

Dyrektor Departamentu

(—) *Weissbrod*

87.

Pismo okólne z dnia 21 maja 1928 r. Nr. OL. 761|4|28 r. Panom Wojewodom (prócz Śląskiego) i Panu Komisarzowi Rządu m. st. Warszawy w sprawie organizacji Urzędów Wojewódzkich.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych podaje powyższe do wiadomości z nadmienieniem, iż o tem zostało również powiadomione Ministerstwo Robót Publicznych przy sposobności załatwiania pewnej konkretnej sprawy.

Zarazem Ministerstwo Spraw Wewnętrznych prosi, aby Panowie Wojewodowie (p. Komisarz Rządu) przesyłając Ministerstwu Spraw Wewnętrznych swe zarządzenia w sprawie reorganizacji podległych Im urzędów (statuty organizacyjne, szczegółowe podziały czynności), podawali je również

do wiadomości właściwych Ministerstwa to celem umożliwienia tym Ministerstwom zajęcia w sprawie tych zarządzeń stanowiska.

Za Naczelnika Wydziału.

(—) Dr. J. Drążek-Drawicz.

Radca Ministerjalny.

MINISTERSTWO
SPRAW WEWNĘTRZNYCH
Nr. OL. 761/3|28 r.
Warszawa, dn. 11. V. 1928 r.

Do

Ministerstwa Wyznań Rel. i Ośw. Publ., Przemysłu i Handlu, Pracy i Op. Społecznej i Rolnictwa.

W związku z postanowieniami art. 36 rozp. Prez. Rzp. z dnia 19. I. 1928 roku o org. władz admin. ogólnej (Dz. U. Nr. 11, poz. 86) przewidującemi wspólne wydanie przepisów dotyczących organizacji urzędów wojewódzkich i trybu załatwiania spraw w tych urzędach — Ministerstwo Spraw Wewnętrznych oznajmia, iż projekt taki opracowuje już Komisja Wniosków Ustawodawczych przy Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i w najbliższej przyszłości projekt ten będzie nadesłany Ministerstwu do opinji.

Za Naczelnika Wydziału.

(—) Dr. J. Drążek-Drawicz.

Radca Ministerjalny.

88.

Pismo okólne z dnia 22 maja 1928 r. Nr. OB. 932|28 do Pana Wojewody w.......................... w sprawie poparcia prac Komitetu Normalizacyjnego przy dostawach rządowych.

W związku z wykonaniem uchwały Komitetu Ekonomicznego Ministrów z dn. 7. IX. 27 r. oraz okólnikiem Min. Skarbu z dn. 29 kwietnia r. b. Nr. D- I. 1572|1|28 zarządza się:

1) aby przy wszelkich dostawach rządowych z wyjątkiem dostaw produktów rolnych, dawano pierwszeństwo, przy równych ofertach tym firmom, które materjalnie popierają prace Polskiego Komitetu Normalizacyjnego i które ubiegając się o dostawy rządowe, będą mogły wykazać się odpowiedniem zaświadczeniem Polskiego Komitetu Normalizacyjnego, oraz

2) aby przy wezwaniu do konkurencji, w myśl powyższej klauzuli, czynić zastrzeżenie, iż firmy pragnące korzystać z przewidzianego tą klauzulą pierwszeństwa, winny złożyć wraz z ofertą zaświadczenie Polskiego Komitetu Normalizacyjnego o popieraniu jego prac.

Nadmienia się, iż zaświadczenia takie Komitet Normalizacyjny wydawać będzie z ważnością na jeden rok kalendarzowy.

Podsekretarz Stanu.

(—) Jaroszyński.

89.

Pismo okólne z dnia 25 maja 1928 r. Nr. OB. 654|2|28 Panu Wojewodzie w.......................... w sprawie podatku dochodowego od wynagrodzeń funkcjonarjuszów państwowych za czynności w związkach komunalnych.

do wiadomości i stosowania.

Za Naczelnika Wydziału.

(—) Czerwiński.

Radca Ministerjalny.

MINISTERSTWO
SPRAW WEWNĘTRZNYCH
Nr. OB. 654/2/28.
Warszawa, dn. 25.V 1928 r.

Odpis.

Do

Pana Wojewody

w Warszawie.

Na sprawozdanie Pana Wojewody z dnia 26 marca b. r. Nr. Pr. 150/17 b. g. — Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zgodnie z wyjaśnieniem Ministerstwa Skarbu oznajmia, że przy potrącaniu podatku dochodowego od wynagrodzeń starostów za spełnianie przez nich czynności jako przewodniczących Wydziałów powiatowych, oraz od stałych wynagrodzeń pracowników państwowych za czynności w powiatowych związkach komunalnych — należy stosować analogicznie postanowienia okólnika Minister. Spraw Wewnętrznych Nr. 2 z dn. 3/I. 1928 r. Nr. OB. 4356|27.

Gdy więc omawiane wynagrodzenia wypłaca się, wprawdzie z Kasy komunalnej, lecz za pośrednictwem przełożonej władzy funkcjonarjusza państwowego — wówczas wynagrodzenia te stanowią składową część uposażenia służbowego danego pracownika i wobec tego winny być traktowane, dla celów obliczenia przypadającego podatku dochodowego, łącznie z podstawowem wynagrodzeniem służbowem pracownika. Gdy natomiast związek komunalny występuje jako samodzielny służbodawca i wypłaca pracownikom państwowym wynagrodzenie za czynności spełniane przez nich w związku komunalnym — bezpośrednio do ich rąk — wówczas ma zastosowanie przepis 6-go ustępu powołanego okólnika t. zn., że przypadający podatek od tych wynagrodzeń winien być obliczany i potrącany odrębnie i niezależnie od uposażeń wypłacanych ze Skarbu Państwa.

Na zapytanie przedstawione w p. 3 sprawozdania Pana Wojewody co do ustalenia stopy procentowej od kilku jednorazowych wynagrodzeń oznajmia się, że jedynie miarodajnym w tym wypadku jest przepis art. 111 (ustęp ostatni) ustawy o państwowym podatku dochodowym (Dz. U. R. P. Nr. 58 z r. 1925 poz. 411), według którego w celu ustalenia stopy procentowej podatku od wynagrodzeń jednorazowych — dolicza się je do obliczonej w stosunku rocznym sumy ostatniego perjodycznego wynagrodzenia.

Gdy więc pracownik w ciągu jednego i tego samego miesiąca otrzymuje kilka jednorazowych wynagrodzeń, należy każdy z nich odzielnie dol

czać do sumy ostatniego perjodycznego wynagrodzenia (w stosunku rocznym), a nie — następne z rzędu do łącznej sumy wynagrodzenia perjodycznego z poprzedniem wynagrodzeniem jednorazowem.

Za Naczelnika Wydziału.
(—) *Czerwiński.*
Radca Ministerjalny.

90.

Pismo okólne z dnia 29 maja 1928 r. Nr. OL. 541/28 Panu Wojewodzie w w sprawie wykazu okręgów konsularnych konsulatów angielskich w Polsce.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych podaje powyższe na podstawie komunikatu Min. Spr. Zagr. do wiadomości z prośbą o wydanie odpowiednich zarządzeń.

Za Naczelnika Wydziału
(—) *Dr. Drążek-Drawicz*
Radca Ministerjalny.

Odpis.

WYKAZ

Okręgów konsularnych Konsulatów Angielskich w Polsce.

1. Konsulat w Warszawie obejmuje Rzeczpospolitą Polską.
2. Wicekonsulat w Katowicach obejmuje:
a) Województwo Śląskie;
b) Starostwa: Będzin, Częstochowa, Olkusz, Miechów i Włoszczowa Województwa Kieleckiego;
c) Starostwa: Biała, Chrzanów, Kraków miasto i okręg Maków, Nowy Targ, Oświęcim, Wadowice, Wieliczka i Żywiec Województwa Krakowskiego.
3. Wicekonsulat w Łodzi obejmuje: Województwo Łódzkie, oprócz Starostwa Kalisz, Koło, Konin, Słupca i Turek.
4. Wicekonsulat w Poznaniu obejmuje: Województwa Poznańskie i Pomorskie.
5. Wicekonsulat w Borysławiu obejmuje: miasto Borysław i Starostwo Drohobycz.
6. Wicekonsulat we Lwowie obejmuje: Województwo Lwowskie, Stanisławowskie (oprócz Starostwa Drohobycz) Tarnopolskie i Krakowskie oprócz wszystkich starostw należących do okręgu Wicekonsulatu w Katowicach.

91.

Pismo okólne z dnia 30 maja 1928 r. Nr. OL. 759/6/28 do Pana Wojewody w .... w sprawie „Dzienników Wojewódzkich“.

W związku z art. 38, 39 i 122 rozporządzenia Prezydenta R. P. z dnia 19 stycznia 1928 r. o organizacji i zakresie działania władz administracji ogólnej (Dz. U. R. P. Nr. 11, poz. 86) oznajmiam, iż niebawem ukaże się Rozporządzenie wykonawcze Rady Ministrów o Dziennikach wojewódzkich, które unormuje szczegółowo sprawę tego wydawnictwa. Brak tego rozporządzenia nie wstrzymuje oczywiście stosowania przez Pana Wojewodę tych postanowień powołanych na wstępie artykułów, które specjalnego rozporządzenia wykonawczego nie wymagają.

Odmienny obecnie charakter Dziennika wojewódzkiego, który stał się pismem urzędowem nie tylko władz administracji ogólnej, ale i innych władz i urzędów państwowych nakłada na Pana Wojewodę obowiązek zwrócenia szczególniejszej uwagi na stronę redakcyjną Dziennika wojewódzkiego. Dotyczy to przedewszystkiem sprawy trafnej klasyfikacji poszczególnych norm ogłaszanych w Dziennikach wojewódzkich; pod tym względem niektóre z tych Dzienników zawierają rażące błędy. I tak w jednym np. pod nagłówkiem „Rozporządzenia Wojewody“ wydrukowano:

a) okólnik Wojewody stanowiący przedruk pisma Minist. Spraw Wewn. z 9 grudnia 1927 r. Nr. SG. 4700 w sprawie zwrotu przedwojennych składek oszczędnościowych;
b) zarządzenie wewnętrzne dotyczące godzin urzędowania.

Nazywanie tego rodzaju publikacji „rozporządzeniami“ jest tembardziej niewłaściwe, że na podstawie rozdziału VIII rozporządzenia Prezydenta z 19 stycznia 1928 r. pp. Wojewodowie otrzymali prawo wydawania rozporządzeń wykonawczych i porządkowych o charakterze norm powszechnie obowiązujących (art. 44 ustęp trzeci Konstytucji).

Przy tej sposobności przypominam Panu Wojewodzie postanowienia okólnika Min. Spraw Wewn. Nr. 30 z dnia 5 kwietnia 1928 r., w myśl którego projekty takich rozporządzeń należy przed ich wydaniem przedkładać Ministerstwu Spraw Wewnętrznych.

Podsekretarz Stanu
(—) *Jaroszyński.*

92.

Pismo okólne z dnia 30 maja 1928 r. Nr. OB. 2050/27 do Pana Wojewody (wszystkich) Pana Komisarza Rządu na m. st. Warszawę w sprawie depozytu rzeczowego.

Min. Skarbu w piśmie swem z dn. 27 maja 1927 roku Nr. DK. 1406|WAK wyjaśnia, że z istoty depozytów rzeczowych wynika, iż Kasy Skarbowe, w których te depozyty złożono nie są obowiązane i nie mają możności czuwania nad tem, aby przechowywane w tych depozytach pieniądze względnie papiery wartościowe nie straciły na wartości, przeto urząd dysponujący temi depozytami powinien czuwać nad tem, aby powierzone jego pieczy walory nie straciły na wartości i ponosi odpowiedzialność za ewentualne straty w tych wypadkach, gdy z ustaw lub przepisów nie wynika, iż obowiązek ten ciąży na właścicielu depozytu.

Podając powyższe wyjaśnienie do wiadomości i ścisłego stosowania, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych nadmienia, że komunikaty o wycofywaniu z obiegu walut obcych jak również o wymianie (wylosowaniu) wszelkich papierów wartościowych ogłaszane są w Monitorze Polskim.

Za Naczelnika Wydziału
(—) *Czerwiński*
Radca Ministerjalny

93.

Pismo okólne z dnia 8 czerwca 1928 r. Nr. OL. 21/4/28 r. do Pana Wojewody w .... w sprawie frankowania zagranicznej korespondencji.

Pismem z dnia 18.XII.1924 r. Nr. Pr. 13055 Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zwracało uwagę na konieczność należytego frankowania zagranicznej korespondencji i na szkody wynikające dla Skarbu Państwa w razie braku względnie niedostatecznego ofrankowania.

Jak Ministerstwo Spraw Zagranicznych komunikuje, władze administracji ogólnej w wielu wypadkach nadal przesyłają korespondencję do placówek polskich zagranicą nienależycie lub nawet zupełnie nieopłaconą, a zaopatrzoną tylko stemplem listowym.

Na dowód niedostatecznego frankowania korespondencji zagranicznej przez Starostwa, Ministerstwo Spraw Zagranicznych przesłało Ministerstwu Spraw Wewnętrznych kilkadziesiąt kopert z korespondencji, nadesłanej do jednego tylko Konsulatu R. P. w Lipsku w okresie czasu zaledwie kilkotygodniowym.

Także i inne placówki konsularne żalą się na wspomniane przeoczenia.

Celem zapobieżenia na przyszłość tego rodzaju niewłaściwościom obciążającym niepotrzebnie Skarb Państwa w ogólności, a budżet placówek w szczególności, zechce Pan Wojewoda wydać niezwłocznie odpowiednie zarządzenia.

Podsekretarz Stanu

(—) Jaroszyński

94.

Pismo okólne z dnia 15 czerwca 1928 r. Nr. OB. 1177 do Pana Wojewody w .... w sprawie zwrotu kosztów jednorazowego przesiedlenia emerytowanym funkcjonarjuszom państwowym.

W związku z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 17 września 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 92 poz. 826) o należnościach za podróże służbowe, delegacje i przeniesienia funkcjonarjuszów państwowych, sędziów i prokuratorów oraz wojskowych — celem jednolitego stosowania postanowień art. 21 i 77 ustawy emerytalnej z dnia 11 grudnia 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 6 24 poz. 46) tudzież § 6 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 26 marca 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 32/24 poz. 320) Ministerstwo Skarbu w porozumieniu z Prezydjum Rady Ministrów okólnikiem z dn. 1.VI b. r. Nr. D. I. 1314/5/28 wyjaśniło, iż zasady zwrotu kosztów przesiedlenia emeryta państwowego (wdowy względnie sieroty), podane w okólniku z dn. *20 maja 1927 r. Nr. 117 (OP. 594)* nadal obowiązują z tem, iż koszty podane w tym okólniku pod literą „b“ nie mogą przekraczać ryczałtu, przewidzianego w § 19 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 17 września 1927 r.

Wobec powyższego emerytowi w razie przesiedlenia zwraca się:

a) koszty przewozu urządzenia domowego koleją lub statkiem, udowodnione listami przewozowemi,

b) *udowodnione koszty* przewozu urządzenia do i od dworca kolejowego — ewentualnie koszty wozu meblowego, opakowanie i t. p.

Do pozycji pod b) należy również doliczyć bilety kolejowe emeryta i jego rodziny bez diet.

Koszty pod b) mogą wynosić: dla samotnego — 75% jednomiesięcznego, pobierającego dodatek ekonomiczny na trzech lub mniej członków rodziny — 75% dwumiesięcznego, pobierającego dodatek ekonomiczny na więcej niż trzech członków rodziny — 75% trzymiesięcznego uposażenia.

Zaznacza się, iż okólnik Min. Spr. Wewn. z dn. 17.III.1928 r. Nr. 39 (OB. 572) nie ma zastosowania do emerytów.

Z prawa zwrotu kosztów przesiedlenia może skorzystać osoba uprawniona w ciągu jednego roku od dnia przeniesienia w stan spoczynku — względnie wdowa lub sieroty od dnia śmierci męża, względnie ojca. Spóźniony termin przedłożenia udowodnionych rachunków nie pozbawia interesowane osoby prawa do żądania zwrotu powyżej określonych kosztów przesiedlenia.

Wkońcu zauważa się, iż koszta przesiedlenia mogą być przyznane tylko w wypadku przesiedlenia się do innej miejscowości — a nie przy zmianie mieszkania w tej samej miejscowości.

Za Naczelnika Wydziału

(—) Czerwiński

Radca Ministerjalny

95.

Pismo okólne z dnia 18 czerwca 1928 roku Nr. SF. 1330|Poczt. Do Pana Wojewody w.................... w sprawie współpracy Zarządów gmin przy uruchamianiu urzędów i agencyj pocztowych.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych przesyła powyższe do wiadomości i prosi Pana Wojewodę o wydanie ze Swej strony stosownych zarządzeń.

Dyrektor Departamentu

(—) Weissbrod

MINISTERSTWO
POCZT i TELEGRAFÓW
Wydział II.
Nr. 1542|II.
Warszawa, dn. 31 maja 1928 r.

Odpis.

Do

Ministerstwa Spraw Wewnętrznych

w Warszawie

Sieć pocztowa, telegraficzna i telefoniczna na obszarach b. zaboru rosyjskiego nie jest jeszcze dostatecznie rozwiniętą, a tem samem nie może

w należytej mierze zaspokoić tak potrzeb władz administracyjnych, jak również ludności. To też Ministerstwo Poczt i Telegrafów dokłada wszelkich starań, aby ilość urzędów pocztowych na tym obszarze jaknajrychlej w ten sposób powiększyć, żeby nawet w najdalszych zakątkach ułatwić ludności korzystanie w całej pełni z usług instytucyj pocztowych. W szczególności kilkakrotnie Ministerstwo Poczt i Telegrafów polecało podległym dyrekcjom P. i T., aby organa inspekcyjne w czasie podróży służbowych badały również, w których miejscowościach zachodzi potrzeba otwarcia urzędów (agencji) pocztowych i po porozumieniu się z miejscowemi czynnikami, przedstawiały odpowiednie wnioski.

Otwieranie jednak nowych urzędów i agencyj pocztowych, natrafia na znaczne trudności głównie z tego powodu, że urzędy gminne po największej części, nie oceniając należycie korzyści, jakie ludność zyskuje przez ułatwienie jej korzystania z urządzeń pocztowych, telegraficznych i telefonicznych, nie troszczą się o uruchomienie instytucyj pocztowych w miejscowościach należących do gminy, i odmawiają Zarządowi Poczt i Telegrafów swej pomocy w wyszukaniu kandydatów na agentów.

Ze względu na to, dogodna komunikacja pocztowa ma doniosły wpływ na podniesienie życia kulturalnego i gospodarczego, oraz ułatwia szybką wymianę korespondencji urzędowej pomiędzy urzędami gminnemi i władzami państwowemi wzgl. wojskowemi, Ministerstwo Poczt i Telegrafów zwraca się z prośbą do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych o wydanie urzędom Wojewódzkim i Starostwom polecenia, by te poleciły zarządom gminnym współpracować nad rozwojem sieci pocztowej, telegraficznej i telefonicznej a przedewszystkiem, aby zarządy gminne we własnym interesie:

1) przedstawiały Dyrekcjom Poczt i Telegrafów wnioski na uruchomienie urzędów wzgl. agencyj pocztowych w miejscowościach, których oddalenie od najbliższych urzędów wzgl. agencyj pocztowych jest znaczne, oraz w miejscowościach, w których ruch pocztowy wymaga otwarcia placówki pocztowej.

2) dla projektowanych agencyj pocztowych wyszukały i przedstawiły Dyrekcji Poczt i Telegrafów odpowiednich kandydatów na stanowiska kierowników agencyj (nauczycieli, księży, organistów, pisarzów gminnych i t. p.).

3) ułatwiały Dyrekcjom Poczt i Telegrafów wyszukanie przedsiębiorców przewozu poczty do najbliższego urzędu pocztowego (agencji) wzgl. do stacji kolejowej.

O wydanych w powyższej sprawie zarządzeniach uprasza się zawiadomić Ministerstwo Poczt i Telegrafów.

Wkońcu Ministerstwo P. i T. pozwala sobie zauważyć, że na sejmowej komisji budżetowej w czasie dyskusji nad preliminarzem budżetowym Ministerstwa Poczt i Telegrafów, zwrócono szczególną uwagę na niedość intensywnie postępujący rozwój sieci pocztowej, telegraficznej i telefonicznej, na obszarze b. zaboru rosyjskiego i żądano, aby na zarządy gmin nałożono obowiązek współpracy przy otwieraniu nowych urzędów i agencyj pocztowych.

Dyrektor Departamentu

(—) Zygmunt Frączkowski

96.

Pismo okólne z dnia 20 czerwca 1928 r. Nr. OL. 977|1 28. Do Pana Wojewody w............ w sprawie upoważnienia Komendantów Wojewódzkich P. P. do awansowania szeregowych P. P.

Podaje się do wiadomości.

Za Naczelnika Wydziału

(—) Czapiński

Radca Ministerjalny

M. S. W.
KOMENDA GŁÓWNA
POLICJI PAŃSTWOWEJ
Nr. 18237.
Warszawa, 15.VI 1928 r.

Odpis.

Okólnik Nr. 1065.

Na podstawie ust. 1 art. 73 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 6.III 1928 r. o policji państwowej (Dz. Ust. Nr. 28—1928 r. poz. 257) upoważniam P. P. Komendantów Wojewódzkich P. P. do awansowania posterunkowych na starszych posterunkowych i starszych posterunkowych na przodowników. Prawo awansowania przodowników na starszych przodowników pozostawiam sobie.

Wnioski, dotyczące awansu na starszych przodowników, należy przedstawiać do Komendy Głównej P. P. corocznie przed dn. 15 maja i 15 listopada. Obecnie wnioski przedstawić bezzwłocznie.

Wnioski winny zawierać następujace dane:
1) imię i nazwisko, 2) wiek, 3) wykształcenie, 4) stosunek do służby wojskowej, 5) odznaczenia, pochwały i nagrody wojskowe i cywilne, 6) data przyjęcia do policji, 7) daty poprzednich awansów, 8) czy ukończył szkołę policyjna, kiedy i z jakim wynikiem, 9) odznaczenia, pochwały i nagrody, otrzymane podczas służby policyjnej, 10) kary, 11) ostatnia ocena kwalifikacyjna, 12) opinje bezpośrednich zwierzchników i Komendantów Wojewódzkich, 13) Nr. listy starszeństwa, 14) uzasadnienie wniosku awansowego.

Do każdego wniosku, dotyczącego przodownika, zakwalifikowanego do awansu na starszego przodownika, należy dołączyć akta osobiste, oraz opinję właściwej władzy administracyjnej, zgodnie z art. 72 wspomnianego rozporządzenia o policji państwowej.

Jeżeli zachodziłyby warunki, przewidziane w art. 76 rozporządzenia o P. P., natenczas PP. Komendanci Wojewódzcy w nadsyłanych do Komendy Głównej P. P. wnioskach, dotyczących awansów na starszych przodowników, obowiązani są szczegółowo umotywować względy, przemawiające za skróceniem terminu służby, określonego w art. 75 wymienionego rozporządzenia.

Wnioski zaś, dotyczące skrócenia czasu służby posterunkowym i starszym posterunkowym w myśl art. 76 tegoż rozporządzenia, winny być przez PP. Komendantów wojewódzkich szczegółowo umotywowane i przedstawiane do mojej decyzji przynajmniej na 2 tygodnie przed projektowanym awansem.

W związku z powyższem anuluję punkt VIII rozkazu Komendy Głównej P. P. z dnia 22 listopada 1927 r. za Nr. 379.

Poniżej podaję wzór dekretu awansowego.

MIN. SPRAW WEWN.
KOMENDANT WOJEWÓDZKI
POLICJI PAŃSTWOWEJ
w..................

Nr.................

Dnia.................. 192 r.

Do Pana

____

(stopień służbowy i przydział).

Na podstawie artykułu 73 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 6.III 1928 r. o Policji Państwowej (Dz. Ust. Nr. 28 - 1928 poz. 257) i upoważnienia Komendanta Głównego, zawartego w okólniku Nr. 1065 z dn. 14.VI.1928 r., awansuję Pana z dniem na..................

(pieczęć) Komendant Wojewódzki P. P.
(podpis)

Za zgodność: Komendant Główny
(—) Maleszewski płk.

Warszawa,
dn. 14 czerwca 1928 r.

Nacz. Wydz. III Kom. Gł. P. P.
(—) H. Walczak inspektor

Rozdzielnik: 1) Minister, 2) Dyr. Dep. II, 3) Wydz. OL., 4) Komendant Gł., 5) Zast. Kom. Gł., 6) ppłk. Nagler, 7) Główny Kom. Pol. Wojew. Śląsk., 8) Inspekcja, 9) Wydz. Kom. Gł. od I do IV, 10) Wszyscy Kom. Wojew., 11) Gł. Szkoła P. P., 12) Redakcja i Adm. Pol. Państw., 13) Archiwum.

97.

Pismo okólne z dnia 26 czerwca 1928 r. Nr. Apr. 323/5 Panu Wojewodzie w.................. w sprawie Wojewódzkich Komisyj do badania wypieku chleba

przesyła się do wiadomości.

Naczelnik wydziału
(—) Szwalbe

MINISTERSTWO
SPRAW WEWNĘTRZNYCH
Nr. Apr. 323/5
Warszawa, dn. 26.VI.1928 r.

Odpis

Do
Pana Wojewody
w Tarnopolu

W związku ze sprawozdaniem Pana Wojewody w sprawie wymienionej w nagłówku z dnia 28.IV b. r. L. Z. P. 1414/28 Ministerstwo Spraw Wewnętrznych wyjaśnia, *że pieczę nad stanem sanitarnym* piekarń stale wykonywać winne powiatowe władze administracji ogólnej — a nie Wojewódzka komisja do badania wypieku chleba, której obowiązkiem jest tylko wykonywanie *nadzoru* nad działalnością tych władz, zaś organa Policji Państwowej pełniąc służbę, winny zwracać na ten stan szczególną uwagę i o wszelkich zauważonych uchybieniach niezwłocznie donosić powiatowej władzy administracji ogólnej.

Sposób wykonywania tego *nadzoru* może być oczywiście różny—jednym z najważniejszych zaś— są lustracje, które pozwolą Wojewódzkiej Komisji do badania wypieku chleba dokładnie zapoznać się z lokalnemi potrzebami i niedomaganiami w dziedzinie piekarstwa.

Z tych względów Ministerstwo Spraw Wewnętrznych uważa, że poruczenie tych czynności (lustracyj) miejscowym władzom administracji ogólnej mijałoby się z celem utworzenia Wojewódzkich komisyj do badania wypieku chleba i zaleca wykonywanie lustracyj zgodnie z wskazówkami, zawartemi w zarządzeniu swem Nr. Apr. 323/2-28.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych nadmienia wkońcu, że lustracje piekarń przez Wojewódzką komisję do badania wypieku chleba nie winne być zbyt częste — plan zaś tych lustracyj winien obejmować równomiernie całe terytorjum Województwa.

Naczelnik Wydziału
(—) Szwalbe

V.

Dział Personalny.

98.

RUCH SŁUŻBOWY.

w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych

w czasie od 1 do 30 kwietnia 1928 r.

P. Prezydent Rzeczypospolitej postanowieniem z dnia 28. IV. 1928 r. przyjął zgłoszone przez Wojewodę poznańskiego Adolfa Bnińskiego wystąpienie ze służby państwowej,

postanowieniem z dn. 30. IV. 1928 r. zwolnił Piotra Dunin-Borkowskiego ze stanowiska Wojewody lwowskiego, natomiast mianował go Wojewodą poznańskim.

A. W Zarządzie Centralnym Ministerstwa:

Mianowani:

prow. urzędniczka III kategorji X st. sł. Wojewódzka Jolanta — urzędniczką III kategorji X st. sł. dnia 7. IV. 1928 r.

prow. urzędniczka III kategorji X st. sł. Grabińska Helena — urzędniczką III kategorji X st. sł. dnia 7. IV. 1928 r.

prow. urzędniczka III kategorji X st. sł. Zamulewiczówna Marja — urzędniczką III kategorji X st. sł. dnia 7. IV. 1928 r.

pracowniczka kontraktowa w XI grupie uposażenia Czarnecka Marja—urzędniczką III kategorji w XI st. sł. dnia 14. IV. 1928 r.

pracowniczka kontraktowa w IX grupie uposażenia Sygrycówna Stefanja — urzędniczką III kategorji w IX st. sł. dnia 14. IV. 1928 r.

b. prow. urzędnik VIII st. sł. Brzeziński Wacław — do odwołania referendarzem w VII st. sł. dnia 21. IV. 1928 r.

Zwolniony:

Radca ministerjalny w VI st. sł. Błeszyński Kazimierz—na własną prośbę z dnia 4. IV. 1928 r.

B. W Głównym Urzędzie Statystycznym:

Zwolniony:

urzędnik statystyczny I kategorji w VII st. sł. Landau Ludwik — z powodu przejścia do służby w Ministerstwie Przemysłu i Handlu dnia 2. IV. 1928 r.

C. W Państwowych Zakładach Służby Zdrowia:

Mianowany:

ordynator szpitala Dyr. Kolei Państw. w Wilnie Dr. Budzyński Eugenjusz — urzędnikiem I kategorji VII st. sł. w Państwowym Zakładzie Zdrojowym w Busku z dniem 1. IV. 1928 r.

Zwolniony:

prow. urzędnik XI st. sł. w Państwowym Zakładzie Zdrojowym w Krynicy Żarlikowski Kazimierz — na podstawie art. 62 ustawy o państwowej służbie cywilnej z dniem 30. IV. 1928 r.

Przeniesiony:

urzędnik VII st. sł. inż. Krygier Stefan z Państwowego Zakładu Zdrojowego w Ciechocinku do Państwowego Zakładu Zdrojowego w Busku z dniem 1. IV. 1928 r.

D. W Tymczasowym Wydziale Samorządowym w likwidacji we Lwowie:

Przeniesiony w stan spoczynku:

urzędnik rachunkowy II kategorji w VI st. sł. Horodyski Mikołaj — dnia 2. IV. 1928 r.

E. We władzach wojewódzkich:

Mianowany:

w Urzędzie Wojewódzkim we Lwowie:

Jezierski Stanisław Romuald—prow. inspektorem farmaceutycznym w VII st. sł. dnia 5. IV. 1928 r.

Przeniesiony:

referendarz VII st. sł. Matejski Kazimierz — z Urzędu Wojewódzkiego we Lwowie do Starostwa grodzkiego we Lwowie dnia 21. IV. 1928 r.

Zwolnieni ze służby:

urzędnik VII st. sł. w Wołyńskim Urzędzie Wojewódzkim Żurakowski Stanisław — na podstawie art. 116 ustawy o państwowej służbie cywilnej dnia 2. IV. 1928 r.

Naczelnik Wydziału w V st. sł. w Śląskim Urzędzie Wojewódzkim Dr. Minasowicz Józef — na podstawie art. 116 ustawy o państwowej służbie cywilnej dnia 7. IV. 1928 r.

Zmarł:

Naczelnik Wydziału w V st. sł. w Urzędzie Wojewódzkim w Wilnie Kopeć Stefan — dnia 6. IV. 1928 r.

F. We władzach powiatowych:

Mianowani:

prow. urzędnik adm. I kategorji VII st. sł. w Komisarjacie Rządu na m. st. Warszawę Dr. Balawelder Zdzisław — referendarzem w VII st. sł. dnia 2. IV. 1928 r.

Nadkomisarz P. P. w Drohobyczu Illukiewicz Tadeusz—referendarzem w VII st. sł. w Starostwie w Chełmie dnia 13. IV. 1928 r.

prow. Starosta w VII st. sł. w Postawach Niedźwiecki Wiktor — Starostą powiatowym w dotychczasowym VII st. sł. tamże dnia 21. IV. 1928 r.

Naczelnik Wydziału w VI st. sł. w Poleskim Urzędzie Wojewódzkim Grodyński Stanisław—Starostą powiatowym w Sarnach w dotychczasowym VI st. sł. dnia 20. IV. 1928 r.

Przeniesieni:

referendarz w VII st. sł. Tchórzewski Kazimierz — ze Starostwa w Augustowie do Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku dnia 7. IV. 1928 r.

asesor w VIII st. sł. Mycak Piotr — ze Starostwa we Wrześni w obręb Województwa lwowskiego dnia 20. IV. 1928 r.

referendarz VII st. sł. Dr. Schnitzel Aleksander — ze Starostwa w Kolbuszowej do Starostwa w Lubaczowie dnia 21. IV. 1928 r.

referendarz VII st. sł. Żurawski Edward — ze Starostwa w Sierpcu do Starostwa w Rypinie dnia 25. IV. 1928 r.

prow. referendarz VII st. sł. Załęski Jan—ze Starostwa w Hrubieszowie do Starostwa w Sierpcu dnia 25. IV. 1928 r.

referendarz VII st. sł. Dr. Budziak Tomasz—ze Starostwa w Grójcu do Starostwa w Przasnyszu dnia 26. IV. 1928 r.

referendarz VII st. sł. Szarewski Tadeusz — ze Starostwa w Mińsku Mazowieckim do Starostwa w Radzyminie dnia 26. IV. 1928 r.

lekarz powiatowy w VII st. sł. Dr. Chuderski Franciszek — ze Starostwa w Samborze do Starostwa powiatowego we Lwowie dnia 10. IV. 1928 r.

Zwolnieni ze służby:

urzędnik VII st. sł. w Komisarjacie Rządu na m. st. Warszawę Bałtrukiewicz Henryk — na własną prośbę dnia 7. IV. 1928 r.

prow. urzędnik adm. I kategorji VII st. sł. w Starostwie w Drochiczynie Dłużniewski Felicjan—z powodu przejścia do służby w sądownictwie dnia 21. IV. 1928 r.

Zmarł:

lekarz powiatowy w VII st. sł. w Ostrołęce Dr. Kozłowski Tomasz — dnia 13. IV. 1928 r.

RUCH SŁUŻBOWY

w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych

w czasie od 1 do 31 maja 1928 r.

A. W Zarządzie Centralnym Ministerstwa:

Mianowany:

Starosta w VI st. sł. w Ciechanowie Heyman Marcin—Radcą ministerjalnym w dotychczasowym VI st. sł. dnia 21. V. 1928 r.

Zwolnieni ze służby:

prow. urzędniczka III kategorji XI st. sł. Włoczewska Leokadja — na podstawie art. 62 ustawy o państwowej służbie cywilnej dnia 25. V. 1928 r.

księgowy w VII st. sł. Piątkowski Edward — na podstawie art. 116 ustawy o państwowej służbie cywilnej dnia 22. V. 1928 r.

prow. urzędniczka III kategorji XI st. sł. Wojdalska Stanisława—na własną prośbę dnia 29. V. 1928 r.

B. W Państwowych Zakładach Służby Zdrowia:

Mianowani:

Dr. Doliński Józef—prow. asystentem w Państwowej Szkole położnych we Lwowie w IX st. sł. z dniem 1. V. 1928 r.

starszy asystent kliniki chirurgicznej Uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie Dr. Laskownicki Stanisław — prow. prymarjuszem VII st. sł. w Państwowym szpitalu powszechnym we Lwowie z dniem 1. V. 1928 r.

Zwolniony ze służby:

chemik w VII st. sł. w Państwowym Zakładzie badania żywności w Warszawie Wilczyński Mieczysław—na podstawie art. 116 ustawy o państwowej służbie cywilnej z dniem 31. V. 1928 r.

C. W Tymczasowym Wydziale Samorządowym w likwidacji we Lwowie:

Zwolniony ze służby:

urzędnik techniczny I kategor VII st. sł. inż. Rogowski Roman — na własną prośbę z dniem 31. V. 1928 r.

D. We władzach wojewódzkich.

Mianowani:

w Urzędzie Wojewódzkim w Nowogródku:

Starosta w VI st. sł. w Lidzie Zdanowicz Stanisław — Radcą wojewódzkim w dotychczasowym VI st. sł. dnia 22. V. 1928 r.

w Urzędzie Wojewódzkim w Poznaniu:

Starosta w VI st. sł. w Będzinie Ołpiński Józef — Naczelnikiem Wydziału w V st. sł. z poruczeniem funkcyj Wicewojewody poznańskiego dnia 31. V. 1928 r.

w Urzędzie Wojewódzkim Śląskim w Katowicach:

Dyrektor Policji w VI st. sł. w Bielsku Śląskim Podgórski Jan — Radcą wojewódzkim w dotychczasowym VI st. sł. dnia 7. V. 1928 r.

w Urzędzie Wojewódzkim w Wilnie:

prow. Radca wojewódzki w VI st. sł. Żórawski Witold — Radcą wojewódzkim w dotychczasowym VI st. sł. dnia 4. V. 1928 r.

Radca wojewódzki w VI st. sł. Rakowski Józef— Naczelnikiem Wydziału w dotyczasowym VI st. sł. dnia 18. V. 1928 r.

w Urzędzie Wojewódzkim Wołyńskim w Łucku:

prow. urzędnik VII st. sł. Krasiński Henryk— referendarzem w dotychczasowym VII st. sł. dnia 29. V. 1928 r.

Przeniesieni:

asesor w VII st. sł. Kwaśniak Antoni—z Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie do Starostwa w Warszawie dnia 5. V. 1928 r.

referendarz VIII st. sł. Dr. Juras Franciszek— z Urzędu Wojewódzkiego w Krakowie do Dyrekcji Policji w Katowicach dnia 1. V. 1928 r.

Radca Wojewódzki w VI st. sł. Wiśniewski Stefan — z Urzędu Wojewódzkiego w Nowogródku do Urzędu Wojewódzkiego w Wilnie dn. 21. V. 1928 r.

prow. referendarz VII st. sł. Bała Franciszek — z Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego do Starostwa powiatowego w Tczewie dnia 29. V. 1928 r.

Zwolnieni ze służby:

referendarz VII st. sł. w Urzędzie Wojewódzkim we Lwowie Dr. Majewski Bronisław — z powodu przejścia do służby w Dyrekcji Kolei Państwowych we Lwowie dnia 22. V. 1928 r.

prow. Starosta powiatowy w VI st. sł. w Kamieniu Koszyrskim mjr. Czachowski Konstanty Witold — na własną prośbę dnia 23. V. 1928 r.

Przeniesiony w stan nieczynny:

Naczelnik Wydziału w V st. sł. i Wicewojewoda w Poznaniu Nikodemowicz Józef uchwałą Rady Ministrów z dnia 29. V. 1928 r.

E. We władzach powiatowych:

Mianowani:

referendarz VII st. sł. i kierownik Starostwa w Limanowej Marossanyi Juljusz Starostą powiatowym w Limanowej w dotychczasowym VII st. sł. dnia 4. V. 1928 r.

prow. urzędnik adm. I kategorji VI st. sł. i kierownik Starostwa w Nowym Sączu Dr. Typrowicz Wawrzyniec — do odwołania Starostą powiatowym w Nowym Sączu w dotychczasowym VI st. sł. dnia 4. V. 1928 r.

prow. urzędnik adm. I kategorji VII st. sł. w Komisarjacie Rządu na m. st. Warszawę Biendarzewski Henryk — referendarzem w dotychczasowym VII st. sł. dnia 1. V. 1928 r.

asesor VIII st. sł. w Kuratorjum Okręgu Szkolnego Warszawskiego Kubicki Zygmunt — referendarzem w dotychczasowym VIII st. sł. w Starostwie powiatowem w Dubnie dnia 2. V. 1928 r.

Radca wojewódzki w VI st. sł. w Śląskim Urzędzie Wojewódzkim Kieczek Ludwik Dyrektorem Policji w Bielsku Śląskim w dotychczasowym VI st. sł. dnia 7. V. 1928 r.

urzędnik adm. I kategorji VII st. sł. i kierownik Starostwa w Skałacie Kulpiński Robert — Starostą powiatowym w Skałacie w dotychczasowym VII st. sł. dnia 22. V. 1928 r.

urzędnik adm. I kategorji VI st. sł. w Urzędzie Wojewódzkim w Nowogródku Bogatkowski Henryk — Starostą powiatowym w Lidze w dorychczasowym VI st. sł. dnia 25. V. 1928 r.

prow. urzędnik adm. I kategorji VII st. sł. i kierownik Starostwa w Lubomlu Bonkowicz Sittauer Jerzy — prow. Starostą w Łucku w dotychczasowym VII st. sł. dnia 31. V. 1928 r.

urzędnik I kategorji VII st. sł. i kierownik Starostwa w Węgrowie Dr. Lutman Mieczysław — Starostą powiatowym w Węgrowie w dotychczasowym VII st. sł. dnia 31. V. 1928 r.

prow. urzędnik adm. I kategorji VII st. sł. i kierownik Starostwa w Janowie Podlaskim Ćwiklinski Paweł — do odwołania konstantynowskim Starostą powiatowym w Janowie Podlaskim w dotychczasowym VII st. sł. dnia 31. V. 1928 r.

prow. urzędnik adm. I kategorji VII st. sł. i kierownik Starostwa w Łukowie Makowski Wincenty—do odwołania Starostą powiatowym w Łukowie w dotychczasowym VII st. sł. dnia 31. V. 1928 r.

prow. urzędnik adm. I kategorji VII st. sł. i kierownik Starostwa w Dubnie Kański Adam — do odwołania Starostą powiatowym w Dubnie w dotychczasowym VII. st. sł. dnia 31. V. 1928 r.

Przeniesieni:

referendarz VII st. sł. Adam Kazimierz — ze Starostwa w Kopyczyńcach do Starostwa w Trembowli dnia 1. V. 1928 r.

prow. referendarz w VII st. sł. Wiszniewski Marjan Robert — ze Starostwa w Kamieniu Koszyrskim do Poleskiego Urzędu Wojewódzkiego w Brześciu n/B dnia 7. V. 1928 r.

referendarz VII st. sł. Banaś Jan — ze Starostwa powiatowego w Krakowie do Urzędu Wojewódzkiego w Krakowie dnia 29. V. 1928 r.

referendarz VII st. sł. Błachot Rajnold — z Krakowskiego Starostwa grodzkiego do Starostwa powiatowego w Krakowie dnia 29. V. 1928 r.

lekarz powiatowy w VII st. sł. Dr. Biliński Antoni — ze Starostwa w Strzyżowie do Starostwa w Samborze dnia 16. V. 1928 r.

Zwolniony ze służby:

referendarz VII st. sł w Starostwie szczuczyńskiem Niewiarowski Piotr—z powodu przejścia do służby w sądownictwie dnia 16. V. 1928 r.

Przeniesiony w stan spoczynku:

lekarz powiatowy w VI st. sł. w Starostwie w Krośnie Dr. Ślączka Antoni z dniem 31. V. 1928 r.

Przeniesieni w stan nieczynny:

Starosta w V st. sł. ad pers. w Tarnowie Krupiński Rudolf—uchwałą Rady Ministrów z dnia 11. V. 1928 r.

Starosta powiatowy w VI st. sł. we Włocławku Olszewski Adam—uchwałą Rady Ministrów z dnia 29. V. 1928 r.

Zmarł:

referendarz VII st. sł. w Starostwie w Warszawie Słowik Tadeusz— dnia 14. V. 1928 r.

RUCH SŁUŻBOWY

w Państwowej Służbie Zdrowia

za czas od 1 kwietnia — 31 maja 1928 r.

W Państwowych Zakładach Służby Zdrowia:

Mianowani:

Dr. Budzyński Eugenjusz, ordynator szpitala Dyr. Kolei państw. Wilno, urzędnikiem I kategorji w VII st. sł. w Państwowym Zakładzie Zdrojowym w Busku z dniem 1. IV. 1928 r.

Zwolnieni:

Zarlikowski Kazimierz prow. urzędn. XI st. sł. w Państwowym Zakładzie Zdrojowym w Krynicy z dniem 30. IV. 1928 r. na podstawie art. 62 ustawy o państwowej służbie cywilnej.

Przeniesieni:

Inż. Stefan Krieger, urzędnik VII st. sł. w Państwowym Zakładzie Zdrojowym w Ciechocinku, do Państwowego Zakładu Zdrojowego w Busku z dniem 1. IV. 1928 r.

We władzach II instancji:

Mianowani:

Jezierski Stanisław Romuald, prow. inspektorem farmaceutycznym w VII st. sł. w Urzędzie Wojewódzkim we Lwowie dekretem z dnia 5. IV. 1928 r.

We władzach I instancji:

Przeniesieni:

Dr. Chuderski Franciszek, lekarz pow. w VII st. sł. w Starostwie w Samborze, na stanowisko lekarza pow. w Starostwie we Lwowie dekretem z dnia 10. IV. 1928 r.

Zmarł:

Dr. Kozłowski Tomasz, lekarz powiatowy w VII st. sł. w Ostrołęce w dniu 13. IV. 1928 r.

RUCH SŁUŻBOWY

w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych

w czasie od 1 do 30 czerwca 1928 r.

A. W Zarządzie Centralnym Ministerstwa:

Mianowani:

sekretarz IX st. sł. Buliński Józef—asesorem w VIII st. sł. dnia 25. VI. 1928 r.

sekretarz IX st. sł. Pawlikowski Mieczysław—asesorem w VIII st. sł. dnia 25. VI. 1928 r.

rejestrator IX st. sł. Grabowska Stanisława — adjunktem kancelaryjnym w VIII st. sł. dnia 25. VI. 1928 r.

prow. urzędniczka III kat. XI st. sł. Kaźmierczakówna Wacława — prowizoryczną urzędniczką III kategorji X st. sł. dnia 25. VI. 1928 r.

referendarz VII st. sł. Brzozowski Aloizy Jerzy—Radcą ministerjalnym w VI st. sł. dnia 21. VI. 1928 r.

referendarz VII st. sł. Szumiel Jan — Radcą ministerjalnym w VI st. sł. dnia 27. VI. 1928 r.

urzędniczka III kategorji X st. sł. Majewska Halina — adjunktem kancelaryjnym IX st. sł. dnia 30. VI. 1928 r.

Przeniesiony w stan nieczynny:

Naczelnik Wydziału w V st. sł. Longchamps de Berier Andrzej uchwałą Rady Ministrów z dnia 30. VI. 1928 r.

Przeniesiony w stan spoczynku:

pozostający w stanie nieczynnym Naczelnik Wydziału w V st. sł. Dr. Koncewski Stanisław — z dniem 30. VI. 1928 r.

B. W Głównym Urzędzie Statystycznym:

Mianowani:

asesor VIII st. sł. Ciećwierz Jan — asesorem w VII st. sł. dnia 21. VI. 1928 r.

asesor VIII st. sł. Stęplewski Stanisław — asesorem w VII st. sł. dnia 21. VI. 1928 r.

referendarz VII st. sł. Błaszkowski Leon — Radcą ministerjalnym w VI st. sł. dnia 21. VI. 1928 r.

C. W Państwowych Zakładach Służby Zdrowia.

Mianowany:

Zabłocki Paweł prow. urzędnikiem III kategorji IX st. sł. w Państwowym Zakładzie Badania Żywności w Krakowie z dniem 1. VI. 1928 r.

D. W Komisarjacie Rządu na m. st. Warszawę.

Mianowani:

Naczelnik Wydziału w VI st. sł. Siedlecki Krzysztof — Naczelnikiem Wydziału w V st. sł. dnia 15. VI. 1928 r.

referendarz VIII st. sł. Feist Włodzimierz — referendarzem w VII st. sł. dnia 12. VI. 1928 r.

inspektor lekarski w VII st. sł. Dr. Mioduszewski Bolesław — inspektorem lekarskim w VI st. sł. dnia 21. VI. 1928 r.

E. W Policji Województwa Śląskiego:

Mianowani:

Podkomisarz Policji w Katowicach Szturc Rudolf — Komisarzem Policji w VII st. sł. dnia 11. VI. 1928 r.

Podkomisarz Policji w Lublińcu Niedziela Wincenty — Komisarzem Policji w VII st. sł. dnia 11. VI. 1928 r.

Podkomisarz Policji w Katowicach Urbańczyk Piotr — Komisarzem Policji w VII st. sł. dnia 30. VI. 1928 r.

F. We władzach wojewódzkich:

Mianowani:

w Urzędzie Wojewódzkim w Białymstoku:

inspektor farmaceutyczny w VII st. sł. Pazderski Jan — inspektorem farmaceutycznym w VI st. sł. dnia 30. VI. 1928 r.

prow. urzędnik VIII st. sł. Dr. Zabłocki Adam — referendarzem w VII st. sł. dnia 30. VI. 1928 r.

w Urzędzie Wojewódzkim w Kielcach:

prow. urzędnik I kategorji VIII st. sł. Dr. Dziewulski Franciszek do odwołania inspektorem lekarskim w VII st. sł. dnia 21. VI. 1928 r.

w Urzędzie Wojewódzkim w Krakowie:

referendarz VIII st. sł. Datoń Franciszek — referendarzem w VII st. sł. dnia 22. VI. 1928 r.

referendarz VIII st. sł. Wolaniecki Andrzej — referendarzem w VII st. sł. dnia 22. VI. 1928 r.

referendarz VIII st. sł. Bodek Arnold — referendarzem w VII st. sł. dnia 22. VI. 1928 r.

referendarz VII st. sł. Milanicz Jan — Radcą wojewódzkim w VI st. sł. dnia 22. VI. 1928 r.

w Urzędzie Wojewódzkim w Lublinie:

urzędnik adm. I kat. VIII st. sł. Bar Józef — referendarzem w VII st. sł. dnia 19. VI. 1928 r.

w Urzędzie Wojewódzkim w Nowogródku:

prow. asesor VIII st. sł. Drewnikowski Juljan — asesorem w VII st, sł. dnia 30. VI. 1928 r.

w Urzędzie Wojewódzkim Poleskim w Brześciu n/B.

radca woj. w VI st. sł. Tejszerski Romuald — Naczelnikiem Wydziału w dotychczasowym VI st. sł. dnia 8. VI. 1928 r.

referendarz VII st. sł. Małaczyński Mieczysław — radcą wojew. w VI st. sł. dnia 27. VI. 1928 r.

prow. referendarz VIII st. sł. Lohse Tadeusz — referendarzem w VII st. sł. dnia 30. VI. 1928 r.

w Urzędzie Wojewódzkim Pomorskim w Toruniu:

referendarz VII st. sł. Panglisz Mieczysław — inspektorem wojewódzkim w VI st. sł. dnia 21. VI. 1928 r.

urzędnik I kat. VII st. sł. Dr. Lewszecki Zygmunt — inspektorem lekarskim w VI st. sł. dnia 21. VI. 1928 r.

w Urzędzie Wojewódzkim w Stanisławowie:

referendarz VIII st. sł. Lisowski Mieczysław — referendarzem w VII st. sł. dnia 19. VI. 1928 r.

w Urzędzie Wojewódzkim Śląskim w Katowicach

Podinspektor Policji Województwa Śląskiego w Katowicach Ryczkowski Stanisław — Naczelnikiem Wydziału w V st. sł. dnia 12. VI. 1928 r.

referendarz VIII st. sł. Groniecki Ludwik — referendarzem w VII st. sł. dnia 19. VI. 1928 r.

asesor VIII st. sł. Chrobot Józef — asesorem w VII st. sł. dnia 19. VI. 1928 r.

referendarz VIII st. sł. Ożóg Stanisław — referendarzem w VII st. sł. dnia 19. VI. 1928 r.

urzędnik adm. II kat. VIII st. sł. Urbanowicz Wiktor — asesorem w VII st. sł. dnia 19. VI. 1928 r.

referendarz VII st. sł. Grandowski Marjan — radcą wojew. w VI st. sł. dnia 21. VI. 1928 r.

referendarz VII st. sł. Dr. Wierzbiański Stanisław—radcą wojew. w VI st. sł. dnia 21. VI. 1928 r.

referendarz VII st. sł. Dr. Karczmarski Adam—radcą wojew. w VI st. sł. dnia 21. VI. 1928 r.

w Urzędzie Wojewódzkim w Wilnie:

referendarz VII st. sł. w Min. Wyznań Religijnych i Oświecenia Publiczn. Piotrowicz Wiktor—referendarzem VII st. sł. w dziale Min. Spraw Wewnętrznych dnia 19. VI. 1928 r.

prow. urzędnik I kat. VII st. sł. Dr. Przyałgowski Marjan— do odwołania inspektorem lekarskim w VI st. sł. dnia 30. VI. 1928 r.

w Urzędzie Wojewódzkim Wołyńskim w Łucku:

prow. referendarz VII st. sł. Gabryel Jan — prow. radcą woj. w VI st. sł. dnia 27. VI. 1928 r.

referendarz VIII st. sł. Mańkowski Kwiryn — referendarzem w VII st. sł. dnia 25. VI. 1928 r.

Przeniesiony:

referendarz VII st. sł. Schnitzel Wacław — z Urzędu Wojewódzkiego we Lwowie do Starostwa powiatowego we Lwowie dnia 2. VI. 1928 r.

Zwolnieni ze służby:

Naczelnik Wydziału w V st. sł. w Pomorskim Urzędzie Wojewódzkim w Toruniu Körner Romuald — z powodu przejścia do służby w dziale Min. Pracy i Opieki Społecznej z dniem 30. VI. 1928 r.

Radca wojew. w VI st. sł. w Urzędzie Wojewódzkim w Warszawie Chrzanowski Aleksy Wiktor—z powodu przejścia do służby w sądownictwie dnia 30. VI. 1928 r.

Przeniesieni w stan nieczynny:

Radca woj. w VI st. sł. w Urzędzie Wojewódzkim w Wilnie Obrocki Kazimierz — uchwałą Rady Ministrów z dnia 30. VI. 1928 r.

Radca woj. w VI st. sł. w Urzędzie Wojewódzkim w Wilnie Raue Paweł — uchwałą Rady Ministrów z dnia 30. VI. 1928 r.

G. We władzach powiatowych:

Mianowani:

prow. urzędnik adm. I kat. VII st. sł. i kierownik Starostwa w Drohiczynie Markiewicz Edward — do odwołania Starostą powiatowym w dotychczasowym VII st. sł. w Drohiczynie dnia 8. VI. 1928 r.

rotmistrz W. P. w stanie nieczynnym Przepałkowski Zygmunt—do odwołania Starostą powiatowym w Makowie Mazowieckim w VII st. sł. dnia 8. VI. 1928 r.

referendarz VII st. sł. w Starostwie w Oszmianie Pełczyński Witold—Starostą powiatowym w Ciechanowie w dotychczasowym VII st. sł. dnia 12. VI. 1928 r.

referendarz VII st. sł. i kierownik Starostwa w Żywcu Galotzy Zdzisław—Starostą powiatowym w Żywcu w dotychczasowym VII st. sł. dnia 12. VI. 1928 r.

prow. Starosta w VI st. sł. w Sochaczewie Kulesza Stanisław — Starostą powiatowym tamże w dotychczasowym VI sł. sł. dnia 12. VI. 1928 r.

Starosta powiatowy w VII st. sł. w Kołomyi Dr. Skwarczyński Bolesław—Starostą powiatowym w VI st. sł. dnia 14. VI. 1928 r.

Starosta w VII st. sł. w Horodence Trześniowski Władysław—Starostą powiatowym w VI st. sł. dnia 14. VI. 1928 r.

referendarz VII st. sł. w Wołyńskim Urzędzie Wojewódzkim Bagiński Bronisław — Starostą powiatowym w Chełmie w dotychczasowym VII st. sł. dnia 15. VI. 1928 r.

referendarz VIII st. sł. w Starostwie w Kosowie Pokuckim Soja Zdzisław—referendarzem w VII st. sł. dnia 19. VI. 1928 r.

prow. urzędnik adm. I kat. VIII st. sł. w Starostwie w Tomaszowie lub. Truchanowicz Antoni—do odwołania referendarzem w VII st. sł. dnia 19. VI. 1928 r

referendarz VIII st. sł. w Starostwie grodzkiem w Wilnie Lemiszewski Wacław — referendarzem w VII st. sł. dnia 19. VI. 1928 r.

referendarz VIII st. sł. w Starostwie w Cieszynie Grodecki Stanisław — referendarzem w VII st. sł. dnia 19. VI. 1928 r.

referendarz VIII st. sł. w Starostwie w Katowicach Dr. Gawlas Eugenjusz — referendarzem w VII st. sł. dnia 19. VI. 1928 r.

referendarz VIII st. sł. w Starostwie w Pszczynie Wocka Antoni — referendarzem w VII st. sł. dnia 19. VI. 1928 r.

referendarz VIII st. sł. w Dyrekcji Policji w Katowicach Dr. Juras Franciszek — referendarzem w VII st. sł. dnia 19. VI. 1928 r.

płk. W. P. w stanie nieczynnym Pryziński Jan Janusz — do odwołania Starostą powiatowym w Zamościu w V st. sł. ad pers. dnia 21. VI. 1928 r.

referendarz VIII st. sł. w Starostwie w Chrzanowie Sulisz Andrzej—referendarzem w VII st. sł. dnia 22. VI. 1928 r.

referendarz VIII st. sł. w Starostwie w Makowie Podgórskim Dr. Polanowski Leon—referendarzem w VII st. sł. dnia 22. VI. 1928 r.

referendarz VIII st. sł. w Starostwie w Ropczycach Bassara Antoni—referendarzem w VII st. sł. dnia 22. VI. 1928 r.

referendarz VIII st. sł. w Starostwie w Wieliczce Gaweł Tadeusz—referendarzem w VII st. sł. dnia 22. VI. 1928 r.

referendarz VIII st. sł. w Starostwie w Dąbrowie Mędala Stanisław—referendarzem w VII st. sł. dnia 22. VI. 1928 r.

Starosta powiatowy w VII st. sł. w Starym Samborze Hawrot Stanisław — Starostą powiatowym w VI st. sł. dnia 27. VI. 1928 r.

Starosta powiatowy w VII st. sł. w Limanowej Marossanyi Juljusz — Starostą powiatowym w VI st. sł. w Tarnowie dnia 25. VI. 1928 r.

Starosta powiatowy w VII st. sł. we Włodzimierzu Korkozowicz Władysław — Starostą powiatowym w VI st. sł. dnia 27. VI. 1928 r.

prow. Starosta powiatowy w VII st. sł. w Kosowie poleskim Czarnocki Stefan—prow. Starostą powiatowym w VI st. sł. dnia 27. VI. 1928 r.

Starosta w VII st. sł. w Wieluniu Kaczorowski Bohdan — Starostą powiatowym w VI st. sł. dnia 27. VI. 1928 r.

referendarz VIII st. sł. w Starostwie powiatowem we Lwowie Chrzanowski Marjan—referendarzem w VII st. sł. dnia 27. VI. 1928 r.

referendarz VII st. sł. i kierownik Starostwa w Grybowie Magoński Władysław—Starostą powiatowym w VI st. sł. dnia 24. VI. 1928 r.

Starosta powiatowy w VII st. sł. w Pilznie Skalecki Stanisław—Starostą powiatowym w VI st. sł. w Nowym Targu dnia 25. VI. 1928 r.

Starosta powiatowy w VII st. sł. w Wieliczce Olszewski Władysław—Starostą powiatowym w VI st. sł. dnia 25. VI. 1928 r.

referendarz VIII st. sł. w Starostwie powiatowem w Sarnach Wojtasiewicz Stanisław—referendarzem w VII st. sł. dnia 27. VI. 1928 r.

asesor VIII st. sł. w Starostwie powiatowem w Horochowie Sierakowski Kazimierz — asesorem w VII st. sł. dnia 25. VI. 1928 r.

referendarz VIII st. sł. w Starostwie w Dubnie Kubicki Zygmunt—referendarzem w VII st. sł. dnia 25. VI. 1928 r.

asesor VIII st. sł. w Starostwie w Kostopolu Iwański Wiktor—asesorem w VII st. sł. dnia 25. VI. 1928 r.

referendarz VIII st. sł. w Starostwie w Wadowicach Gruchacz Jan — referendarzem w VII st. sł. dnia 22. VI. 1928 r.

referendarz VIII st. sł. w Starostwie grodzkiem w Łodzi Chrempiński Jerzy—referendarzem w VII st. sł. dnia 30. VI. 1928 r.

Dr. Haniewicz Aleksander, kontraktowy pracownik w VIII grupie uposażenia w Urzędzie Wojewódzkim w Brześciu n/Bugiem — lekarzem powiatowym w VII st. sł. do odwołania w Starostwie powiatowem w Drohiczynie dnia 22 czerwca 1928 r.

Dr. Babiak Ludwik, prow. lekarz powiatowy w VIII st. sł. w Starostwie powiatowem w Gostyniu—lekarzem powiatowym w VII st. sł. do odwołania w tymże starostwie dnia 26 czerwca 1928 r.

Dr. Gajdziński Antoni, pracownik kontraktowy w VIII grupie uposażenia w Starostwie powiatowem w Zawierciu—lekarzem powiatowym w VII st. sł. do odwołania w tymże Starostwie dnia 21 czerwca 1928 r.

Dr. Gaszyński Stefan, prow. lekarz powiatowy w VIII st. sł. w Starostwie powiatowem w Bydgoszczy — lekarzem powiatowym w VII st. sł. do odwołania w tymże Starostwie dnia 26 czerwca 1928 r.

Dr. Jagliński Józef, prow. urzędnik w VIII st. sł. w Starostwie w Makowie — lekarzem powiatowym w VII st. sł. do odwołania w tymże Starostwie dnia 26 czerwca 1928 r.

Dr. Kamiński Rajmund, prow. lekarz powiatowy w VIII. st. sł. w Starostwie powiatowem w Gniewie — lekarzem powiatowym w VII st. sł. w tymże Starostwie dnia 22 czerwca 1928 r.

Dr. Kania Feliks, prow. lekarz powiatowy w VIII st. sł. w Starostwie powiatowem w Wieliczce — lekarzem powiatowym w VII st. sł. do odwołania w tymże Starostwie dnia 27 czerwca 1928 r.

Dr. Kiełczewski Kazimierz, prow. lekarz powiatowy w VIII st. sł. w Starostwie powiatowem w Sierpcu—lekarzem powiatowym w VII st. sł. do odwołania w tymże Starostwie dnia 26 czerwca 1928 r.

Dr. Malinowski Władysław Andrzej, prow. lekarz powiatowy w VIII st. sł. w Starostwie powiatowem w Ciechanowie — lekarzem powiatowym w VII st. sł. do odwołania w tymże Starostwie dnia 22 czerwca 1928 r.

Dr. Morawski Stanisław, prow. lekarz powiatowy w VIII st. sł. w Starostwie powiatowem w Sremie — lekarzem powiatowym w VII st. sł. do odwołania w tymże Starostwie dnia 26. VI. 1928 r.

Dr. Misiński Jan, lekarz powiatowy w VIII st. sł. w Starostwie powiatowem w Stryju— lekarzem powiatowym w VII st. sł. w tymże Starostwie dnia 26. VI. 1928 r.

Dr. Nowakowski Mieczysław, prow. lekarz powiatowy w VIII st. sł. w Starostwie powiatowem w Szubinie — lekarzem powiatowym w VII st. sł. do odwołania w tymże Starostwie dnia 26. VI. 1928 r.

Dr. Nieć Ludwik, lekarz powiatowy w VIII st. sł. w Starostwie powiatowem w Brodach — lekarzem powiatowym w VII st. sł. w tymże Starostwie dnia 22. VI. 1928 r.

Dr. Wysokiński Józef, prow. urzędnik I kategorji w VIII st. sł. w Starostwie powiatowem w Kostopolu — lekarzem powiatowym w VII st. sł. do odwołania w tymże starostwie dnia 22. VI. 1928 r.

Dr. Zakrzewski Jan prow. urzędnik I kategorji w VIII st. sł. w Starostwie powiatowem w Olkuszu — lekarzem powiatowym w VII st. sł. do odwołania w tymże Starostwie dnia 21. VI. 1928 r.

Dr. Zuralski Walenty, kontraktowy pracownik w VII grupie uposażenia w Starostwie powiatowem lubawskiem w Nowem Mieście — lekarzem powiatowym w VII st. sł. do odwołania w tymże Starostwie dnia 22. VI. 1928 r.

Przeniesieni:

Starosta powiatowy w VII st. sł. Dr. Łazarz Jan — ze starostwa w Makowie do Starostwa w Skierniewicach dnia 8. VI. 1928 r.

Starosta powiatowy w VI st. sł. Gajzler Czesław — ze starostwa w Łowiczu do Starostwa we Włocławku dnia 12. VI. 1928 r.

Starosta powiatowy w VI st. sł. Międzybłocki Bolesław — ze Starostwa w Chełmie do starostwa w Radzyniu dnia 15. VI. 1928 r.

Starosta powiatowy w VI. st. sł. Wazowski Michał — ze Starostwa w Radzyniu do Starostwa konstantynowskiego w Janowie Podlaskim dnia 15. VI. 1928 r.

urzędniczka III kat. XI st. sł. Borowiec Stanisława — ze Starostwa powiatowego w Łodzi do Starostwa powiatowego w Lublinie dnia 14. VI. 1928 r.

prow. Starosta powiatowy w VII st. sł. Ćwikliński Paweł — ze Starostwa konstantynowskiego w Janowie Podlaskim do Starostwa we Włodawie dnia 14. VI. 1928 r.

Starosta powiatowy w VI. st. sł. Boksa Józef — ze Starostwa w Stanisławowie do Starostwa w Będzinie dnia 14. VI. 1928 r.

Starosta powiatowy w VI st. sł. Strzeszewski Zygmunt — ze Starostwa w Zamościu do Starostwa w Łowiczu dnia 15. VI. 1928 r.

referendarz VIII st. sł. Dr. Łukowiecki Adolf— ze Starostwa w Grybowie do Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego dnia 19. VI. 1928 r.

Starosta powiatowy w VI st. sł. Strzelbicki Aleksander — ze Starostwa w Nowym Targu do Starostwa w Białej Małopolskiej dnia 25. VI. 1928 r.

Zwolnieni ze służby:

prow. referendarz VII st. sł. w Starostwie w Sierpcu Załęski Jan na własną prośbę dnia 2. VI. 1928 r.

urzędnik rachunkowy VII st. sł. w Starostwie grodzkiem w Łodzi Wasilewski Witold — na podstawie art. 116 ustawy o państwowej służbie cywilnej dnia 6. VI. 1928 r.

Starosta powiatowy w VI st. sł. we Włodawie Adolf Włodzimierz — na podstawie art. 116 ustawy o państwowej służbie cywilnej dnia 14. VI. 1928 r.

pozostający w stanie nieczynnym Starosta dziśnieński w VI st. sł. Staniszewski Michał — na podstawie art. 56 ustawy o państwowej służbie cywilnej z dniem 30. VI. 1928 r.

Przeniesieni w stan spoczynku:

pozostający w stanie nieczynnym Starosta w VI st, sł. w Zydaczowie Słoński Roman z dniem 10. VI. 1928 r.

pozostający w stanie nieczynnym Starosta w VI st. sł. w Złoczowie Jakubsche Edward — z dniem 6. VI. 1928 r.

Starosta w VI. st. sł. w Białej Małopolskiej Różecki Stefan — dnia 12. VI. 1928 r.

radca woj. w VI. st. sł. w Starostwie grodzkiem w Krakowie Rotschek Jerzy — dnia 12. VI. 1928 r.

referendarz VII st. sł. w Starostwie w Śniatynie Ćwierzewicz Roman dnia 12. VI. 1928 r.

radca woj. w VI st. sł. w Starostwie powiatowem w Krakowie Kłosowski Władysław dnia 21. VI. 1928 r.

pozostający w stanie nieczynnym Starosta w VI st. sł. w Starym Samborze Smalawski Ludwik z dniem 23. VI. 1928 r.

Starosta w VII st. sł. w Peczeniżynie Tyszkowski Jan — dnia 27. VI. 1928 r.

lekarz powiatowy w VI. st. sł. w Starostwie w Rawie Mazowieckiej Dr. Olszewski Hipolit z dn. 30. VI. 1928 r.

H. W Tymczasowym Wydziale Samorządowym (w likwidacji) we Lwowie:

Mianowany:

urzędnik techniczny I kategorji VII st. sł. inż. Jakubik Franciszek — urzędnikiem technicznym I kategorji VI st. sł. dnia 8. VI. 1928 r.

Przeniesieni w stan spoczynku:

urzędnik III kategorji VII st. sł. Łatkowski Aleksander dnia 4. VI. 1928 r.

radca w V st. sł. Jasiński Konstanty dnia 25. VI. 1928 r.

Drukarnia Policyjna, Warszawa, ul. Długa 38.